

Врз основа на член 20 од Статутот на Акционерското друштво за производство на електрична енергија, Електрана на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје и член 14 од Деловникот за работа на Управниот одбор на Акционерското друштво за производство на електрична енергија, Електрана на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, Управниот одбор на Друштвото на составниот одржан на 20.06.2022 година донесе

ОДЛУКА

за усвојување на Финансиски извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2021 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

1. Се усвојуваат Финансиските извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2021 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје, бр.05-3677/4 од 20.06.2022 година.

2. Составен дел на оваа Одлука се Финансиските извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2021 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје.

3. Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

УО бр. 02-3687/310/3
20.06.2022 година
Скопје

Претседател,
г-р Васко Копачевски

**Акционерско друштво за производство на електрична енергија
ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА во државна сопственост
Скопје**

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

за годината завршена на 31 декември 2021
со

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3
БИЛАНС НА УСПЕХ / ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	8
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	9
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	9
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ	11
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	12

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО 2021 ГОДИНА
ЗАВРШНА СМЕТКА ЗА 2021 ГОДИНА

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

T+389 (0)2 3233 301

T+389 (0)2 3233 302

www.rsm.mk

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До раководството и акционерите на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените поединечни финансиски извештаи на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје (Друштвото) коишто го вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2021 како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои што се во примена во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективната интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мислење со резерва.

Основи за мислење со резерва

Процена и обезвреднување на Недвижности, постројки и опрема, ревалоризациони резерви и останат капитал

Како што е обелоденето во Белешката 12.2 кон придружните финансиски извештаи, дел од недвижностите, постројките и опремата (НПО) за годината што завршува на 31 декември 2021 година се признати во износи кои базираат на порано важечките сметководствени прописи во Република Северна Македонија, а кои пропишуваат ревалоризација на набавната вредност и на исправката на вредноста на недвижностите, постројките и опремата со примена на општ индекс на цени на индустриските производи и примена на пропишани стапки на амортизација. Ваквиот сметководствен третман не е во согласност со барањата на МСС 16 - Недвижности, постројки и опрема, ниту со барањата на МСФИ 1 - Примена на Меѓународните стандарди за финансиско известување за прв пат. Другиот дел од НПО, кои се набавени по статусните промени од 01.09.2005 година, ентитетот ги води според амортизирана набавна вредност, што е во согласност со усвоените сметководствени политики. Вкупната вредност на недвижности, постројки и опрема кои се набавени пред 01.09.2005 година, согласно пресметки на раководството, изнесува 7.618.292 илјади денари (околу 25% од сегашната вредност на недвижностите, постројките и опремата). Со стандардните ревизорски постапки ние не бевме во можност да го оцениме ефектот на ревалоризацијата, како и на останат капитал, коишто износи се преземени со статусни промени во 2005 година, а се поврзани со преземените основни средства, како и ефектот на можна репроцена на основните средства.

Понатаму, раководството делумно ги проценило недвижностите, постројките и опремата за обезвреднување на средствата, што не е во согласност со Меѓународниот сметководствен стандард (МСС) 36 - Обезвреднување на средства. Поради природата на евиденциите на Друштвото ние не бевме во состојба да ги утврдиме ефектите врз вредноста на недвижностите, постројките и опремата, и ревалоризационите резерви на Друштвото на ден 31 декември 2021 година, ниту ефектите на нето резултатот за годината што завршува на истиот ден.

Обезвреднување на вложувања и побарувања

Во согласност со Меѓународниот сметководствен стандард (МСС) 36 - Обезвреднување на средства, раководството на крајот на секој период на известување

треба да оцени дали постои индикација дека вложувањето можеби е обезвреднето. Доколку постои таква индикација, раководството треба да го процени надоместливиот износ на средството. Според МСС 36 една од индикациите за обезвреднување е постоење на загуби во работењето на подружницата. Раководството нема направено тест на обезвреднување за вложувањето во подружницата ЕЛЕМ Турс, за кое што постојат индикации за обезвреднување поради загубите во работењето. Според извештаите за финансиската состојба на оваа подружница, нето вредноста на средства е намалена во однос на првичното вложување. И покрај спроведеното зголемување на вложувањето во 2020 година преку трансформација на заеми во влог, во 2019, 2020 и 2021 година ЕЛЕМ Турс остварува загуби, кои доведуваат до потреба АД ЕСМ да направи обезвреднување на вложувањето во ЕЛЕМ Турс. Во ЕЛЕМ Турс, нето сметководствената вредност на средствата, односно вкупниот износ на капитал и резерви е 260.652 илјади денари, додека вредноста на вложувањата во подружницата во извештајот за финансиска состојба на АД ЕСМ е 495.286 илјади денари. Според овие износи, вложувањата на АД ЕСМ се вкупно преценети за 234.634 илјади денари. Вложувањата се прикажани во белешка 12.4 кон финансиските извештаи.

Понатаму, Друштвото има дадени заеми на износ од 146.650 илјади денари, кои се презентирани во белешка 13.7 Останати побарувања, за кои Раководството нема направено тест на обезвреднување на побарувањата за дадени заеми, иако, согласно МСС 36 има индикации за обезвреднување на побарувањата. Следствено на тоа, ние не бевме во можност да ги утврдиме можните ефекти врз вредноста на овие побарувања во финансиските извештаи на Друштвото на ден 31 декември 2021 година, ниту ефектите на нето резултатот за годината што завршува тогаш.

Нематеријално средство во подготовка

Во износот на сегашната вредност на нематеријални средства, прикажан во Белешка 12.1 е вклучен износ од 262.350 илјади денари, кој се однесува на нематеријално средство во подготовка. Друштвото нема спроведено тест на обезвреднување согласно Меѓународниот сметководствен стандард (МСС) 36 - Обезвреднување на средства, со цел да ја пресмета надоместливата вредност на средството, и покрај тоа што средството е класифицирано како во подготовка веќе подолг период. Согласно тоа, ние не бевме во можност да обезбедиме соодветен ревизорски доказ за поткрепување дека сметководствената вредност на нематеријалните средства во износ од 262.350 илјади денари ја надминува нивната надоместлива вредност, односно дали корекции на овие износи се можеби потребни како резултат на обезвреднувањето. Следствено на тоа, ние не бевме во можност да ги утврдиме можните ефекти врз вредноста на нематеријалните средства во финансиските извештаи на Друштвото на ден 31 декември 2021 година, ниту ефектите на нето резултатот за годината што завршува тогаш.

Аванс кон добавувач и судска постапка

Како што е обелоденето во Белешката 12.2 кон придружните финансиски извештаи за авансите за основни средства дадени на добавувач во износ од 362.564 илјади денари се води судска постапка. Во 2021 година се носи пресуда на штета на АД ЕСМ пред арбитражен суд. Раководството нема направено тест на обезвреднување на овие

побарувања за дадени аванси, иако, согласно МСС 36 има индикации за обезвреднување. Следствено на тоа, ние не бевме во можност да ги утврдиме можните ефекти врз вредноста на побарувањата за аванси за основни средства во финансиските извештаи на Друштвото на ден 31 декември 2021 година, ниту ефектите на нето резултатот за годината што завршува тогаш.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти од прашањата на кои се укажува во пасусите Основи за мислење со резерва, поединечните финансиски извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје заклучно со 31 декември 2021 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Нагласување на прашање

Континуитет

Без да дадеме натамошни квалификации во нашето мислење, посочуваме внимание на Белешка 3 во финансиските извештаи којашто укажува дека Друштвото оствари загуби во износ од 1.728.207 илјади денари за 2021 година и 1.033.101 илјади денари за 2020 година, кои се во најголем дел резултат на енергетската криза во светски рамки. Во 2021 година оперативното работењето на Друштвото се одржува и со субвенции од основачот Р.С.Македонија. Овие услови укажуваат на постоење на материјална неизвесност којашто може да наметне значајно сомневање за способноста на Друштвото да продолжи врз основа на претпоставката за континуитет.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва.

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да изразиме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа со годишната сметка и финансиските извештаи за истата деловна година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Во извештајот за сеопфатна добивка (биланс на успех) во годишниот извештај за работа и во годишната сметка, искажани се поголеми приходи и расходи во износ од 831.518 илјади денари, што не влијаело на зголемување или намалување на добивката за деловната година. Наведените износи се однесуваат на интерни односи помеѓу работни единици во

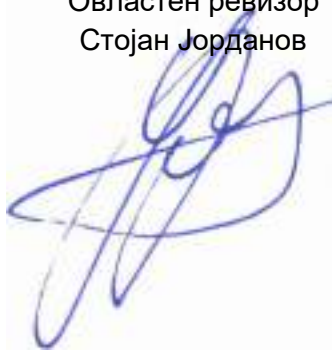
единствениот правен субјект АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, коишто требало да бидат елиминирани.

Мислење

Освен за ефектите од прашањето на кое се укажува во претходниот пасус, податоците во годишниот извештај и годишната сметка се конзистентни со податоците во финансиските извештаи на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје за 2021 година.

Скопје, 17.06.2022

Овластен ревизор
Стојан Јорданов

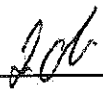
Друштво за ревизија
PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

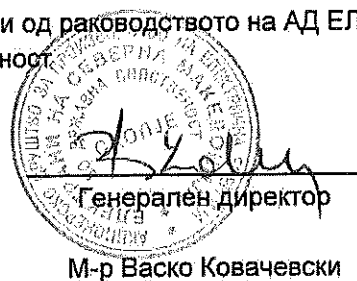

БИЛАНС НА УСПЕХ / ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

	Белешка	Година завршена на 31.12	
		2021 МКД '000	2020 МКД '000
Приходи од продажба	4	10.333.989	10.043.039
Останати приходи од работењето	5	4.770.136	1.097.457
Приходи од работењето		15.104.125	11.140.496
Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	13.1	77.841	102.397
Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на годината	13.1	245.785	77.841
Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство		(167.944)	24.556
Трошоци за сировини и други материјали	8	2.873.701	2.063.008
Набавна вредност на продадени стоки	8	4.172.657	605.175
Услуги со карактер на материјални трошоци	8	2.604.850	2.111.938
Останати трошоци од работењето	8	727.047	762.613
Трошоци за вработени	6	3.732.488	3.827.552
Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	7	2.577.428	2.513.842
Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни и тековни средства	8	197	1.999
Резервирања за трошоци и ризици	8	64.767	157.238
Останати расходи од работењето	8	197.982	19.531
Расходи од работењето		16.951.117	12.062.896
Приходи од финансирање	9	21.464	30.700
Расходи од финансирање	10	70.624	116.845
Добивка / (Загуба) пред оданочување		(1.728.207)	(1.033.101)
Данок на добивка	11	-	-
Нето добивка / загуба		(1.728.207)	(1.033.101)
Останата сеопфатна добивка			
Добивка за годината			
Загуба за годината		(1.728.207)	(1.033.101)
Нето останата сеопфатна добивка		-	-
Нето останата сеопфатна загуба		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		(1.728.207)	(1.033.101)
Вкупна сеопфатна загуба за годината		(1.728.207)	(1.033.101)

Овие финансиски извештаи се усвоени и одобрени од раководството на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост.

 Директор за финансиски
 работи
 Добрила Стефаноска

 Генерален директор
 М-р Васко Ковачевски

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

Белешка	Година завршена на 31.12	
	2021	2020
	МКД '000	МКД '000
СРЕДСТВА		
Нематеријални средства	12.1	314.323
Материјални средства	12.2	35.655.569
Вложувања во недвижности	12.3	-
Долгорочни финансиски средства	12.4	623.882
Долгорочни побарувања	12.5	-
Одложени даночни средства	12.6	-
Долгорочни средства		36.593.775
Залихи	13.1	2.888.833
Нетековни средства кои се чуваат за продажба	13.2	-
Побарувања од поврзани друштва	13.3	50.255
Побарувања од купувачите	13.4	1.424.855
Побарувања од државата	13.5	806.597
Побарувања од вработените	13.6	1.392
Останати краткорочни побарувања	13.7	159.534
Краткорочни финансиски средства	13.8	29.026
Парични средства	13.9	1.112.759
Однапред платени трошоци	13.10	78.810
Тековни средства		6.551.862
ВКУПНО СРЕДСТВА		43.145.637
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		
Капитал на содружниците	16	31.738.834
Останат капитал	16	1.432.049
Ревалоризациони резерви	16	1.022.393
Резерви	16	2.023.663
Акумулирана добивка/(загуба)	16	(631.794)
Добивка/(загуба) за годината		(1.728.207)
Капитал и резерви		33.856.938
Долгорочни резервирања	14.1	656.333
Долгорочни обврски	14.2	2.821.929
Одложени даночни обврски	14.3	-
Долгорочни обврски		3.478.262
Обврски кон поврзани друштва	15.1	82.972
Обврски кон добавувачите	15.2	3.071.913
Обврски кон државата	15.3	135.651
Обврски кон вработените	15.3	186.971
Останати краткорочни обврски	15.4	-
Краткорочни финансиски обврски	15.5	1.038.117
Однапред пресметани обврски	15.6	1.294.914
Тековни обврски		5.810.437
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		42.726.864

Овие финансиски извештаи се усвоени и одобрени од раководството на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост

Директор за финансиски работи
 Добра Стефаноска

Генерален директор
 М-р Васко Ковачевски

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА

МКД '000	Капитал	Останат капитал	Ревалоризациони резерви и разлики од вреднување на компоненти на останата сеопфатна добивка	Резерви	Акумулирана добивка/ (загуба)	Вкупно
2020						
Состојба на 1 јануари	31.738.834	1.432.049	1.022.393	2.231.629	193.340	36.618.245
Издвојување на законски резерви				29.001	(29.001)	-
Реинвестирана добивка				164.339	(164.339)	-
Нето добивка/загуба за годината					(1.033.101)	(1.033.101)
Состојба на 31 декември	31.738.834	1.432.049	1.022.393	2.424.969	(1.033.101)	35.585.144
2021						
Состојба на 1 јануари	31.738.834	1.432.049	1.022.393	2.424.969	(1.033.101)	35.585.144
Покривање на акумулирани загуби				(401.306)	401.306	-
Заокружување					1	1
Нето добивка/загуба за годината					(1.728.207)	(1.728.207)
Состојба на 31 декември	31.738.834	1.432.049	1.022.393	2.023.663	(2.360.002)	33.856.938

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ

МКД '000	2021	2020
А Парични текови од оперативни активности		
Нето добивка / (загуба) пред оданочување	(1.728.207)	(1.033.101)
Усогласувања за:		
Амортизација	2.577.428	2.513.842
Вредносно усогласување на побарувања	179	1.979
Вредносно усогласување на залихи	-	20
Отпис на побарувања/обврски	(16.277)	(39.370)
Вишоци	(63)	(48)
Кусоци	287	1.033
Загуба од расходување или од продажба на ОС	275	-
Долгорочни резервирања	(42.524)	(817.694)
Приходи од вложувања, нето	(3.147)	-
Приходи/расходи за камати, нето	54.285	72.288
Оперативна добивка пред промени во обртниот капитал	842.236	698.949
Намалување/(Зголемување) на залихите	(199.253)	188.433
Намалување/(Зголемување) на нетековни средства за продажба	-	-
Намалување/(Зголемување) на побарувања од поврзани друштва	(3.476)	102.525
Намалување/(Зголемување) на побарувања од купувачите	(240.919)	506.268
Намалување/(Зголемување) на побарувања од државата	(627.063)	(9.967)
Намалување/(Зголемување) на побарувања од вработените	247	670
Намалување/(Зголемување) на останатите краткорочни побарувања	(39.764)	6.285
Намалување/(Зголемување) на краткорочни финансиски средства	1.221.202	1.853.735
Намалување/(Зголемување) на АВР	12.208	38.169
Зголемување/(Намалување) на обврските кон поврзани друштва	(12.616)	30.466
Зголемување/(Намалување) на обврските кон добавувачите	1.431.612	659.995
Зголемување/(Намалување) на обврските кон државата	14.414	(50.883)
Зголемување/(Намалување) на обврските кон вработените	(7.017)	(4.370)
Зголемување/(Намалување) на ПВР	1.171.355	75.437
Зголемување/(Намалување) на долгорочни обврски	-	-
Парични средства кои произлегуваат од работењето	3.563.164	3.567.972
Платени камати	(65.862)	(99.436)
Платен данок на добивка	-	(13.405)
Нето парични текови од оперативни активности	3.497.302	3.455.131
Б Парични текови од инвестициони активности		
Купување на недвижности, материјални и нематеријални средства	(2.564.427)	(2.279.484)
Продажба на недвижности, материјални и нематеријални средства	61.130	3.371
Примени камати	11.577	27.148
Примени дивиденди	3.147	-
Нето парични текови од инвестициони активности	(2.488.573)	(2.248.965)
В Парични текови од финансиски активности		
Прилив/(одлив) по основ на долгорочни кредити	(232.669)	(1.188.032)
Прилив/(одлив) по основ на краткорочни кредити	(159.298)	(79.145)
Нето парични текови од финансиски активности	(391.967)	(1.267.177)
Нето зголемување/(намалување) на паричните средства	616.762	(61.011)
Парични средства на почетокот на годината	495.997	557.008
Парични средства на крајот на годината	1.112.759	495.997

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТО ЗА ДРУШТВОТО

АД Електрани на Северна Македонија (АД ЕСМ) е акционерско друштво во државна сопственост, формирано со поделбата на Електростопанство на Македонија АД Скопје. Преструктурирањето е завршено на 1 септември 2005 година и друштвото е регистрирано во Судот во Скопје под трег.бр.5021/05 од 9 септември 2005 година. Основна дејност на Друштвото е производство на електрична енергија. Оперативната структура на Друштвото е составена од Дирекција и 7 регистрирани производствени единици и тоа ХЕС Црн Дрим, ХЕЦ Тиквеш, ХЕС Маврово, ХЕС Треска, РЕК Осломеј, РЕК Битола и Енергетика.

На 18 ноември 2005 година, Регулаторната Комисија за Енергетика на Република Северна Македонија има донесено Одлука за издавање на лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија за АД ЕСМ, под евидентен број ЕЕ – 05.01.1/5. Временскиот период на важење на лиценцата е 35 години и е со важност до 1 Ноември 2040 година.

Поврзани субјекти на Друштвото се:

Зависни друштва	
Фабрика за одржување, обнова и транспорт (ФОРТ) ДООЕЛ Осломеј	100%
Фабрика за опрема и резервни делови (ФОД) ДООЕЛ Новаци	100%
ЕСМ ПРОДАЖБА ДООЕЛ Скопје	100%
ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје	100%

Во текот на 2017 год беа ликвидирани заеднички вложувања во: ЕЛМЕ Снабдување доо Скопје, ЕЛМЕ Дистрибуција доо Скопје и ЕЛМЕ Производство доо Скопје. Во ликвидираниите заеднички вложувања АД ЕСМ поседувал 50% од основачките влогови.

На 20 март 2006 година, со Одлука број 02-410 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република Северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- производство на топлинска енергија
- дистрибуција на топлинска енергија
- снабдување со топлинска енергија

На 22 Декември 2008 година, со Одлука број 02-2187/1 и Одлука број 02-2188/1 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република Северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- дистрибуција на електрична енергија
- снабдување со електрична енергија

Основната главнина на Друштвото согласно акционерската книга издадена од Централен депозитар се состои од 31.738.878 обични акции кои не котираат на берза, а номинална вредност на една акција изнесува 1.000 денари.

На 31 декември 2021 година, Друштвото има 4.482 вработени (2020 година: 4.802 вработени).

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ЕМБС	6023754
Целосен назив на правното лице	Акционерско друштво за производство на електрична енергија ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје
Седиште	У л. 11-ТИ ОКТОМВРИ Бр.9 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР ЦЕНТАР
Вид на субјект на упис	АД
Датум на основање	30.6.2005
Големина на правниот субјект	голем
Организационен облик	05.5 - акционерско друштво

Основна главнина

Паричен влог МКД	0,00
Непаричен влог МКД	31.738.878.000,00
Уплатен дел МКД	31.738.878.000,00
Вкупно основна главнина МКД	31.738.878.000,00

Сопственици

ЕМБС	4064674
Назив	ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА Скопје
Адреса	Ул. БУЛЕВАР ИЛИНДЕН Бр.2 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР ЦЕНТАР
Држава	Република Северна Македонија
Тип на сопственик	Основач/сопственик / Основач
Паричен влог МКД	0,00
Непаричен влог МКД	31.738.878.000,00
Уплатен дел МКД	31.738.878.000,00
Вкупно основна главнина МКД	31.738.878.000,00

Дејност:

Приоритетна дејност / Главна приходна шифра	35.11	Производство на електрична енергија
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС		
Евидентирани се дејности во надворешниот промет - Лиценца од РКЕ на РМ за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија бр. 02-1391/1 од 18.11.2005 год. изменета со Одлука на РКЕ на РМ УП1.бр.07-261/14 од 24.12.2014 година и со Одлука на РКЕ на РМ УП1.бр.07-261/14 од 06.02.2017 год, со евидентен број на лиценца бр.ЕЕ-05.01.1/05.2/14.2/17, со временски период на важење од 35 год. до 24.12.2049 год. - Лиценца од РКЕ на РМ за вршење на енергетска дејност снабдување со топлинска енергија УП 1 бр. 11-19/16 од 28.06.2016 год. со евидентен број		

на лиценца бр.ТЕ-15.03.1/16 од 28.06.2016 год . со временски период на важење од 10 год. до 28.06.2026 год.

- Лиценца од РКЕ на РМ за вршење на енергетска дејност производство на топлинска енергија бр. ТЕ-01.01.1/06 од 20.03.2006 год. со временски период на важење од 35 год . до 20.03.2041 год.
- Лиценца од РКЕ на РМ за вршење на енергетска дејност дистрибуција на топлинска енергија бр. ТЕ-02.02.1/06 од 20.03.2006 год. со временски период на важење од 35 год . до 20.03.2041 год.
- Лиценца од РКЕ на РМ за вршење на енергетска дејност снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи бр. 02-2188/1 од 22.12.2008 год. изменета со Одлука на РКЕ на РМ УП1.бр.12-19/17 од 06.02.2017 год, со евидентен број на лиценца бр. ЕЕ -32.08.1/08.2/17, со временски период на важење од 10 год. д о 22.12.2018 год.
- Лиценца од РКЕ на РМ за вршење на енергетска дејност дистрибуција на електрична енергија бр. 02-2187/1 од 22.12.2008 год. измената со Одлука на РКЕ на РМ УП1.бр.12-18/17 од 06.02.2017 година, со евидентен број на лиценца бр. ЕЕ-31.03.1/08.2/17, со временски период на важење од 35 год . д о 22.12.2043 год.
- Лиценца од РКЕ на РМ за вршење на енергетска дејност снабдување во краен случај со електрична енергија УП1.бр.07-18/14 од 27.02.2014 година изменета со Одлука на РКЕ на РМ УП1.бр.07-18/14 од 06.02.2017 год, со евидентен број на лиценца бр.ЕЕ-161.12.1/14.2/17, со временски период на важење од 35 год. д о 27.02.2049 год.

**Овластувања:
Управител**

Име	ВАСКО КОВАЧЕВСКИ
Овластувања	Претседател на Управен одбор, Генерален директор

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Финансиските извештаи се изготвени со употреба на концептот на набавната вредност.

Финансиските извештаи се изготвени врз претпоставка на континуитет во работењето, односно Друштвото нема намера и нема причини да го прекине стопанисувањето во блиска иднина.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Со овие сметководствени политики се регулираат прашања во врска со финансиската состојба, успешноста и промените во финансиската состојба на Друштвото. Усогласеноста со сметководствените политики и прашањата што тие ги регулираат се во функција на Раководството на Друштвото при подготовка, презентирање и обелоденување на финансиските извештаи.

Сметководствените политики на Друштвото опфаќаат специфични принципи, основи, конвенции, правила и практики кои се применуваат при приготвување и презентирање на финансиските извештаи.

Со примена на овие политики се овозможува финансиските извештаи на Друштвото да бидат споредливи во тековната година со извештаите од претходните години, како и со финансиските извештаи од другите друштва.

Сметководствените политики се применуваат по принципот на конзистентност за слични трансакции, други настани и услови.

Континуитет на работењето

Друштвото оствари загуби во износ од 1.728.207 илјади денари за 2021 година и 1.033.101 илјади денари за 2020 година, кои се во голем дел резултат на енергетската криза во светски рамки. Во 2021 година оперативното работење на Друштвото се одржува и со субвенции од основачот Р.С.Македонија. Способноста на Друштвото да ги подмирува своите обврски зависи од континуираната поддршка од основачот – Р.С.Македонија. Основачот во текот на енергетската криза континуирано го поддржува работењето на Друштвото преку субвенционирање на работењето и преку тоа ја покажува намерата да продолжи да ги поддржува активностите на Друштвото и да дава финансиска и останата поддршка на активностите на Друштвото во наредните 12 месеци.

Земајќи ги предвид сите овие факти, раководството има заклучено дека користење на принципот на континуитет како основа за подготовка на поединечните финансиски извештаи е соодветно со оглед на тоа што се очекува Друштвото, со постојана поддршка од основачот – Р.С.Македонија, да биде способно да ги искористи своите средства и да ги исплати своите обврски, во вообичаениот тек на работење, без притоа да мора да прекине со работење или да се ликвидира во блиска иднина.

3.1. Презентирање на финансиски извештаи

Финансиските извештаи претставуваат структурирана прикажување на финансиската состојба и финансиската успешност на Друштвото.

Целта на финансиските извештаи е да обезбедат информации за финансиската состојба, финансиската успешност и паричните текови на Друштвото кои се корисни за Раководството на Друштвото во донесување на економски одлуки.

Финансиските извештаи, исто така, ги покажуваат резултатите од управување на Раководството со ресурсите кои му се доверени .

Согласно претходно наведените цели финансиските извештаи обезбедуваат информации за:

- Средствата,
- Обврските,
- Главнината,
- Приходите и расходите, вклучувајќи ги добивките и загубите,
- Паричните текови,
- Уплати од и распределби на сопствениците во нивно својство како сопственици.

Финансиските извештаи, Друштвото ги прикажува со еднаква важност, и тоа:

- Извештај за финансиската состојба на крајот на периодот,
- Извештај за сеопфатна добивка за периодот,
- Извештај за промена на главнината на капиталот, Извештај за парични текови за периодот,
- Белешки, кои опфаќаат преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации,
- Извештај за финансиската состојба на почетокот на најраниот споредбен период кога Друштвото применува сметководствена политика ретроспективно или прави ретроспективно повторно прикажување на ставки во своите финансиски извештаи или кога врши рекласификација на ставки во своите финансиски извештаи.

Финансиските извештаи ги содржат следните општи карактеристики :

- Објективно презентирање и усогласеност со МСФИ - бара верно претставување на ефектите на трансакции, други настани и состојби во согласност со дефинициите и критериумите за признавање на средства, обврски, приходи и расходи.
- Финансиските извештаи на Друштвото се подготвуваат врз основа на претпоставката за Континуитет во работењето.
- Пресметковна основа во сметководството се користи за признавање на ставките како средства, обврски, приходи и расходи, кога тие ги исполнуваат критериумите за признавање на соодветните елементи.
- Материјалноста и собирањето ја истакнува потребата за презентирање посебно на секоја материјална група според нивната природа или функција.
- Друштвото одвоено ги прикажува средствата и обврските и приходите и расходите и нема да врши нивно Пребивање, освен ако тоа не го дозволува некој МСФИ.
- Друштвото презентира комплетен сет на финансиски извештаи квартално и годишно.
- Друштвото обелоденува Споредбени информации за претходниот период за сите износи прикажани во финансиските извештаи за тековниот период.
- Конзистентното презентирање на финансиските извештаи подразбира задржување на начинот на презентирање и класификација на ставките од еден до друг период.

Идентификување на финансиските извештаи

Друштвото јасно го идентификува секој финансиски извештај и белешките кон финансиските извештаи и истите треба да се разликуваат од другите информации од

годишните извештаи. За да бидат разбирливи презентираните информации во финансиските извештаи и белешките на Друштвото, ги прикажува истакнато следните информации:

- Името на известувачкото друштво или други начини за идентификација и било какви промени во тие информации од крајот на претходниот период на известување,
- Дали финансиските извештаи се на Друштвото или група на друштва,
- Датумот на крајот на периодот на известување или периодот покриен со сетот на финансиските извештаи или белешки,
- Валутата во која се известува, како што е дефинирано во сметководствениот стандард за ефекти од промени на девизни курсеви,
- Нивото на користениот начин на заокружување во презентирањето на износите во финансиските извештаи.

Финансиските извештаи Друштвото ги прави поразбирливи со презентирање на информациите во илјади или во целосни единици на известувачката валута со обелоденување на нивото на заокружување, непропуштајќи материјални битни информации.

Извештај за Финансиската состојба

Минимум информации презентирани во Извештајот за финансиската состојба вклучуваат одделни линиски ставки во кои се прикажани следните износи:

- a) Недвижности, постројки и опрема,
- b) Вложување во недвижности,
- c) Нематеријални средства,
- d) Финансиски средства, исклучувајќи ги износите прикажани во точките (д), (ж) и (з),
- e) Вложувања евидентирани со примена на методот на главнина,
- f) Биолошки средства,
- g) Залихи,
- h) Побарувања од купувачите и други побарувања,
- i) Пари и парични еквиваленти,
- j) Збирот на средствата кои се класифицирани како средства кои се чуваат за продажба и средства вклучени во групи за отуѓување класифицирани како средства кои се чуваат за продажба согласно меѓународниот стандард за финансиско известување - Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење,
- k) Обврски спрема добавувачи и други обврски,
- l) Резервирања,
- m) Финансиски обврски, исклучувајќи ги износите прикажани во точките (и) и (j),
- n) Обврски и средства за тековен данок, како што се дефинирани во сметководствениот стандард - Даноци на добивка,
- o) Одложени даночни обврски и одложени даночни средства, како што се дефинирани во сметководствениот стандард - Даноци на добивка,
- p) Обврски вклучени во групите за отуѓување класифицирани како такви кои се чуваат за продажба во согласност со меѓународниот стандард за финансиско известување - Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење,
- q) Неконтролирано учество, презентирано во рамките на главнината,

- г) Издаден капитал и резерви кои им се припишуваат на сопствениците на матичното друштво.

Извештај за сеопфатна добивка

Друштвото ги прикажува сите ставки на приходи и расходи признаени во периодот во единствен Извештај за сеопфатна добивка.

Минимум информации кои се презентирани во Извештајот за сеопфатна добивка се вклучени во одделни линиски ставки во кои се прикажани следните вредности:

- а) Приходи,
- б) Финансиски трошоци,
- в) Удел во добивката или загубата на придружните друштва и заеднички вложувања кои се евидентирани според методот на главнина,
- г) Даночни расходи,
- д) Единствен износ кој го опфаќа збирот на:
 - Добивка или загуба по оданочување за прекинато работење,
 - Добивка или загуба по оданочување признаена при мерењето до објективна вредност намалена за трошоците за продажба или при отуѓување на средствата или група (и) за отуѓување кои го сочинуваат прекинатото работење.
- е) Добивка или загуба,
- ж) Секоја компонента на останата сеопфатна добивка класифицирана според природата, исклучувајќи ги износите наведени во точка (з),
- з) Удел во останата сеопфатна добивка на придружени друштва и заеднички вложувања евидентирани според методот на главнина,
- и) Вкупна сеопфатна добивка.

Друштвото ги признава сите ставки на приходи и расходи за периодот во добивка или загуба, освен кога некој меѓународен стандард за финансиско известување бара или дозволува поинаку.

Друштвото го обелоденува износот на данок на добивка кој се однесува на секоја компонента на останатата сеопфатна добивка, вклучувајќи корекции за рекласификација било во Извештајот за сеопфатна добивка или во белешките.

Извештај за промени во главнината

Во Извештајот за промени во главнината се презентирани сеопфатната добивка за периодот, секоја компонента на главнината и нивно меѓусебно усогласување на почетокот и на крајот на периодот, одвоено обелоденувајќи ги промените кои се резултат на:

- Добивката или загубата,
- Секоја ставка на останата сеопфатна добивка.

Извештај за парични текови

Извештајот за парични текови обезбедува информации за проценка на способноста на Друштвото да генерира пари и еквиваленти на пари, како и потребите на Друштвото за искористување на тие парични текови.

Во извештајот се прикажуваат паричните текови во периодот класифицирани како оперативни, вложувачки и финансиски активности на начин кој е најпогоден за деловното работење.

Согласно потребите на Друштвото Известувањето за паричните текови од оперативни активности се извршува со примена на индиректен метод, при што нето добивката или загубата се корегира за ефектите на трансакциите од непарична природа (амортизација,

резервирања, одложени даноци, курсни разлики, нераспределени добивки и сл.), било какво одложување или разграничување на минати или идни оперативни парични примања или плаќања.

Белешки кон Финансиските извештаи

Белешките на систематски начин ги обелоденуваат информациите барани со МСФИ а кои не се презентирани на друго место во финансиските извештаи, но се релевантни за разбирање за било кој од нив. Друштвото ја поврзува секоја ставка во извештаите за финансиска состојба и за сеопфатна добивка, одделниот биланс на успех, извештаите за промени на главнината и за паричните текови со секоја поврзана информација во белешките, како и обелоденување на сметководствените политики.

Сметководствени проценки

Доколку одредени ставки во финансиските извештаи, како резултат на неизвесностите вградени во деловните активности, неможат прецизно да се измерат ќе се пристапи кон нивна проценка.

Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположиви информации. Проценките можат да бидат потребни за:

- Ненаплативите побарувања,
- Застареноста на залихите,
- Објективната вредност на финансиските средства или финансиските обврски, корисниот век на употреба или очекуваниот модел на трошење на економските користи на средствата кои се амортизираат,
- Гаранциски обврски.

Сметководствените проценки (погоре наведени) во Друштвото ќе ги вршат Стручни комисии формирани од Раководството на Друштвото. Доколку со сметководствената проценка се утврди промена на средствата и обврските, таа треба да биде признаена со исправка на сметководствената вредност на поврзаното средство или обврска. Ефектот од промената кој се однесува на тековниот период се признава како приход или расход во тековниот период.

Користењето на разумни проценки претставува основен дел од подготвувањето на финансиските извештаи на Друштвото и не ја намалува нивната веродостојност.

Друштвото ја обелоденува природата и износот на промената на сметководствената проценка која има влијание на тековниот период или се очекува да има влијание во идните периоди кога е непрактично да се процени износот на влијанието.

Доколку износот на влијанието во идните периоди не е обелоденет заради тоа што е непрактично тој да се процени, Друштвото треба да го обелодени тој факт.

Грешки од претходен период

Материјално значајна грешка која е откриена во тековниот период, а се однесува на претходен период и која има значајно влијание на финансиските извештаи на еден или повеќе претходни периоди, со што претходните финансиски извештаи не може да се сметаат за веродостојни, се смета за грешка од претходен период.

Грешката од претходниот период се корегира со ретроактивно повторно прикажување, освен до степен до кој е непрактично да се утврдат ефектите кои се специфични за периодот на кумулативниот ефект од грешка.

Доколку грешката настанала пред најраниот претходен период кој е презентирани во финансиските извештаи, треба повторно да се прикаже почетната состојба на средствата, обврските и главнината за најраниот претходен период кој е презентирани.

Материјално безначајните грешки се признаваат како приход или расход на тековниот период.

Материјалноста на грешката се проценува од случај до случај во моментот кога ќе се открие грешката.

3.2. Залихи

Залихите се средства во форма на сировини или помошни материјали, резервни делови, ситен инвентар, гуми и лигнит кои се употребуваат во процесот на производство.

Набавна вредност на залихите треба да ги опфати сите трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци направени за залихи да се доведат до нивна сегашна локација и потреба.

Трошоци за набавка ги опфаќаат: набавната цена зголемена за царината и зависните трошоци (трошоци за осигурување, превоз, манипулативни трошоци, трошоци кои не се одбиваат) и други трошоци кои директно можат да се додадат за стекнување на залихите. Трговските попусти и работи се одземаат при утврдувањето на трошоците за набавка.

Трошоци за конверзија на залихите на недовршено производство (лигнит) ги вклучуваат трошоците што се директно поврзани со единиците за производство, како што е директниот труд и системската алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство кои се направени за конвертирање на сировините во готови производи.

Трошочни формули

Набавната вредност на залихите во Друштвото е определена со користење на трошочната формула на пондериран просек за сите залихи.

Според трошочната формула на пондериран просек, набавната вредност на секоја ставка е определена од пондериран просек на набавната вредност на ставки на почеток на периодот и на набавната вредност на ставки набавени или произведени во текот на периодот. Просекот може да се пресметува со секоја дополнителна испорака.

Признавање на расход

Намалувањето на вредноста на залихите се спроведува континуирано, а врз основа на проценка за оштетеност, дотраеност на залихите и слично на предлог на формирани Стручни комисии од Друштвото.

Причини за намалување на вредноста на залихите се оштетување на залихите, технолошка застареност на залихите, губиток на квалитет, дотраеност и нивна неупотребливост. Истите ќе бидат утврдени од страна на Стручни технички комисии формирани од Раководството на Друштвото, и на нивен предлог ќе се врши корекција на вредноста на залихите, при што намалувањето на вредноста на залихите до нето реализационата вредност ќе биде на товар на расходите.

Раководството на Друштвото донесува одлука да се формираат Стручни технички комисии кои ќе доставуваат извештај за стратешките залихи, најмалку еднаш годишно.

Ситниот инвентар и автогумите при ставањето во употреба се отпишуваат еднократно и во целост.

3.3. Даноци на добивка

Друштвото оданочивата добивка и оданочивата загуба ја искажува во финансиските извештаи согласно законските прописи и таа претставува добивка, односно загуба за периодот за кој се известува и според која се плаќа данокот на добивка.

3.4. Недвижности, постројки и опрема

Во однос на сметководствениот третман на недвижностите, постројките и опремата во финансиските извештаи треба да се разликуваат информациите за вложување во истите и промените во таквото вложување. Во контекст на претходното, главните прашања во сметководството за недвижности, постројки и опрема се признавањето на средствата, утврдувањето на нивните сметководствени вредности и расходите за депрецијација (амортизација) и загубите од обезвреднувањето на средствата што треба да бидат признаени во врска со нив.

Потребно е расудување при применување на критериумите за признавање на ставка за недвижности, постројки и опрема, така што може да биде соодветно да се сумираат индивидуални значајни ставки, како што се калапи, алатки и матрици, и критериумите да се применат на сумирана вредност.

Друштвото според критериумот на признавање ги вреднува трошоците на сите свои недвижности, постројки и опрема во времето на нивното настанување. Овие трошоци ги вклучуваат почетните трошоци за да се стекне или изгради ставка од недвижности, постројки и опрема и последователни трошоци направени за да се додаде или замени дел од некоја ставка или истата да се сервисира.

Под сметководствена вредност се подразбира набавната вредност која го претставува износот на платени пари или парични еквиваленти или објективната вредност на друг надоместок даден за стекнување на средството во времето на негово стекнување или изградба, или кога е применливо, износот што може да му се припише на тоа средство кога првично ќе биде признаено во согласност специфичните барања на други МСФИ.

Недвижности, постројки и опрема се материјални средства кои што:

- се чуваат за користење во производството или обезбедување на производи или услуги, за изнајмување на други или за административни цели,
- се очекува да бидат користени во текот на повеќе од еден период.

Набавната вредност на ставка од недвижности, постројки и опрема треба да биде признаена како средство само ако:

- е веројатно дека идните економски користи поврзани со средството ќе претставуваат прилив за Друштвото ,
- набавната вредност на средството може веродостојно да се измери.

Главните резервни делови и расположивата опрема што се очекува да биде ставена во функција се квалификува како недвижности, постројки и опрема кога ќе се користи повеќе од еден период.

Ако резервните делови и опремата за сервисирање се употребат само заедно со ставка од недвижности, постројки и опрема, тие се сметаат како недвижности, постројки и опрема. Во спротивно, резервните делови и опремата за сервисирање се евидентираат како залиха и како се трошат се признаваат во добивката и загубата како расход

Набавната вредност на ставка од недвижности, постројки и опрема ги вклучува елементите:

- Набавна цена, вклучувајќи царина и неповратни даноци на набавка, по одземање на трговски попусти и работи,
- Сите трошоци кои директно може да се припишат на носење на средството до локацијата и состојбата во која тоа е оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството ,
- Првичната проценка на трошоците за демонтирање и отстранување на средството и обновување на просторот каде што тоа е лоцирано , обврската за која Друштвото ги прави овие трошоци било кога средството е стекнато или како последица од користењето на средството во текот на одреден

период за цели различни, отколку произведување залихи во текот на тој период.

Трошоци кои во Друштвото треба директно да се препишат на носење на средство до локација и состојба во која тоа е оперативно способно, се следните:

- Трошоци за користи на вработените коишто настануваат директно од изградбата или стекнувањето на ставката од недвижности, постројки и опрема,
- Трошоци за подготовка на локација,
- Првични трошоци за испорака и манипулирање,
- Трошоци за инсталирање и монтирање,
- Трошоци за тестирање дали средството соодветно функционира, по одземање на нето примањата од продажба на било кои ставки произведени додека средството се носи до локацијата и состојбата во која тоа оперативно е способно (како што се примероци произведени кога се тестира опремата), Надоместоци на професионалци.

Набавна вредност на средството кое се произведува во сопствена режија се определува со користење на истите принципи како и за стекнато средство и сите интерни добивки се елиминираат при определувањето на истата.

Мерење на набавна вредност на ставка од недвижности, постројки и опрема е паричниот ценовен еквивалент на датумот на признавање. Ако плаќањето е одложено по нормалниот кредитен рок, разликата помеѓу паричниот ценовен еквивалент и вкупното плаќање се признава како расход за камата во текот на времетраењето на кредитот, освен ако таквата камата е капитализирана во согласност со сметководствениот стандард Трошоци за позајмување.

По признавањето како средство, ставка од недвижности, постројки и опрема треба да се евидентира според Трошочен модел, односно по нејзината набавна вредност минус акумулираната депрецијација (амортизација) и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Депрецијацијата (амортизацијата) е системска распределба на износот по кој што се депрецира (амортизира) средството во текот на неговиот корисен век на употреба.

Користениот Метод на депрецијација (амортизација) го одразува начинот на кој се очекува да бидат потрошени идните економски користи од средството од страна на Друштвото. Друштвото го применува праволинискиот метод на пресметка на депрецијација (амортизација) според кој депрецираниот (амортизираниот) износ на средството системски да се алоцира во текот на користењето на средството и се применува конзистентна од период во период.

Друштвото пресметката на депрецијацијата (амортизацијата) ќе ја врши врз основа на следните елементи:

- Набавна вредност,
- Корисен век на употреба (временски период во кој едно средство се очекува да биде користено).

Корисниот век на употреба, односно рокот на отпишување на средствата се одредува согласно пропишаните стапки.

Корисниот век на употреба на средствата Друштвото го проценува на следниот начин:

Средства	Корисен век на употреба	Годишна стапка на депрецијација (амортизација)
Градежни објекти на високоградба и нискоградба од армирана бетонска и метална конструкција и градежни објекти кои се сметаат за самостојни градежни објекти	40 години	2,5%
Градежни објекти на нискоградба со горен строј	33 години	3,0%
Градежни објекти на високоградба и нискоградба од дрвена конструкција	20 години	5,0%
Останати неспомнати градежни објекти	10 години	10%
Опрема на производство на електрична и топлотна енергија	20 години	5,0%
Погонски и деловен инвентар (машински елементи, транспортни средства и уреди)	10 години	10%
Мебел и деловен инвентар, како и друга опрема за вршење канцелариски работи	5 години	20%
Компјутерска и телекомуникациска опрема, патнички возила и приклучни возила	4 години	25%
Останата неспомната опрема	10 години	10%

Средствата кои не се опфатени во горе наведените групи, а имаат корисен век на употреба до 4 години имаат третман на ситен инвентар.

Основица за пресметување на депрецијацијата (амортизацијата) претставува набавната вредност на постојаните средства утврдена во согласност со сметководствениот стандард и истата започнува да се пресметува откако средството ќе се активира за вршење на основната дејност (односно станува расположливо за употреба).

Пресметување на депрецијацијата (амортизацијата) престанува кога ќе се надомести вредноста која претставува основица за пресметување на депрецијацијата (амортизацијата), односно кога износот на набавната вредност на средствата е еднаков со отпишаната вредност иако средството може и понатаму да се употребува.

Средствата кои во целост се депрецирани (амортизирани, отпишани) се задржуваат во евиденцијата и се искажуваат во билансот на состојба до моментот на нивното продавање, подарување, отуѓување на друг начин или уништување.

Промените на вредноста која претставува основица за пресметување на депрецијација (амортизација) во случај на коригирана вредност на средството при негово подобрување (капитализација), депрецијацијата (амортизацијата) се пресметува кога истото станува расположливо за употреба т.е. кога е на локацијата и оперативно способно оценето од Стручни технички лица одредени од страна на Раководството на Друштвото.

Средството престанува да се амортизира на првиот датум кога средството е каласифицирано како средство што се чува за продажба (или е вклучено во група за отуѓување што е каласифицирана како чувана за продажба) во согласност со МСФИ 5.

Депрецијацијата (амортизацијата) се пресметува поединечно за секое долгорочно средство во рамките на амортизационите групи се додека вредноста на средствата не биде во целост надоместена.

Сметководствената вредност на ставка од недвижности, постројки и опрема треба да биде отпишана : при отуѓување или кога нема очекувани идни економски користи од нивната употреба.

3.5. Нематеријални средства

Во однос на сметководствениот третман на нематеријалните средства во финансиските извештаи треба да се разликуваат информациите за вложување во истите и промените од таквото вложување. Во контекст на претходното, главните прашања во сметководството на нематеријалните средства се признавањето на средствата, утврдувањето на нивните сметководствени вредности и расходите за амортизација и загубите од обезвреднувањето на средствата што треба да бидат признаени во врска со нив.

Нематеријално средство е немонетарно средство без физичка содржина кое може да се идентификува со цел јасно да се разграничи од гудвилот.

Нематеријалните средства ги опфаќаат патентите, лиценците, концесиите, заштитните знаци и имиња, договорите за франшиза, авторските права, трошоците за истражување и развој, компјутерскиот софтвер и маркетинг правата.

Друштвото ги признава следните средства како средства на истражување и вреднување на минерални ресурси:

- стекнување на права за истражување,
- топографски, геолошки, геохемиски и геофизички истражувања, истражувачко дупчење,
- ископување, вадење примероци,
- активности поврзани со вреднување на техничката остварливост и економската оправданост на екстракцијата на минералните ресурси и др.

За нивно признавање Друштвото ќе го применува моделот на набавна вредност.

Друштвото ги класифицира средствата на истражување и вреднување како материјални и нематеријални според природата на стекнатото средство, и ќе ја применува таа класификација конзистентна. Користењето на материјалното средство за развивање на нематеријалното не го менува материјалното средство во нематеријално средство.

Нематеријалното средство ќе биде признато доколку, и само доколку:

- Веројатно дека идните економски користи, кои му се припишуваат на средството, ќе претставуваат прилив,
- Набавната вредност на средството ќе може да се измери.

Стектото нематеријално средство почетно треба да се мери според набавната вредност која се состои од:

- Неговата набавна цена, вклучувајќи ги увозните давачки и неповратни даноци при набавката, по одбивање на трговските дисконти и рабати,
- Било какви трошоци кои можат директно да се припишат на подготвувањето на средството за негово ставање во употреба.

По почетното признавање, нематеријалното средство се води по неговата набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какви загуби поради обезвреднување.

Нематеријалното средство треба да се отпише во едно од следните ситуации: При отуѓување,

- Кога не се очекуваат идни економски користи од неговата употреба или отуѓување.
- Евидентирањето на нематеријалното средство е засновано на неговиот корисен век кој може да биде ограничен или неограничен.

Нематеријално средство со ограничен корисен век се амортизира според праволинискиот метод на амортизација за 5 години (односно по стапка од 20%).

Нематеријално средство со неограничен корисен век не се амортизира.

Корисниот век на овие нематеријални средства кои што не се амортизираат треба да бидат предмет на проверка во секој пресметковен период со цел да се утврди дали настаните и условите продолжуваат да ја поддржуваат проценката на неограничен век на тоа средство. Износот кој подлежи на амортизација на нематеријално средство со ограничен век треба да се распредели на системска основа за време на неговиот корисен век. Амортизацијата започнува кога нематеријалното средство ќе биде расположива за употреба. Пресметката на амортизација престанува порано од корисниот век кога нематеријалното средство се отуѓува, трајно се повлекува од употреба и со датумот на неговото отпишување.

3.6. Обезвреднување на средства

Обезвреднување на средствата постои кога истите се водат во сметководствената евиденција по износ кој е поголем од неговиот надоместлив износ, која разлика би можела да се надомести преку користење или продажба на средството. Во ваков случај средството се опишува како обезвреднето поради што се признава загуба поради обезвреднување.

Ако на крај на период Друштвото оцени дека средството можеби е обезвреднето се прави формална процена на надоместливиот износ. Доколку не постојат индикации за обезвреднување Друштвото не прави формална процена на надоместливиот износ.

3.7. Наеми

Наемите се однесуваат на пренесување на правото на користење на средствата. За против услуга може да се бараат суштински услуги во врска со работењето или одржувањето на изнајмените средства. Овие политики не се применуваат на договори за услуги со кои не се пренесува правото за користење на средствата.

3.8. Приходи

Приход е бруто приливот на економските користи во текот на периодот кој произлегува од редовните активности кога тие приливи резултираат во зголемување на главнината.

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува.

Приходите кои се признаваат, настануваат од следните трансакции и настани:

1. Продажба на производи,
2. Давање на услуги,
3. Користење на средствата од страна на други врз основа на што се заработуваат камати и дивиденди.

Приходот од продажба на производи се признава кога ќе бидат исполнети следните услови:

- Кога на купувачот се пренесуваат значајните ризици и награди од сопственоста на производите,
- Друштвото не задржува ниту континуирана менаџерска инволвираност до степен кој вообичаено се поврзува со сопственоста, ниту пак ефективна контрола на продадените производи,
- Кога износот на приходот може веродостојно да се измери,
- Кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото,
- Кога трошоците кои се направени или треба да бидат направени во врска со трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Во случај кога ќе се ја ви неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ или износот чие надоместување не е повеќе

веројатно се признава како расход, а не како корекција на износот на приходот кој бил првично признаен.

Приходот од давање на услуги се признава кога резултатот на трансакцијата која вклучува давање на услуги може веродостојно да се процени, со повикување на степен на довршеност на трансакцијата на крајот на периодот на известување при што треба да бидат исполнети следните услови:

- Износот на приходот може веродостојно да се измери,
- Веројатно е дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив,
- Степенот на довршеност на трансакцијата на крајот на периодот на известување може веродостојно да се измери,
- Трошоците направени за трансакцијата и трошоците за довршување на трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Кога резултатот на трансакцијата која вклучува давање на услуги не може веродостојно да се процени, приходот треба да се признае само до висина на признаените расходи кои се надоместливи.

Приходот кој произлегува од користењето на средствата на Друштвото од страна на други, со што заработуваат камати и дивиденди, треба да бидат признаени кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив на Друштвото и износот на приходот може веродостојно да се измери, врз следните основи:

- Каматите треба да бидат признаени на временски пропорционална основа користејќи ја методата на ефективна камата,
- Тантиемите треба да бидат признаени на пресметковна основа во согласност со суштината на релевантниот договор,
- Дивидендите треба да бидат признаени кога ќе биде утврдено правото на акционерот да го прими плаќањето.

3.9. Финансиски инструменти: признавање и мерење

Признавање на финансиско средство или финансиска обврска во Извештајот за финансиска состојба се врши во случај кога Друштвото ќе стане договорна страна на договорните одредби.

Отпис претставува отстранување на претходно признаено финансиско средство или финансиска обврска од Извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето или обврската подмирена во трансакција под комерцијални услови помеѓу страни доволно информирани и спремни своеволно да ја прифатат трансакцијата.

Друштвото ќе го отпише финансиското средство во случај кога:

- a) истекуваат договорните права на паричните текови од финансиското средство,
- b) го пренесува финансиското средство.

Друштвото треба да направи оценка на крајот на секој период на известување дали постои некаков објективен доказ дека некое финансиско средство или група на финансиски средства се обезвреднети. Доколку постои таков доказ, Друштвото треба да го утврди износот на загубата поради обезвреднување.

Финансиско средство или група на финансиски средства се обезвреднети и настанати се загуби поради обезвреднување во случај кога постои објективен доказ за обезвреднувањето како резултат на еден или повеќе настани кои настанале по почетното признавање на средството и тој настан кој предизвикува загуба (или настани) има влијание на проценетите идни парични текови на финансиското средство или групата на

финансиски средства кои можат веродостојно да бидат проценети. Загуби кои се очекуваат да настанат од идни настани, без оглед на тоа колку се веројатни, не се признаваат.

Објективен доказ дека некое финансиско средство или група на финансиски средства се обезвреднети вклучува податоци кои можат да се следат и кои му се достапни на Друштвото во однос на идните настани кои предизвикуваат загуба, и тоа:

- Значителна финансиска потешкотија на издавачот или должникот,
- Прекршување на договорот, како што е неисполнување на обврските или неизвршување на плаќањата на каматата или главницата,
- Доделување на заемопримателот од страна на заемодавателот, поради економски или правни причини во врска со финансиски потешкотии на заемопримателот, на концесија која што инаку заемопримателот не би ја зел предвид,
- Кога постои веројатност дека заемопримателот ќе падне во стечај или друг вид на финансиска организација,
- Исчезнување на активен пазар за тоа финансиско средство поради финансиски потешкотии,
- Податоци кои можат да се следат и кои укажуваат дека постои намалување на проценетите идни парични текови од група на финансиските средства кое може да се измери, од почетното признавање на тие средства, иако намалувањето се уште не може да биде идентификувано со поединечните финансиски средства во групата, вклучувајќи: а) негативни промени во способноста на заемопримателите во групата за извршување на плаќања (на пример, зголемен број на задоцнети плаќања); б) националните и локалните услови кои се во корелација со неизвршени обврски во однос на средствата во групата (на пример, негативни промени во условите на индустријата кои влијаат на заемопримателите во групата).

Доколку постои објективен доказ дека е настаната загуба поради обезвреднување во однос на заеми и побарувања или на вложувања кои се чуваат до доспевање кои се евидентираат според амортизирана набавна вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со ефективна каматна стапка на финансиското средство при почетното признавање. Сметководствената вредност на средството треба да биде намалена или директно или со користење на сметка за исправка на вредноста. Износот на загубата треба да биде признаен во добивката или загубата за деловната година.

3.10. Користи на вработените

Друштвото во своите сметководствени политики вклучува користи за вработени во сите форми на надоместок кој се дава во замена за услугата која ја пружаат вработените, и истите вклучуваат:

- Краткорочни користи за вработени, како што се плати, надници и придонеси за социјално осигурување, платени годишни одмори и платени отсуства поради боледување, учество во добивката и бонуси и немонетарни користи (како што е медицинска грижа, домување, автомобил и бесплатни или субвенционирани добра или услуги) за постојните вработени,
- Други долгорочни користи за вработени, вклучувајќи отсуство по долгогодишна служба или отсуство по определен број на години, јубилејни награди или други користи за долгогодишна служба, користи заради долгорочна инвалидност,
- Отпремнини.

Кај краткорочните користи на вработените не се потребни актуарски претпоставки за мерење на обврската или трошокот и не постои можност за било каква актуарска добивка или загуба.

Кај долгорочните користи на вработените се врши резервирање врз основа на актуарски претпоставки.

Отпремнините не му обезбедуваат идни економски користи на Друштвото поради што веднаш се признаваат како расход и тоа во следните случаи:

- Кога Друштвото го прекинува работниот однос на вработениот или на група на вработени пред вообичаениот датум на пензионирање.
- Кога Друштвото обезбедува отпремнина како резултат на понуда направена со цел да поттикне доброволно заминување заради технолошки вишок.

3.11. Ефекти од промени на девизни курсеви

Трансакцијата во странска валута при почетно признавање се евидентира во денарска противвредност, со примена на среден курс на НБРМ на денот на трансакцијата.

На секој датум на изготвување на извештаите за финансиската состојба, паричните ставки (девизни средства, побарувања и обврски) се пресметуваат со примена на заклучниот курс (курсот на денот кога се изготвува извештајот).

Курсните разлики кои настанале по основ на трансакции во странска валута се признаваат како приход или расход за периодот во кој настанале.

3.12. Трошоци за позајмување

Трошоци за позајмување се камата и други трошоци коишто се настанати со позајмување на финансиски средства.

Трошоците за позајмување кои директно може да се припишат на стекнувањето, изградбата или производство на средството, како дел од набавната вредност се капитализираат.

Друштвото започнува со капитализација на трошоците за позајмување како дел од набавната вредност на средството на датумот на започнување. Датумот на започнување на капитализација се смета кога се исполнети долу наведените услови:

- Издатоците за средството се настанати,
- Трошоците на позајмувањето се настанати,
- Преземени се неопходните активности за да се подготви средството за неговата наменета употреба или продажба.

Прекин на капитализација на трошоците за позајмување во текот на продолжените периоди се извршува кога активниот развој на средството е прекинат, освен при настанување на виша сила и други значителни технички и административни работи.

Престанок на капитализација на трошоци настанува кога се завршени сите битни активности неопходни за подготовка на средството кое се квалификува за негова намена или продажба и покрај тоа што рутинска административна работа може да продолжи понатаму.

3.13. Консолидирани и посебни финансиски извештаи

Консолидираните финансиски извештаи го вклучуваат подготвувањето и презентирањето на извештаи за група на Друштва кои се под контрола на АД ЕСМ - Скопје.

При подготвување на консолидираните финансиски извештаи Друштвото ги комбинира финансиските извештаи на матичното друштво и неговите подружници, ставка по ставка, собирајќи ги сличните ставки на средства, обврски, главнина, приходи и расходи.

Салдата, трансакциите, приходите и расходите во рамките на групата целосно се елиминираат.

Целта на консолидираните финансиски извештаи е да се презентираат финансиски информации на ниво на група како еден правен субјект.

3.14. Обелоденувања за поврзани страни

Трансакцијата помеѓу поврзаните страни во група и отворените салда се обелоденуваат во поединечните финансиски извештаи, а при подготвувањето на консолидираните финансиски извештаи на групата се елиминираат.

3.15. Меѓупериодско финансиско известување

Друштвото објавува целосен комплет на Финансиски извештаи во неговите меѓупериодски Финансиски извештаи, формата и содржината на тие извештаи е усогласена со барањата на сметководствениот стандард Презентирање на финансиски извештаи.

Во меѓупериодските финансиски извештаи ќе се применуваат истите сметководствени политики што се применуваат при изработка на годишните финансиски извештаи. Фреквенцијата на известување на Друштвото, годишно, полугодишно, квартално, или месечно, не треба да влијае на годишните резултати на Друштвото. За да се постигне таа цел, меѓупериодското известување треба да биде направено врз основа од почетокот на годината до датумот на меѓупериодското известување.

Меѓупериодските финансиски извештаи вклучуваат Финансиски извештаи за периоди како што следува:

- Извештај за финансиска состојба на крајот на тековниот меѓупериод и споредбен извештај за финансиска состојба на крајот на претходната финансиска година,
- Извештај за сеопфатна добивка за тековниот меѓупериод и кумулативно за тековната финансиска година до датумот, со споредбени извештаи за сеопфатна добивка за споредливите меѓупериоди (тековниот и оној од почетокот на годината до датумот на меѓупериодот) на претходната финансиска година,
- Извештај за промена во главнина кумулативно за тековната финансиска година до датумот, со споредбен извештај за споредбениот период од почетокот на годината до датумот на меѓупериодот на претходната финансиска година,
- Извештај за парични текови кумулативно за тековната финансиска година до датумот, со споредбен извештај за споредбениот период од почетокот на годината до датумот на меѓупериодот на претходната финансиска година.

3.16. Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства

За резервирањата, неизвесните обврски и неизвесните средства и обелоденување на информациите поврзани со нив се применети одредени критериуми за признавање и основите за мерење на истите.

Резервирање е обврска која произлегува од минати настани чие подмирување се очекува да резултира со одлив на ресурси во кој се вградени економски користи, со неизвесно време на настанување и износ.

Резервирањата треба да се признаат доколку кумулативно се задоволени следните услови:

- Кога постои обврска (законска или изведена) како резултат на минат настан, Постои веројатност дека за подмирување на обврската ќе биде баран одлив на ресурси во кои се вградени економски користи,
- Може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската.
- Износот кој е признат како резервирање треба да биде проценка на издаток баран за подмирување на сегашна обврска на крајот на периодот на известување.

Резервирањата треба да се проверат на крајот на секој период на известување и да се корегираат за да ја одразат најдобрата тековна проценка. Доколку не е повеќе веројатно дека за подмирување на обврската ќе биде потребен одлив на ресурси кои содржат економски користи, резервирањето треба да се анулира.

Проценките на исходот од финансискиот ефект се утврдени по пат на расудување на Раководството на Друштвото надополнет со искуство за слични трансакции и извештаи од Стручни комисии формирани од истиот.

3.17. Вложувања во недвижности

Вложувањата во недвижности треба да се признаат како средство, кога се исполнуваат следните услови:

- Кога е веројатно дека ќе има прилив на идни економски користи кои се поврзани со вложување во недвижности,
- Набавната вредност на вложувањата во недвижности може веродостојно да се измери,
- Вложувањата во недвижности првично треба да се мерат според нивната набавна вредност. Трансакциските трошоци треба да бидат вклучени во првичното мерење.

Набавната вредност на недвижности ја содржи нивната набавна цена и сите издатоци кои директно можат да и се припишат на таа недвижност.

Вложувањата во недвижност се мерат согласно сметководствените политики на Друштвото кои се однесуваат на мерењето на недвижности, постројки и опрема.

3.18. Управување со ризици

3.18.1. Управување со валутен ризик

Во управувањето со валутниот ризик АД ЕСМ како главна странска валута на девизната позиција го дефинира Еуро-то, а движењето на валутната отвореност е дозволено во рамки на зададените лимити кој агрегатно изнесува 40% од капиталот и резервите на компанијата.

Истовремено е подготвена методологија за пресметка на можната загуба/добивка на компанијата во услови на 5% апрецирање или депрецирање на денарот во однос на странските валутни позиции кои ги поседува компанијата во својот биланс.

3.18.2. Управување со ликвидносен ризик

Управувањето со **ликвидносниот ризик** претставува една од примарните цели за Компанијата, поради што деловните активности се насочени кон:

- Одржување стабилно ниво на ликвидност кое обезбедува редовно сервисирање на сите доспеани обврски на Компанијата
- Одржување на показателот тековна ликвидност
- Одржување на показателот брза ликвидност
- Одржување на показателот денови на врзување на побарувањата
- Одржување на показателот денови на врзување на залиха

- Одржување на показателот денови на врзување на обврски

3.18.3. Управување со каматен ризик

Управувањето со **каматниот ризик** опфаќа:

- Одржување на средно-низок профил на изложеност на каматен ризик;
- Следење на лимитот за изложеноста на каматен ризик при промена на каматните стапки за 200 базични поени (макс. 2.5 % од капиталот)
- Следење на каматни криви на домашен и странски пазар и активно и превентивно прилагодување на политиката на позајмици во однос на висината и типот на каматните стапки

Белешка 4

МКД '000

	2021	2020
Приходи од продажба	10.333.989	10.043.039

ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА ДОБРА И УСЛУГИ НА ПОВРЗАНИ ДРУШТВА

Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги на поврзани друштва во земјата	1.461	28.395
---	-------	--------

ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА НЕПОВРЗАНИ ДРУШТВА

Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	10.028.054	9.757.971
Приходи од наемнини	2.644	2.674
Останати приходи од продажба на неповрзани друштва	301.829	253.999

СТРУКТУРА НА ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

(во илјади денари)

ОПИС	План 01.01.2021- 31.12.2021	01.01.2021- 31.12.2021	01.01.2020- 31.12.2020	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Приходи од продажба на добра - основна дејност	7.636.865	7.919.014	8.174.785	-3,13%	3,69%
Приходи од системски услуги на еес	1.055.280	1.785.488	1.189.556	50,10%	69,20%
Приходи од продажба на вишок на електрична енергија	1.323.022	323.553	393.630	-17,80%	-75,54%
Ост.приход продажба-топлинска енергија-Енергетика	140.000	131.260	127.800	2,71%	-6,24%
Ост.прих.продажба-електрична енергија-Енергетика	99.000	132.631	82.192	61,37%	33,97%
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани субјекти	97.564	25.945	28.394	-8,63%	-73,41%
Останати приходи	96.974	16.098	46.682	-65,52%	-83,40%
Вкупно	10.448.705	10.333.989	10.043.039	2,90%	-1,10%

Белешка 5

МКД '000

	2021	2020
Останати приходи од работењето	4.770.136	1.097.457

ПРИХОДИ ОД ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА НЕТЕКОВНИ И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА

Приходи од вредносно усогласување на краткорочни побарувања	5	-
---	---	---

ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

Вишоци	63	48
Приходи од наплатени отпишани побарувања	16.277	39.370
Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	4.505.504	61.576
Приходи од укинување на долгорочни резервирања	-	845.321
Останати приходи од работењето	248.288	151.142

СТРУКТУРА НА ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

(во илјади денари)

ОПИС	План 01.01.2021- 31.12.2021	01.01.2021- 31.12.2021	01.01.2020- 31.12.2020	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Приходи од наплатени штети	34.367	78.180	38.567	102,71%	127,49%
Останати неспомнати делови приходи за превоз од вработени	3.974	3.885	1.533	153,42%	-2,24%
Наплатени приходи од поранешни години	3.512	10.883	3.582	203,82%	209,88%
Останато	60.947	4.677.188	1.053.775	343,85%	7574,19%
Вкупно	102.800	4.770.136	1.097.457	334,65%	4540,21%

Белешка 6

МКД '000

	2021	2020
Трошоци за вработените	3.732.488	3.827.552
Плата и надоместоци на плата - бруто (за производство)	3.442.698	3.548.530
Останати трошоци за вработените	182.425	171.897
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	4.577	3.528
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	102.788	103.597

Белешка 7

МКД '000

	2021	2020
Трошоци за амортизација	2.577.428	2.513.842
Трошоци за амортизација (за производство)	2.577.428	2.513.842

Белешка 8

МКД '000

	2021	2020
Останати трошоци од работењето	10.641.201	5.721.502
ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР		
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	836.538	169.730
Трошоци за енергија (за производство)	1.208.659	1.133.698
Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	17.653	11.630
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	771.089	693.940
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за администрација, управа и продажба)	28.506	27.798
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	8.790	22.652
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и продажба)	2.466	3.560
ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ		
Транспортни услуги	112.795	53.995
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	6.135	5.572
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	26.836	26.846
Услуги за одржување и заштита	2.267.733	1.868.909
Наем - лизинг	3.813	3.556
Комунални услуги	34.451	35.911
Трошоци за истражување и развој	14.148	4.553
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	125	106
Останати услуги	138.814	112.490
РЕЗЕРВИРАЊА		
Долгорочни резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	-	83.458
Долгорочни резервирања за користи на вработените	61.321	48.925
Останати долгорочни резервирања за трошоци и ризици	3.446	24.855
ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО		
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	2.515	1.769
Трошоци за спонзорства и донации	49.454	56.707
Трошоци за репрезентација	4.457	6.732
Трошоци за осигурување	171.638	159.509
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	4.440	3.594
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	168.406	165.257
Трошоци за користење на права (освен наем)	63.360	49.580
Останати трошоци на работењето	262.777	319.465
ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ (ОБЕЗВРЕДНУВАЊЕ) НА НЕТЕКОВНИ И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА		
Вредносно усогласување (обезвреднување) на материјални средства	0	-
Вредносно усогласување (обезвреднување) на долгорочни побарувања, депозити и слично	17	-
Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања	179	1.979
Вредносно усогласување (обезвреднување) на залихи	-	20
ОСТАНАТИ РАСХОДИ		
Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на нематеријални и материјални средства	275	-
Кусоци, кало, растур, расипување и кршење	287	1.033
Расходи за дополнително одобрени попусти, рабат, рекламации и дадени примероци	0	-
Казни, пенали, надоместоци за штети и друго	754	1.105
Останати расходи од работењето	196.666	17.393
НАБАВНА ВРЕДНОСТ		
Набавна вредност на продадени добра (стоки)	4.172.657	605.175

Белешка 9

МКД '000

	2021	2020
Приходи од финансирање	21.464	30.700
Приходи од вложувања во поврзани друштва	3.147	-
Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	11.577	27.148
Приходи врз основа на позитивни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	6.740	3.552

Белешка 10

МКД '000

	2021	2020
Расходи од финансирање	70.624	116.845
Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	65.862	99.436
Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	4.761	17.409

Белешка 11

МКД '000

Данок на добивка	2021	2020
Добивка/(Загуба) пред оданочување	(1.728.207)	(1.033.101)
Даночно непризнаени расходи	101.850	175.209
Вкупно даночно непризнаени расходи	101.850	175.209
Даночна основа	-	-
Данок на добивка по стапка од 10% на даночната основа	-	-
Ефективна даночна стапка	0,00%	0,00%

Белешка 12.1
Нематеријални средства

МКД '000

2020	Лиценци и права
<u>Набавна вредност</u>	
Состојба на 1.1.	1.880.996
Набавки во текот на годината	30.390
Состојба на 31.12.	1.911.386
<u>Исправка на вредноста</u>	
Состојба на 1.1.	(1.491.951)
Амортизација за тековна година	(78.732)
Состојба на 31.12.	(1.570.683)
<u>Сегашна вредност 31.12.</u>	340.703

2021	Лиценци и права
<u>Набавна вредност</u>	
Состојба на 1.1.	1.911.386
Набавки во текот на годината	23.364
Отуѓување	(8.174)
Состојба на 31.12.	1.926.576
<u>Исправка на вредноста</u>	
Состојба на 1.1.	(1.570.683)
Амортизација за тековна година	(41.570)
Состојба на 31.12.	(1.612.253)
<u>Сегашна вредност 31.12.</u>	314.323

Во износот на сегашната вредност на нематеријални средства, прикажан во Белешка 12.1 е вклучен износ од 262.350 илјади денари, кој се однесува на нематеријално средство во подготовка. Раководството процени дека на 31.12.2021 година надоместливата вредност на средството ја надминува сметководствената вредност, бидејќи се работи за имплементација на современ софтвер.

Белешка 12.2

МКД '000

Недвижности, постројки и опрема

2020	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Транспортни средства	Биолошки средства	Останати материјални средства	Материјални средства во подготовка	Аванси за набавка на материјални средства	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1.1.	4.675.801	61.239.631	47.360.187	1.604.166	78	1.159	2.680.510	505.039	118.066.571
Набавки во текот на годината	15.142	739.423	847.238	155.460	-	-	539.735	(47.904)	2.249.094
Отуѓување/Расходување	-	-	(5.488)	(17.904)	-	-	-	-	(23.392)
Состојба на 31.12.	4.690.943	61.979.054	48.201.937	1.741.722	78	1.159	3.220.245	457.135	120.292.273
Исправка на вредноста									
Состојба на 1.1.		(46.422.237)	(34.239.769)	(1.511.531)	(52)	-			(82.173.589)
Амортизација за тековна година		(648.018)	(1.756.049)	(31.043)	-	-			(2.435.110)
Отуѓување/Расходување		-	4.499	15.522	-	-			20.021
Состојба на 31.12.		(47.070.255)	(35.991.319)	(1.527.052)	(52)	-			(84.588.678)
Сегашна вредност 31.12.	4.690.943	14.908.799	12.210.618	214.670	26	1.159	3.220.245	457.135	35.703.595

2021	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Транспортни средства	Биолошки средства	Останати материјални средства	Материјални средства во подготовка	Аванси за набавка на материјални средства	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1.1.	4.690.943	61.979.054	48.201.937	1.741.722	78	1.159	3.220.245	457.135	120.292.273
Набавки во текот на годината	64.505	1.813.122	997.457	55.606	0	-	(391.737)	2.136	2.541.089
Отуѓување/Расходување	-	-	(293.123)	(46.068)	(52)	-	-	(16.318)	(355.561)
Корекција						(25)			(25)
Рекласификација									-
Состојба на 31.12.	4.755.448	63.792.176	48.906.271	1.751.259	26	1.134	2.828.508	442.953	122.477.776
Исправка на вредноста									
Состојба на 1.1.		(47.070.255)	(35.991.319)	(1.527.052)	(52)	-			(84.588.678)
Амортизација за тековна година		(905.059)	(1.573.046)	(57.754)	(0)	-			(2.535.858)
Отуѓување/Расходување		-	292.917	9.361	52	-			302.330
Состојба на 31.12.		(47.975.314)	(37.271.448)	(1.575.445)	-	-			(86.822.206)
Сегашна вредност 31.12.	4.755.448	15.816.863	11.634.824	175.814	26	1.134	2.828.508	442.953	35.655.569

Авансите дадени на добавувачи во износ од 442.953 илјади денари, вклучуваат износ од 362.564 илјади денари кои се однесуваат на аванс даден на еден добавувач. Авансот бил обезбеден со банкарска гаранција во корист на Друштвото. Бидејќи добавувачот не ги исполнил договорените обврски, Друштвото во 2015 година започна постапка за активирање на банкарската гаранција и раскинување на договорот. Последователно, по барање од страна на добавувачот и судска одлука, Друштвото доби ограничување за активирање на банкарската гаранција. Во врска со тоа, Друштвото презема мерки, согласно најдобрите правни совети и во моментот се води правен спор со добавувачот. Во 2021 година меѓународната арбитража носи пресуда на штета на АД ЕСМ, меѓутоа оваа одлука не е сеуште правосилна во Р.С.Македонија, односно постапката продолжува пред локалните судови. Раководството на АД ЕСМ нема признаено резервација во основ на овој судски спор со датум 31.12.2021 година, ниту обезвреднување на дадениот аванс, бидејќи смета дека правните лекови кои ќе ги користи пред локалните судови, ќе доведат до поништување на одлуката на меѓународниот арбитражен суд и следствено верува дека е малку веројатен одлив на средства по овој спор.

Преглед на материјални средства набавени по статусни промени од 01.09.2005 година, а кои кога се активирани, се водат по набавна вредност намалена за амортизација. Во прилог е табела од набавени средства после статусна промена.

Основни средства набавени по статусни промени

(во илјади денари)

Ред. Бр	Подружница	Набавна В-ст на постојани с-ва	Акумулирана амортизација	Сегашна вредност
1	Рек Битола	12.535.610	5.050.899	7.484.710
2	Дирекција	4.578.238	1.483.192	3.095.047
3	Енергетика	1.150.978	273.770	877.208
4	Глобочица	52.069	35.346	16.723
5	Хес Маврово	1.667.133	575.368	1.091.766
6	Рек Осломеј	954.329	568.293	386.037
7	Шпиље	48.040	32.017	16.023
8	Хец Тиквеш	34.631	21.082	13.549
9	Хес Треска	14.889.457	7.417.198	7.472.259
			Вкупно	20.453.321
10	Материјални средства во подготовка			2.828.508
11	Аванси за набавка на материјални средства			442.953
12	Биолошки средства			26
			Вкупно	23.724.808

Белешка 12.3

МКД '000

Вложувања во недвижности

2020	Вложувања во недвижности	Вложувања во недвижности во подготовка	Аванси за вложувања во недвижности	Вкупно
Набавна вредност				
Сегашна вредност 31.12.	-	-	-	-

2021	Вложувања во недвижности	Вложувања во недвижности во подготовка	Аванси за вложувања во недвижности	Вкупно
Набавна вредност				
Сегашна вредност 31.12.	-	-	-	-

Белешка 12.4

МКД '000

	2021	2020
Долгорочни финансиски средства	623.882	623.899
Вложувања во подружница	1.428.953	1.428.951
Дадени заеми и кредити во земјата и во странство	157	175
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	9	9
Финансиски средства расположливи за продажба	8.511	8.511
Дадени депозити и кауции во земјата и странство	3.450	3.450
Останати долгорочни финансиски средства	13.452	13.452
Вредносно усогласување на долгорочните финансиски средства	(830.649)	(830.649)

(во илјади денари)				
Заеднички вложувања	% на сопственост	Набавна вредност	Вредносно усогласување	Нето сметководствена вредност
ЕЛЕМ Турс	100%	1.302.219	(806.933)	495.286
ФОД Битола	100%	83.662	-	83.662
ФОРТ ДООЕЛ	100%	12.766	(12.766)	-
ЕЛЕМ Трејд	100%	30.306	-	30.306
Вкупно		1.428.953	(819.699)	609.254

Белешка 12.5

МКД '000		
	2021	2020
Долгорочни побарувања	-	-
Останати долгорочни побарувања	2.772.338	2.801.010
Вредносно усогласување на долгорочни побарувања	(2.772.338)	(2.801.010)

Белешка 12.6

МКД '000		
	2021	2020
Одложени даночни средства	-	-

Белешка 13.1

МКД '000		
	2021	2020
Залихи	2.888.833	2.689.804
ЗАЛИХА НА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ		
Сировини и материјали на залиха	231.800	295.897
Сировини и материјали во доработка, обработка и манипулација	70.287	44.911
Вредносно усогласување на залихите на сировини и материјали	(2.000)	(2.000)
ЗАЛИХА НА РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ		
Залиха на резервни делови	2.557.956	2.489.550
Вредносно усогласување на залихата на резервни делови	(230.114)	(233.005)
ЗАЛИХА НА СИТЕН ИНВЕНТАР, АМБАЛАЖА И АВТОГУМИ		
Ситен инвентар на залиха	16.931	18.886
Ситен инвентар во употреба	135.751	138.068
Залиха на амбалажа	12	14
Амбалажа во употреба	547	547
Залиха на автогуми	2.975	2.605
Автогуми во употреба	21.379	24.377
Вредносно усогласување на залихи на ситен инвентар, амбалажа и автогуми	(162.476)	(167.887)
ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ		
Производи на залиха	245.785	77.841

Белешка 13.2

МКД '000		
	2021	2020
Средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	-	-

Белешка 13.3

МКД '000

	2021	2020
Побарувања од поврзани друштва	50.255	46.779
Останати побарувања од поврзани друштва	50.255	46.779

Белешка 13.4

МКД '000

	2021	2020
Побарувања од купувачите	1.424.655	1.183.899
Побарувања од купувачи во земјата	2.265.139	2.143.473
Побарувања од купувачи во странство	1.547	1.340
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	236.298	97.131
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	104	103
Побарувања од специфично работење на неповрзани друштва	238.208	238.208
Побарувања од камати (договорни и казнени)	146.859	147.218
Спорни и сомнителни побарувања	37.973	45.329
Останати побарувања	467	567
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	(1.501.939)	(1.489.470)

(во илјади денари)

Старосна структура на побарувања од купувачите	до 1 година	од 1 до 3 години	над 3 години	Вкупно
Останати побарувања од поврзани друштва	8.203	4.790	37.262	50.255
Побарувања од купувачи во земјата	1.279.352	3.494	982.294	2.265.139
Побарувања од купувачи во странство	208	716	623	1.547
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	182.570	36.289	17.439	236.298
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	-	-	104	104
Побарувања од специфично работење на неповрзани друштва	-	-	238.208	238.208
Побарувања од камати (договорни и казнени)	1	1.695	145.164	146.859
Спорни и сомнителни побарувања	-	-	37.973	37.973
Останати побарувања	467	-	-	467
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	-	(42.874)	(1.459.065)	(1.501.939)
Вкупно	1.470.799	4.110	0	1.474.910

Во прегледот на старосната структура на побарувањата се опфатени побарувања од белешките 13.3 и 13.4.

Белешка 13.5

	МКД '000	
	2021	2020
Обврски / побарувања кон државата	671.046	58.396
Обврски кон државата	135.551	121.137
Обврски за данокот на додадена вредност	10	-
Обврски за царини и царински давачки	(400)	(80)
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	96.400	100.140
Обврски за персонален данок на доход	(262)	(221)
Обврски за данок на имот	(77)	(39)
Обврски за останати даноци, придонеси и други давачки	39.879	21.337
Побарувања од државата	806.597	179.533
Данок на додадена вредност	637.030	9.967
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	169.566	169.566

Белешка 13.6

	МКД '000	
	2021	2020
Побарувања од вработените	1.392	1.639
Побарувања од вработените за повеќе исплатена плата и надоместоци на плата и други примања	36	36
Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања	191	111
Останати побарувања од вработените	1.166	1.492

Белешка 13.7

	МКД '000	
	2021	2020
Останати краткорочни побарувања	159.534	119.770
Побарувања од осигурителни друштва	(151)	(6.423)
Останати побарувања	168.241	134.748
Вредносно усогласување на останати побарувања	(8.556)	(8.555)

Белешка 13.8

	МКД '000	
	2021	2020
Краткорочни финансиски средства	29.026	1.250.228
Краткорочни кредити и заеми во земјата	228	228
Краткорочно орочени денарски средства	28.798	1.250.000

Белешка 13.9

	МКД '000	
	2021	2020
Парични средства	1.112.759	495.997
Парични средства на трансакциски сметки во денари	1.103.080	479.243
Издвоени парични средства и акредитиви	87	91
Парични средства во благајна	2	4
Девизни сметки	9.589	16.658
Парични средства во благајна во странска валута	1	1

Белешка 13.10

	МКД '000	
	2021	2020
Однапред платени трошоци	78.810	91.018
Однапред платени трошоци	78.975	91.045
Пресметани приходи што не можеле да бидат фактурирани	(165)	(27)

Белешка 14.1

	МКД '000	
	2021	2020
Долгорочни резервирања	656.333	698.857
Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	177.182	177.182
Резервирања за користи на вработените	392.754	368.720
Останати долгорочни резервирања	86.397	152.955

Резервирања за рекултација на земјиште

Резервирања за рекултација на деградирано земјиште на 31.12.2021 година во износ од 177.182 илјади денари (2020: 177.182 илјади денари) е оцена на раководството за трошоци за обновување на земјиште во регионот на рударските операции.

Резервирања за користи на вработени

Овластен актуар подготвува пресметка на сегашната вредност на обврските за дефинирани користи поврзани со работа по престанок на вработувањето (при заминување во пензија-отпремнина) и јубилеи за вработените на Друштвото. Салдото на резервирања за користи на вработените на 31.12.2021 изнесува 392.754 илјади денари, трошокот за овие резервирања во 2021 година изнесува 34.332 илјади денари.

Резервирања за судски постапки

Секторот за правни и општи работи проценува потенцијални загуби по основ на судски спорови, за што доставува преглед на судски спорови за кои што треба да се направи резервација. Салдо на резервации за потенцијални загуби по основ на судски спорови со 31.12.2021 година е 86.397 илјади денари.

Белешка 14.2

	МКД '000	
	2021	2020
Долгорочни обврски	2.821.929	3.054.598
Долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и странство	2.821.929	3.054.598

АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје
 Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2021

Банка	Одобрен износ на кредит	Дата на одобрување	Рок на доспевање	Број на рати	Каматна стапка	Долгорочен кредит (во '000 МКД)	Краткорочен дел на кредит - обврски за камата (во '000 МКД)	Вкупен долг на 31.12. (во '000 МКД)
Komercijalna Banka (Kogel)	€ 8.000.000	13/12/2017	13/12/2027	36 еднакви квартални рати	6m Еурибор +2,5%	273.898	54.780	328.678
Komercijalna Banka - Mehanizacija	€ 15.000.000	06/07/2021	06/07/2023	20 еднакви полугодишни рати	6m Еурибор +1,9%	612.920	-	-
EBRD Fotovoltaici Oslomej 1	€ 5.900.000	04/01/2019	10/08/2030	20 еднакви полугодишни рати	3%	72.961	8.573	81.534
Stopanska Banka (Power machines - Rusija)	€ 30.000.000	07/05/2010	10/06/2024	44 еднакви полугодишни рати	1m Euribor +2,6%	252.111	210.138	462.249
Dojce Banka (Babkok)	€ 49.232.018	24/02/2012	27/09/2025	24 еднакви полугодишни рати	12m Euribor +1,675%	625.137	250.788	875.925
KFW Banka - Germanija (revitalizacija)	€ 27.100.000	29/11/2010	30/12/2025	20 еднакви полугодишни рати	Еурибор - 0,3%	504.358	166.608	670.966
KFW Banka - Germanija (veteren park)	€ 32.900.000	09/04/2011	30/06/2023	19 еднакви полугодишни рати	3,3%	398.850	311.294	710.144
KFW Banka - Germanija (Toplifikacija)	€ 15.000.000	25/07/2013	30/12/2025	19 еднакви полугодишни рати	1,5%	30.931	-	30.931
KFW Banka - Germanija (veteren park) II faza	€ 18.000.000	13/12/2018	15/05/2031	19 еднакви полугодишни рати	1,15%	50.763	-	50.763
Вкупно						2.821.929	1.002.181	3.211.190

Долгорочните кредити се обезбедени со гаранција издадена од основачот на Друштвото – Влада на Република Северна Македонија.

Кредитот од Комерцијална Банка со број на договор 13-520-56401/1 од 13/12/2017 е обезбеден со залог на недвижен имот на произведен погон во Железара ИЛ 9363 на КП 2271 со површина од 715 м2, како и залог на подвижен имот – опрема за производство на и пренос на електрична и топлотна енергија.

Кредитот од Комерцијална Банка со број на договор 02-140-321/2 од 06.07.2021 година е обезбеден со залог на опрема: градежна механизација и транспортни средства (дамperi, цистерни за вода, цистерни за гориво, камиони, автодигалки, грејдер, булдожери и утоварувачи) во сопственост на Друштвото.

Белешка 14.3

МКД '000

2021 2020

Одложени даночни обврски

-	-
---	---

Белешка 15.1

МКД '000

2021 2020

Обврски кон поврзани друштва

82.972	95.588
--------	--------

Останати обврски кон поврзани друштва

82.972 95.588

Белешка 15.2

МКД '000

2021 2020

Обврски кон добавувачите

3.071.913	1.656.578
-----------	-----------

Обврски спрема добавувачи во земјата

2.908.913 1.442.027

Обврски спрема добавувачи од странство

133.660 186.477

Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата

3.108 2.345

Обврски за камати (договорни и казнени)

26.232 25.729

Белешка 15.3

	МКД '000	
	2021	2020
Обврски кон вработените	186.971	193.988
Обврски за плата и надоместоци на плата	174.654	181.617
Обврски за надоместоци на трошоците на вработените	80	2
Останати обврски спрема вработените врз основа на колективни договори	146	326
Останати обврски спрема вработените	12.091	12.043

Белешка 15.4

	МКД '000	
	2021	2020
Останати краткорочни обврски	-	-

Белешка 15.5

	МКД '000	
	2021	2020
Краткорочни финансиски обврски	1.038.117	1.197.415
Краткорочни кредити и заеми од странство	1.038.117	1.197.415

Обврски по краткорочни кредити се обелоденети во табела под белешка 14.2 во вкупен износ од 1.002.181 илјади денари. Дополнителни 35.936 илјади денари се обврски по доспеани, а неплатени камати.

Белешка 15.6

	МКД '000	
	2021	2020
Однапред пресметани обврски	1.294.914	123.559
Однапред пресметани трошоци	480.118	96.287
Одложено признавање на приходи врз основа на државни поддршки	21.715	23.357
Одложено признавање на приходи	793.081	3.915

16. КАПИТАЛ

Основна главнина

	МКД '000	
	2021	2020
Сопственик	31.738.834	31.738.834
Република Северна Македонија	31.738.834	31.738.834

Резерви

	МКД '000	
	2021	2020
Законски резерви	(401.306)	29.001
Издвојување од добивка за годината	-	29.001
Покривање на акумулирани загуби	(401.306)	-

Дивиденди

	МКД '000	
	2021	2020
Дивиденди	-	-
Исплатена дивиденда од добивка	-	-

НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Друштвото се јавува како тужена страна во повеќе судски постапки кои произлегуваат од работењето. Според адвокатите и правната служба на Друштвото, крајниот исход од овие правни случаи се очекува да има негативни последици врз Друштвото. Поради тоа направено е резервирање во финансиските извештаи во износ од 86.397 илјади МКД (Белешка 14.1).

Даноци

Даночните периоди на Друштвото можат да бидат предмет на инспекција од страна на даночните органи до истекот на 5 години од крајот на годината во која е поднесена или требало да биде поднесена пријавата и може да се наметнат дополнителни даноци или казни во согласност со толкувањето на даночното законодавство. Раководството на Друштвото не е запознаено со околности кои би можеле да доведат до дополнителна обврска по овој основ.

17. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Друштвото е во сопственост на Влада на Република Северна Македонија, која последува 100% од капиталот. Табелата подолу ги презентира трансакциите со поврзаните страни:

Односи со поврзани страни

Побарувања

Назив	31.12.2021	31.12.2020
ФОД ДООЕЛ - Новаци, АД ЕЛЕМ - Скопје	45	58
ФОРТ ДООЕЛ - Ослемеј, АД ЕЛЕМ - Скопје	41.483	43.440
ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ - Скопје	714	764
ЕЛЕМ ТРЕЈД ДООЕЛ - Скопје	3.956	6.937
Вкупно	46.198	51.199

Обврски

(во илјади денари)

Назив	31.12.2021	31.12.2020
ФОД ДООЕЛ - Новаци, АД ЕЛЕМ - Скопје	(105.102)	(88.399)
ФОРТ ДООЕЛ - Ослемеј, АД ЕЛЕМ - Скопје	3.718	(13.951)
ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ - Скопје	(7.545)	(9.734)
ЕЛЕМ ТРЕЈД ДООЕЛ - Скопје	(7.997)	(6.887)
Вкупно	(116.926)	(118.971)

Финансиски побарувања

(во илјади денари)

Назив	31.12.2021	31.12.2020
ФОРТ ДООЕЛ - Ослемеј, АД ЕЛЕМ - Скопје	5.535	5.535
ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ - Скопје	-	33.492
Вкупно	5.535	39.027

Финансиски обврски

(во илјади денари)

Назив	31.12.2021	31.12.2020
Вкупно	-	-

Приходи

(во илјади денари)

Назив	2021	2020
ФОД ДООЕЛ - Новаци, АД ЕЛЕМ - Скопје	176	155
ФОРТ ДООЕЛ - Ослемеј, АД ЕЛЕМ - Скопје	1.167	1.057
ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ - Скопје	-	-
ЕЛЕМ ТРЕЈД ДООЕЛ - Скопје	324.746	52.828
Вкупно	326.089	54.040

Трошоци

(во илјади денари)

Назив	2021	2020
ФОД ДООЕЛ - Новаци, АД ЕЛЕМ - Скопје	386.076	411.176
ФОРТ ДООЕЛ - Ослемеј, АД ЕЛЕМ - Скопје	103.621	106.538
ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ - Скопје	-	-
ЕЛЕМ ТРЕЈД ДООЕЛ - Скопје	1.857.283	492.108
Вкупно	2.346.980	1.009.822

18. НАСТАНИ ШТО СЕ СЛУЧИЛЕ ПО ДЕНОТ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

По 31 декември 2021 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО 2021 ГОДИНА

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

**За работата на АД Електрани на северна Македонија за
2021 година**

СОДРЖИНА

ВОВЕД.....	3
I. ОПШТ ДЕЛ	4
1. Основање и регистрација на Електрани на северна Македонија.....	4
2. Фирма и седиште на Друштвото.....	4
3. Дејност на Друштвото	4
4. Износ на основната главнина и номиналната вредност на акците.....	5
5. Организациона поставеност.....	5
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО.....	6
III. СЕКТОР ЗА ИНВЕСТИЦИИ.....	32
IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ	43
V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ РАБОТИ.....	55
VI. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ.....	82
1. Остварени економско-финансиски резултати.....	82
2. Структура на остварен вкупен приход.....	82

3. Структура на реализирани расходи во работењето на АД ЕСМ.....	84
4. Залихи.....	95
5. Побарување од купувачите.....	95
6. Финансиски обврски.....	97

ВОВЕД

Во овој Годишен извештај се презентирани остварените резултати од работењето на А.Д. Електрани на северна Македонија - Скопје во 2021 година преку изнесените активности и поважни деловни настани.

Во општиот дел на извештајот презентирани се општите податоци за Друштвото и целокупното работење на Друштвото по сектори.

Посебниот дел на извештајот ги опфаќа искажаните финансиски резултати за 2020 година за целата компанија А.Д. Електрани на северна Македонија како и остварените приходи, расходи, залихи, побарувања и обврски на Друштвото.

Во планирани активности за 2021 година опфатени се активностите на кои Компанијата поактивно ќе се ангажира за остварување на подобри резултати во работењето.

I. ОПШТ ДЕЛ

1. Основање и регистрација на Електрани на северна Македонија

А.Д. Електрани на северна Македонија - Скопје настана со Одлука на Владата на Република северна Македонија број 19-2626/1 од 30.06.2005 година со реструктурирање на Електростопанство на Македонија Акционерско друштво за производство, дистрибуција и снабдување со електрична енергија во државна сопственост Скопје со издвојување и основање на ново друштво за производство на електрична енергија.

Друштвото се запиша во трговскиот регистар во Основниот суд Скопје 1 Скопје, под Т.рег.бр.5020/05 од 09.09.2005 година.

2. Фирма и седиште на Друштвото

Друштвото работи и учествува во правниот промет под фирма: Акционерско друштво за производство на електрична енергија, Електрани на северна Македонија, во државна сопственост, Скопје.

Во правниот промет Друштвото употребува и скратена ознака на фирмата која гласи: А.Д. Електрани на северна Македонија во државна сопственост, Скопје.

Друштвото има скратено име А.Д. ЕСМ - Скопје.

Седиштето на Друштвото е во Скопје, на улица 11 Октомври бр.9.

3. Дејност на Друштвото

Основна дејност на Друштвото е производство на електрична енергија и е дејност од јавен интерес. Со одлука број 02-1391/1 од 18.11.2005 година АД ЕСМ доби лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија. Временскиот период на важење на лиценцата е 35 години и е со важност до 1 Ноември 2040 година.

На 20 март 2006 година, со Одлука број 02-410 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ производство на топлинска енергија
- ❖ дистрибуција на топлинска енергија

- ❖ снабдување со топлинска енергија

На 22 Декември 2008 година, со Одлука број 02-2187/1 и Одлука број 02-2188/1 од Регулаторна Комисија за Енергетика на Република северна Македонија, АД ЕСМ доби лиценца за Подружница Енергетика-Скопје за вршење на енергетска дејност и тоа :

- ❖ дистрибуција на електрична енергија
- ❖ снабдување со електрична енергија

4. Износ на основната главнина, номинална вредност на акциите и нивниот број

Основната главнина на Друштвото изнесува 31.738.878.000,00 денари (триесет и една милијарда седумсто триесет и осум милиони осумстотини седумдесет и осум илјади денари) или 517.818.006,800 ЕУР според средниот курс на Народна банка на Република северна Македонија објавен еден ден пред усвојување на Статутот.

Основната главнина на Друштвото е поделена на 31.738.878 обични акции што гласат на име, со номинална вредност од 1.000 денари (илјада) денари по акција.

5. Организациона поставеност

Организационии делови на Друштвото се Дирекција и Подружници

Производни подружници

- ❖ ХЕС Маврово-Гостивар
- ❖ ХЕС Црн Дрим - Струга
- ❖ ХЕЦ Тиквеш - Кавадарци
- ❖ ХЕС Треска - Скопје
- ❖ РЕК Битола - Новаци
- ❖ РЕК Осломеј - Осломеј
- ❖ Енергетика - Скопје

Подружниците на Друштвото се организирани со акт на Управен одбор , по претходно одобрение на Надзорниот одбор.

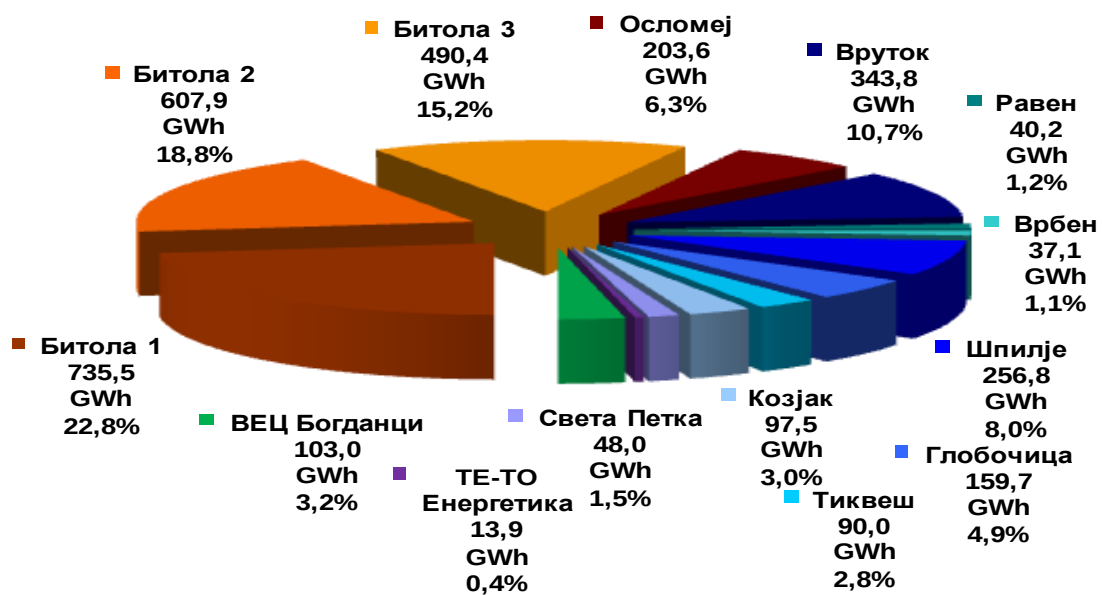
II. СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДСТВО

Во извештајот се наведени основните показатели на производство и пласирани вишоци на електрична енергија од АД ЕСМ во 2021 година.

1 РЕЗУЛТАТИ

Производствени резултати 2021			
	Планирано производство	Остварено производство	Индекс
	GWh	GWh	Остварено/Планирано
ТЕЦ	2.916,8	2.037,5	69,9%
Битола 1	1.023,4	735,5	71,9%
Битола 2	719,6	607,9	84,5%
Битола 3	951,0	490,4	51,6%
Осломеј	222,8	203,6	91,4%
ХЕЦ	832,6	1.073,1	128,9%
Вруток	155,9	343,8	220,6%
Равен	18,7	40,2	215,1%
Врбен	37,8	37,1	98,2%
Шпилје	241,4	256,8	106,4%
Глобочица	167,5	159,7	95,3%
Тиквеш	107,2	90,0	83,9%
Козјак	70,4	97,5	138,5%
Света Петка	33,8	48,0	142,1%
ТЕ-ТО Енергетика	63,1	13,9	22,0%
ВЕЦ Богданци	95,5	103,0	107,8%
ВКУПНО	3.908,1	3.227,4	82,6%

Споредено со планот за производство за 2021 година, АД ЕСМ има остварено производство од 3.227,4 GWh, што е 82,6% реализација од планираното производство. Притоа, термоелектричните центри имаат остварено 30,1% помалку од планираното производство, хидроелектричните центри имаат произведено 28,9% повеќе од планираното производство, и ветроелектричните центри имаат остварено 7,8% повеќе од планираното производство.

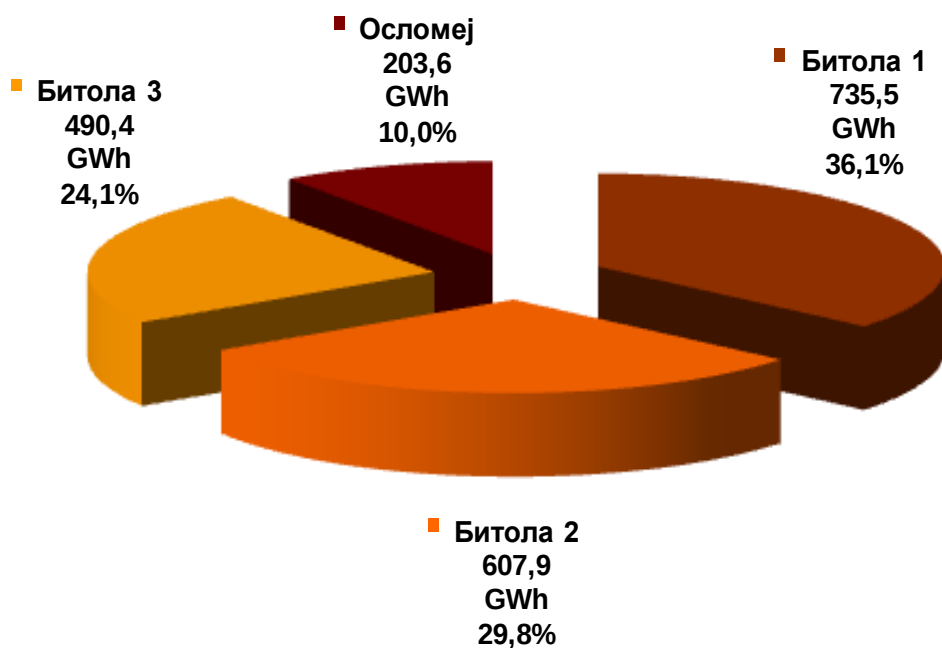

СТРУКТУРА НА АД ЕСМ

2.1 Термоелектрични центри

Термоелектричните центри се приоритетни во електроенергетскиот систем на Република Северна Македонија. Тие покриваат 80% од производството на електрична енергија во АД ЕСМ. Најголем термокапацитет е РЕК „Битола“ со своите три блока Битола 1, 2 и 3, со нето-просечно годишно производство од 3.500 GWh. Јагленот е основно гориво во РЕК „Битола“. Во составот на термосистемот во Република Северна Македонија припаѓа и РЕК „Осломеј“ со инсталирана моќност на блокот од 125 MW и нето-просечно годишно производство од 300 GWh. Јагленот е основно гориво и во РЕК „Осломеј“.

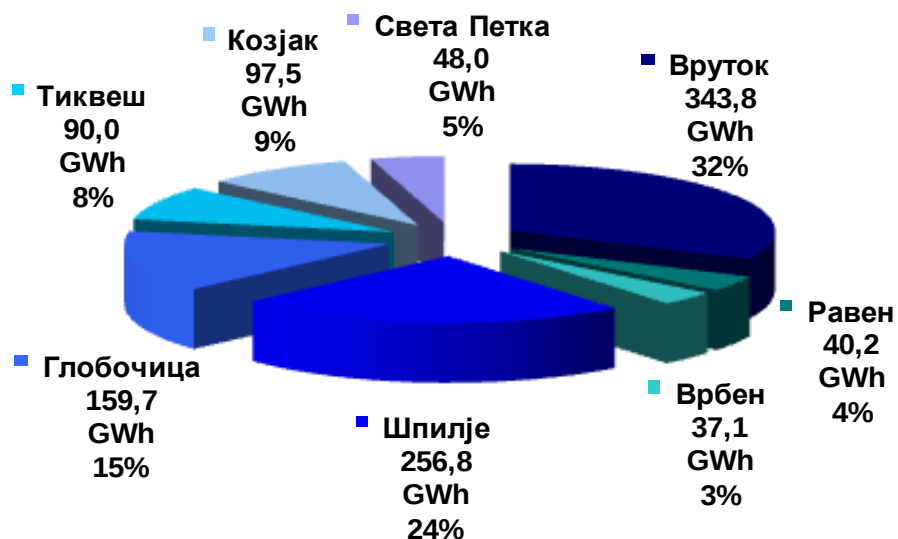
ТЕРМО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Работни часови h	Основно гориво	Енергетска вредност на kJ/kg
Битола 1	233	735,5	1982	5349:48:00	Јаглен	5534
Битола 2	233	607,9	1984	4620:12:00	Јаглен	5534
Битола 3	233	490,4	1988	3735:08:00	Јаглен	5534
Осломеј	125	203,6	1980	2993:08:00	Јаглен	7618
ВКУПНО	824	2.037,5				

2.2 Хидроелектрични центри

Вкупната инсталирана моќност на хидрокапацитетите изнесува 556,8 MW, односно 40% од вкупните капацитети на АД ЕСМ. Во АД ЕСМ постојат осум хидроелектрани, од кои две проточни: „Равен“ и „Врбен“, и шест акумулациони: „Вруток“, „Шпилје“, „Глобочица“, „Тиквеш“, „Козјак“ и „Света Петка“. Од вкупното производство на електрична енергија во АД ЕСМ, од хидропроизводство се обезбедува околу 20%, и тоа пред сè за задоволување на дневните варијации на потрошувачката на електрична енергија и за обезбедување на системските услуги за регулација со што се постигнува поголема флексибилност и доверливост на електроенергетскиот систем.

ХИДРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање	Тип на електрана
Вруток	4	165,6	343,8	1957/1973	Акумулациона
Равен	3	21	40,2	1959/1973	Проточна
Врбен	2	12,8	37,1	1959	Проточна
Шпилје	3	84	256,8	1969	Акумулациона
Глобочица	2	42	159,7	1965	Акумулациона
Тиквеш	4	113	90,0	1968/1981	Акумулациона
Козјак	2	82	97,5	2004	Акумулациона
Света Петка	2	36,4	48,0	2012	Акумулациона
ВКУПНО	22	556,8	1073,1		

2.3 Ветроелектрични центри

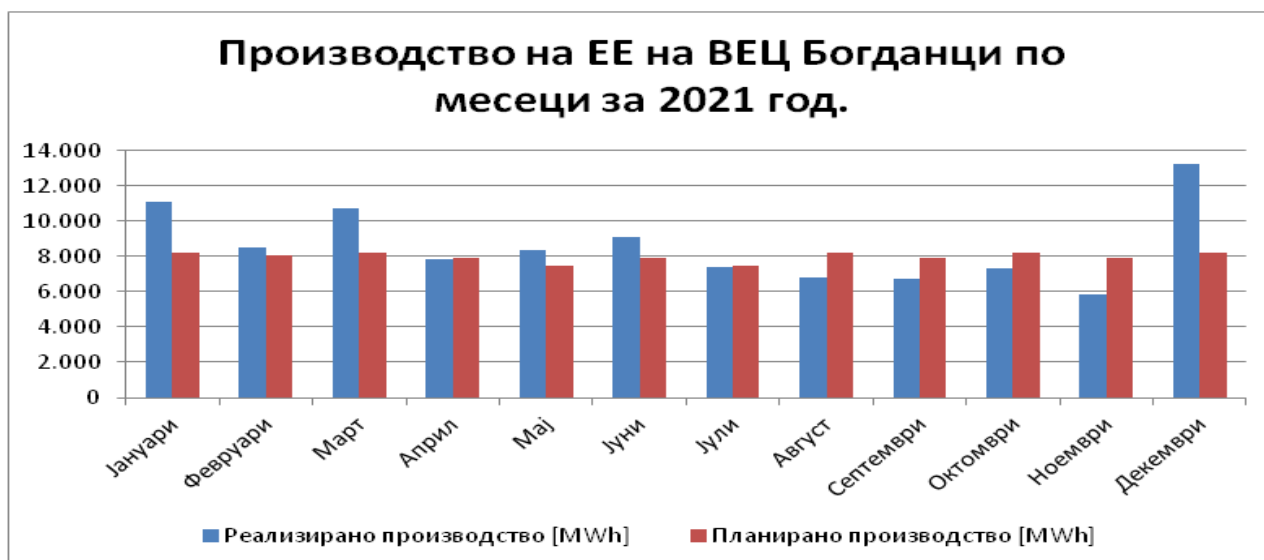
Во текот на 2021 год. ВЕЦ Богданци произведе 103.340,94 MWh електрична енергија. Ова претставува 108,16 % од планираните 95.544,00 MWh со билансот за 2021 година.

Реализираното производство е поголемо од планираното, поради поволните временски услови и ветрови поголеми од 4 m/s, кои се во проектираниот работен опсег на ВЕЦ Богданци.

ВЕТРО ЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ	Број на агрегати	Инсталирана моќност MW	Нето производство GWh	Година на пуштање
ПВЕ Богданци	16	36,8	103,0	2015

1. Производство на ВЕЦ Богданци за 2021

Производство на ЕЕ на ВЕЦ Богданци за 2021 год.			
Месец	Реализирано производство [MWh]	Планирано производство [MWh]	%
Јануари	11.082,25	8.184,00	135,41%
Февруари	8.544,80	8.064,00	105,96%
Март	10.932,07	8.184,00	133,58%
Април	7.813,49	7.920,00	98,66%
Мај	8.352,84	7.440,00	112,27%
Јуни	9.089,53	7.920,00	114,77%
Јули	7.362,96	7.440,00	98,96%
Август	6.838,53	8.184,00	83,56%
Септември	6.927,21	7.920,00	87,46%
Октомври	7.302,60	8.184,00	89,23%
Ноември	5.859,83	7.920,00	73,99%
Декември	13.234,83	8.184,00	161,72%
ВКУПНО	103.340,94	95.544,00	108,16%

2. Состојбата на објектите и опремата

Во текот на 2021 година се направени редовни работни посети за утврдување на состојбата и функционалноста на објектите и опремата во трафостаницата во ВЕЦ Богданци.

Во тековниот период имаше неколку прекини на производството на ВЕЦ Богданци:

Четири испади на кластери од кои три испади на Кластер 4 со ветерните турбини T13, T14, T15 и T16 и еден испад на Кластер 2 турбини T5, T6, T7 и T8 поради пробив на 20 kV подземен кабел. Испадите беа санирани со интервенција и координација на тимот на АД ЕСМ од ХЕЦ Тиквеш, сервисниот тим на Сименс, како и надворешен изведувач по договор.

3. Редовен годишен сервис

Редовниот годишен сервис на ветерните турбини се изврши во согласност со договорот за сервисирање на турбините склучен со Siemens WP. Годишниот сервис беше планирано да трае до крајот на септември, но поради временските услови за работа во определени периоди се пролонгираше до крајот на месец декември. Ова е во согласност интерните правила за заштита при работа на Сименс, поради кои некои од активностите од годишниот сервис не е дозволено да се извршуваат при брзини на ветер поголеми од 13 m/s.

2.4 ТЕ-ТО Енергетика

Во 2021 година ТЕ-ТО Енергетика произведе 13,89 GWh електрична енергија, 76.367 MWh топлинска енергија и испорача 14.989 t технолошка пареа за што беа потрошени 15.602.000 Nm³ природен гас.

а. Производство на електрична енергија

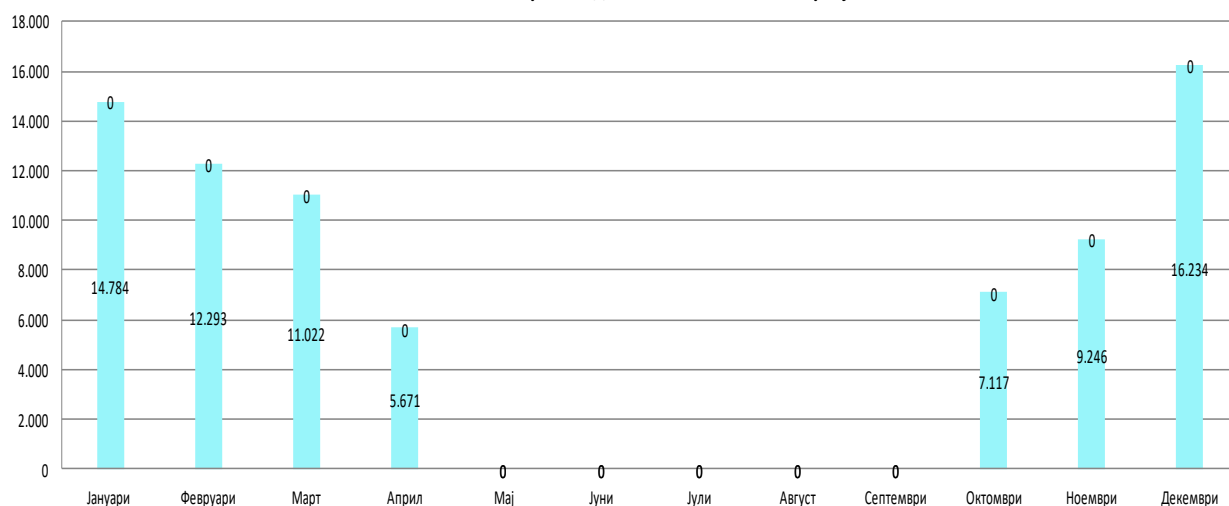
Производен капацитет	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно (GWh)
ТЕЦ Енергетика*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
КОГЕЛ СЕВЕР*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	7
ВКУПНО ТЕ-ТО	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	7

б. Производство на топлинска енергија

Година	2021	2020	21/20
Производство на топлинска енергија MWh	76.367	72.752	105%
Потрошен гас [1000 Nm³]	15.602	22.943	68%

MWh	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно
2021	14.784	12.293	11.022	5.671	0	0	0	0	0	7.117	9.246	16.234	76.367
2020	17.126	13.302	10.162	7.172	0	0	0	0	0	2.659	10.229	12.102	72.752

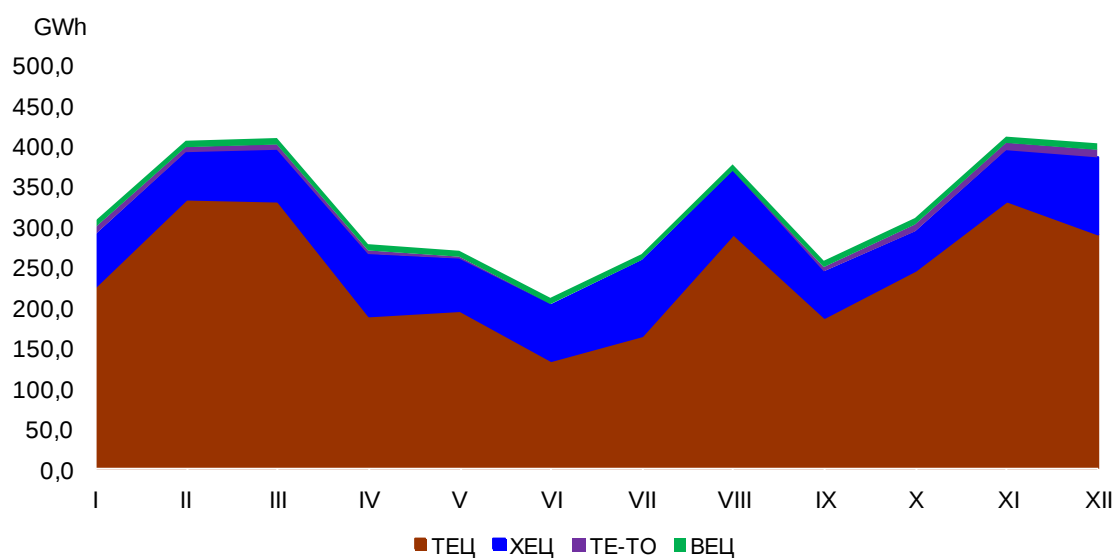
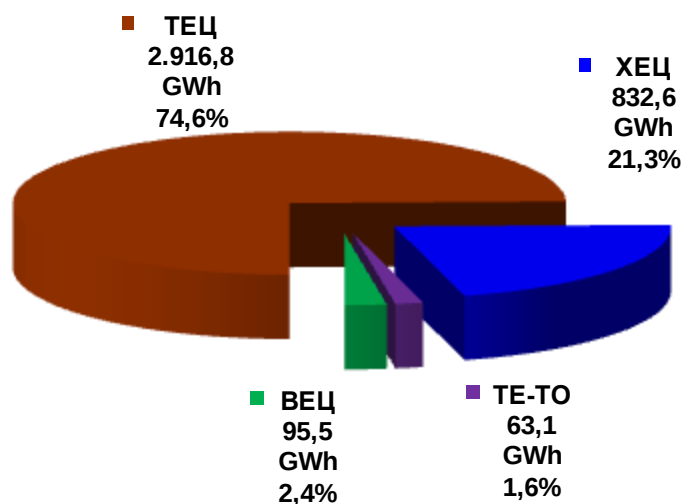
Месечно производство на топлинска енергија

ПЛАНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА АД ЕСМ ЗА 2020 година

Согласно планот за производство за 2021 година планираното производство на АД ЕСМ беше 3.908,1 GWh, од кои 2.916,8 GWh (74,6%) беше планирано да произведат термоелектричните центри, 832,6 GWh (21,3%) да произведат хидроелектричните центри, 63,1 GWh (1,6%) да произведе ТЕ-ТО Енергетика и 95,5 GWh (2,4%) да произведат ветроелектричните центри.

МЕСЕЧНО БИЛАНСИРАНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	225,2	333,3	330,9	189,1	195,7	133,9	164,6	290,2	187,2	245,5	331,1	290,2	2.916,8
ХЕЦ	63,9	58,7	64,2	76,3	64,1	69,2	93,4	79,0	56,8	48,0	63,5	95,5	832,6
ТЕ-ТО	9,0	6,7	7,0	4,6	2,5	0,0	0,0	0,0	5,4	8,8	9,5	9,8	63,1
ВЕЦ	8,2	8,1	8,2	7,9	7,4	7,9	7,4	8,2	7,9	8,2	7,9	8,2	95,5
ВКУПНО	306,3	406,8	410,2	277,9	269,7	211,1	265,4	377,3	257,3	310,5	411,9	403,6	3.908,1

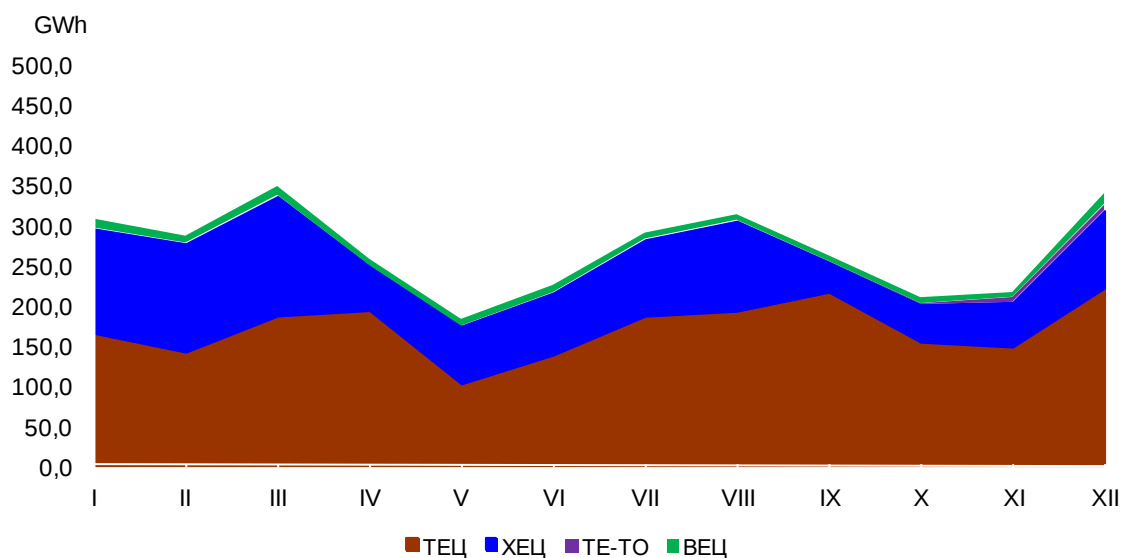
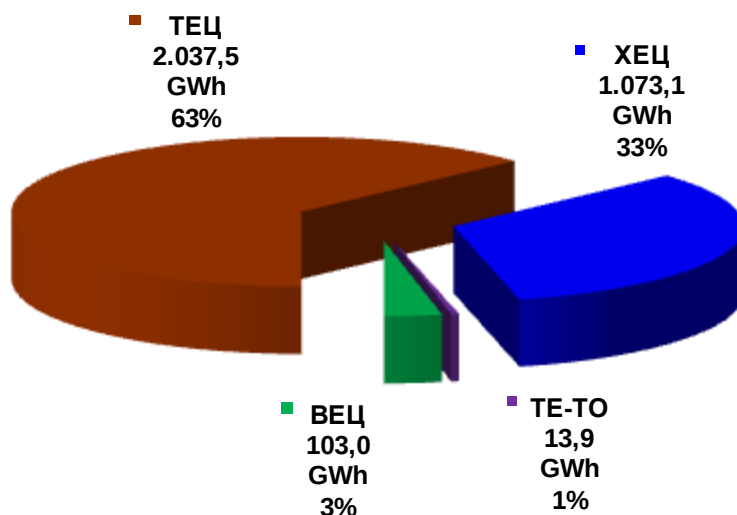

ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Во текот на 2021 година, АД ЕЦМ има произведено вкупно 3.227,4 GWh електрична енергија, од кои 2.037,5 GWh (63%) од термоелектричните центри, 1.073,1 GWh (33%) од хидроелектричните центри, 13,9 GWh (1,0%) од ТЕ-ТО Енергетика и 103,0 GWh (3%) од ветроелектричните центри.

4.1 Остварено месечно производство

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
ТЕЦ	164,3	140,7	186,1	193,0	100,8	137,1	185,9	192,1	216,0	153,2	147,1	221,2	2.037,5
ХЕЦ	131,3	136,2	150,3	56,1	72,8	78,1	96,0	113,2	37,9	47,5	56,3	97,4	1.073,1
ТЕ-ТО	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1,0	6,2	6,6	13,9
ВЕЦ	11,1	8,5	10,9	7,8	8,3	9,1	7,3	6,8	6,9	7,3	5,8	13,2	103,0
ВКУПНО	306,7	285,4	347,2	256,8	181,9	224,3	289,2	312,1	261,0	208,9	215,3	338,4	3.227,4

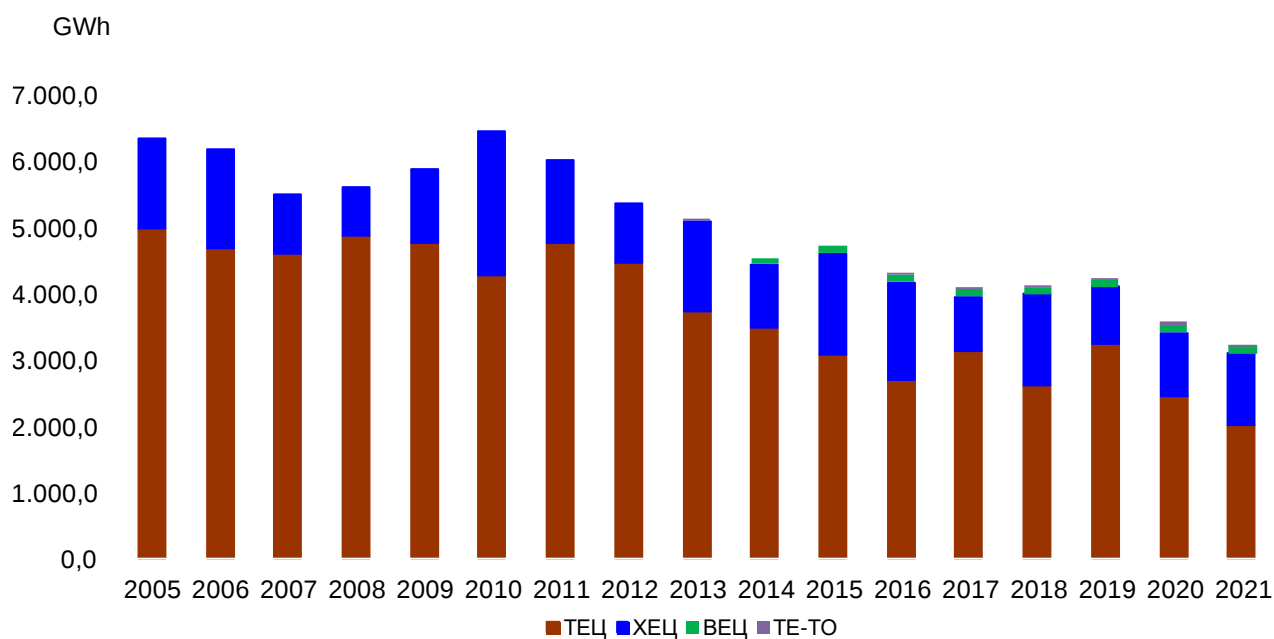

4.2 Остварено производство на електрична енергија од АД ЕСМ во изминатите години

Производството на АД ЕСМ во 2021 година е за 362,6 GWh (10,1%) помало од оствареното производство во 2020 година.

ГОДИШНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА																		GWh
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
ТЕЦ	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.482,5	3.750,5	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1	2.613,0	3.238,8	2.471,6	2.037,5	
ХЕЦ	1.344,7	1.504,9	910,5	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0	1.391,1	877,1	951,1	1.073,1	
ВЕЦ										70,4	120,8	109,5	110,5	97,3	101,8	116,6	103,0	
ТЕ-ТО									6,3	0,0	0,0	1,3	8,4	14,5	14,0	50,8	13,9	
ВКУПНО	6.352,5	6.195,8	5.513,2	5.615,4	5.886,2	6.462,3	6.043,6	5.369,9	5.113,0	4.535,0	4.741,8	4.299,9	4.079,9	4.116,0	4.231,7	3.590,1	3.227,4	

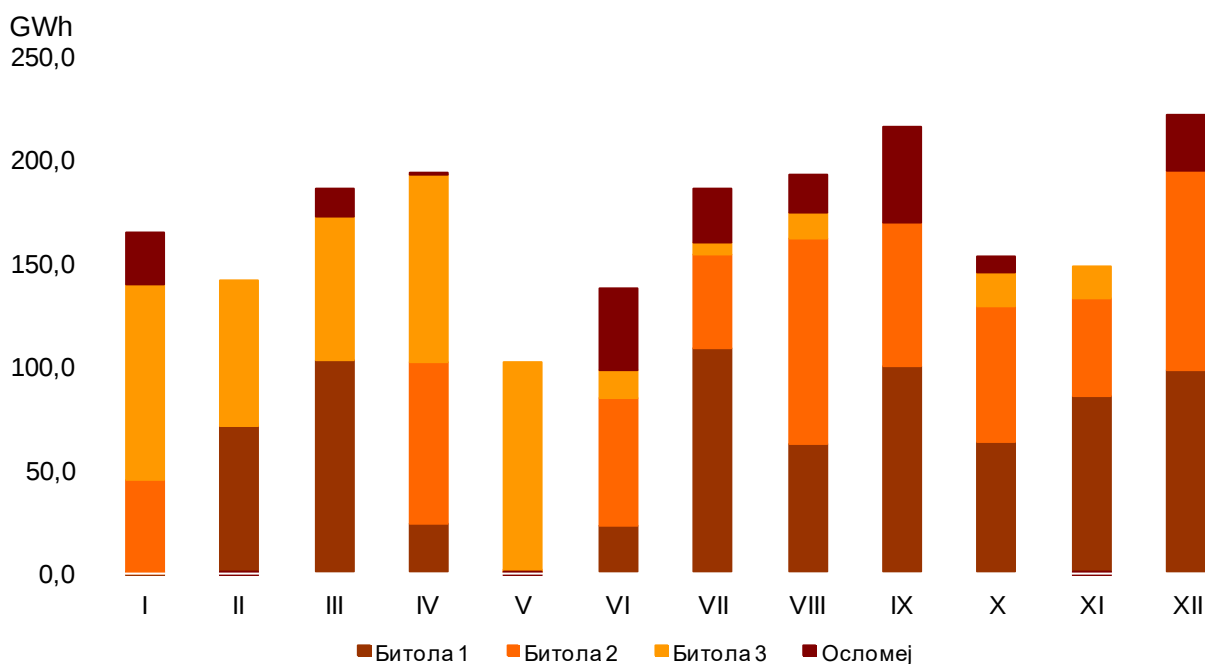
	2021	2020	21/20	21	20
	GWh	GWh	%	%	%
ТЕЦ	2.037,5	2.471,6	-17,6	63,1	68,8
ХЕЦ	1.073,1	951,1	12,8	33,2	26,5
ВЕЦ	103,0	116,6	-11,7	3,2	3,2
ТЕ-ТО	13,9	50,8	-72,6	0,4	1,4
ВКУПНО	3.227,4	3.590,1	-10,1	100,0	100,0

ТЕРМОЕНЕРГИЈА

Во 2020 година термоелектричните центри произведоа 2.471,6 GWh, и тоа „Битола 1“ оствари производство од 821,3 GWh (33,2%) од вкупното термопроизводство, „Битола 2“ оствари 829,2 GWh (33,6 %), „Битола 3“ оствари 733,9 GWh (29,7 %) и „Осломеј“ оствари 87,2 GWh (3,5 %).

МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Битола 1	-0,4	71,0	102,8	23,1	0,0	22,9	108,4	62,1	99,6	62,8	85,5	97,8	735,5
Битола 2	44,2	0,0	0,0	78,3	0,1	61,4	45,9	99,7	69,3	65,4	47,0	96,6	607,9
Битола 3	95,5	70,4	69,8	91,1	101,3	13,0	5,2	12,1	0,0	17,0	15,1	0,0	490,4
Осломеј	25,1	-0,7	13,5	0,4	-0,5	39,7	26,4	18,3	47,1	7,9	-0,5	26,8	203,6
ВКУПНО	164,3	140,7	186,1	193,0	100,8	137,1	185,9	192,1	216,0	153,2	147,1	221,2	2.037,5

Производството на електричната енергија од термоелектраните во 2021 година е помало за 434,1 GWh (17,6%) во однос на 2021 година, што се должи на последици од поплавите во рудниците од 2020 година, недоволно ископани количини јаглен за производство на електрична енергија поради затворање на рудникот Суводол и задоцнето отворање на рудникот ПЈС со поместување на системите за ископ и транспорт на јаглен, односно повеќе фактори наведени во заклучоците на овој годишен извештај.

Производство во ТЕЦ „Битола 1“ е помало за 10,4% во однос на 2020 година.

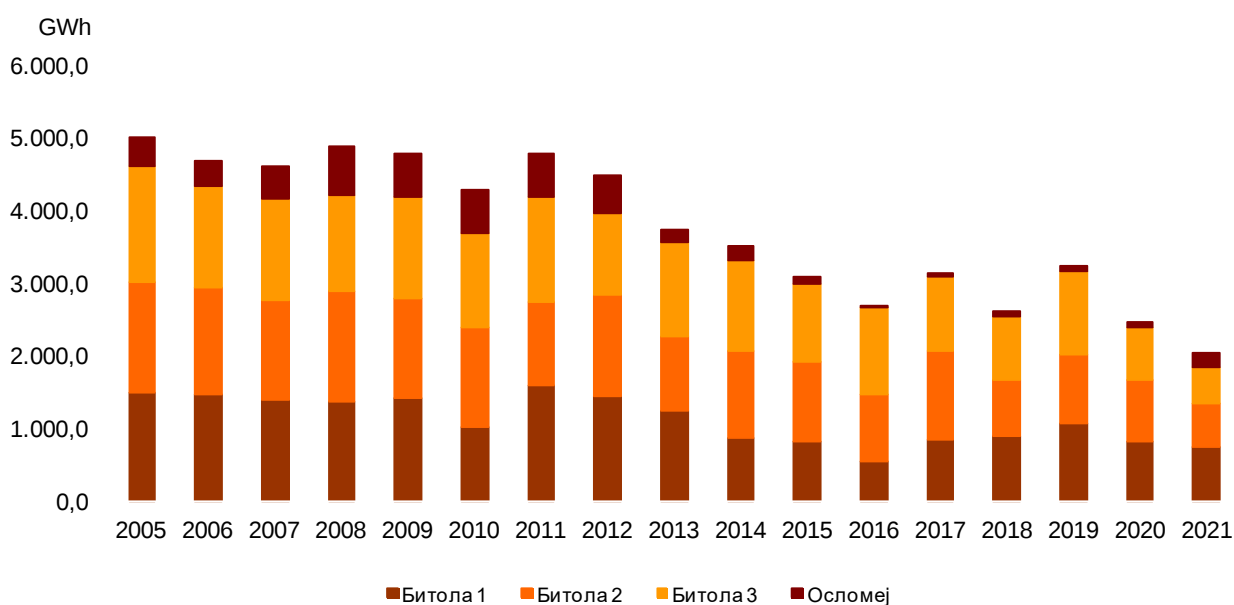
Производството во ТЕЦ „Битола 2“ е помало за 26,7% во однос на 2020 година.

Во ТЕЦ „Битола 3“ производството е помало за 33,2% во однос на 2020 година.

Во ТЕЦ „Осломеј“ за 133,5% е поголемо производството во однос на претходната 2020 година.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ТЕРМОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ																	GWh
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Битола 1	1.478,0	1.465,9	1.386,3	1.357,0	1.416,2	1.024,1	1.575,8	1.433,3	1.245,7	851,1	804,7	546,3	842,9	885,0	1.066,9	821,3	735,5
Битола 2	1.524,6	1.475,0	1.372,9	1.530,1	1.364,0	1.357,0	1.156,2	1.403,3	1.009,9	1.207,6	1.110,8	913,0	1.219,6	782,4	945,5	829,2	607,9
Битола 3	1.600,9	1.393,1	1.407,3	1.328,9	1.417,0	1.318,8	1.456,8	1.134,4	1.317,1	1.258,2	1.070,8	1.213,1	1.013,6	877,9	1.138,7	733,9	490,4
Осломеј	404,3	356,9	436,2	661,4	591,4	577,5	586,8	504,7	170,0	189,6	106,5	26,8	69,0	67,7	87,7	87,2	203,6
ВКУПНО	5.007,8	4.690,9	4.602,7	4.877,3	4.788,6	4.277,4	4.775,7	4.475,7	3.742,6	3.506,4	3.092,7	2.699,1	3.145,1	2.613,0	3.238,8	2.471,6	2.037,5

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ	2021	2020	21/20	21	20
	GWh	GWh	%	%	%
Битола 1	735,5	821,3	-10,4	36,1	33,2
Битола 2	607,9	829,2	-26,7	29,8	33,6
Битола 3	490,4	733,9	-33,2	24,1	29,7
Осломеј	203,6	87,2	133,5	10,0	3,5
ВКУПНО	2.037,5	2.471,6	-17,6	100,0	100,0

РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ И ЗАСТОИ

Оваа година започнати се и извршени планираните ремонтни активности според однапред определената динамика и време.

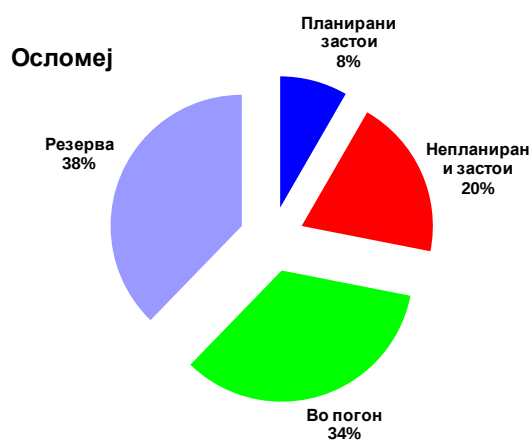
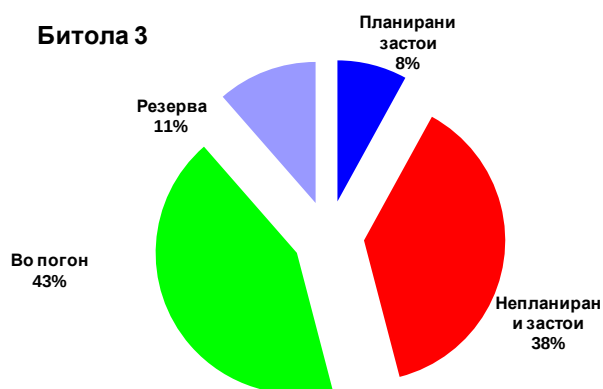
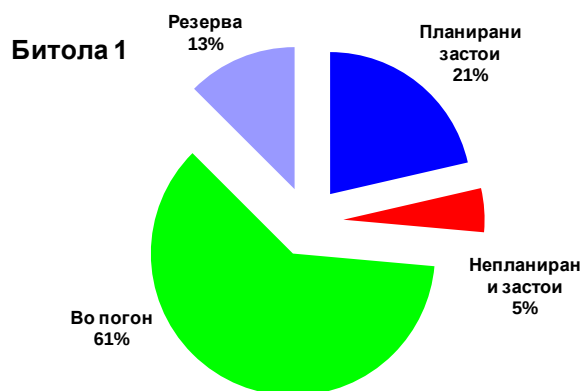
ХЕЦ / ТЕЦ	Датум на		Опис
	Започнување	Завршување	
РЕК Битола/ремонти			
Блок 1	07.4.2021	24.6.2021	Извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, механичко чистење и хидропроба на кондензаторот, чистење и санација на електрофилтерот.
Блок 2	08.2.2021	18.3.2021	Извршени активности на турбина
	28.10.2021	15.11.2021	Извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на две напојни пумпи, санација на кондензатор, чистење и санација на електрофилтер.
Блок 3	01.7.2021	30.7.2021	Извршени активности во котел на јагленов тракт, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација на целокупната опрема од арматура, ремонт на две напојни пумпи, механичко чистење и хидропроба на кондензаторот, чистење и санација на електрофилтер.
РЕК Осломеј/ремонти			
Агрегат А	01.11.2021	01.12.2021	Извршени активности во котел на јагленов тракт, извршена ревизија на млинови, додавачи, отшлакивач, пароводен тракт, гасовоздушен тракт, санација и чистење на електрофилтер.
ХЕЦ Вруток/ремонти			
Агрегат А	05.4.2021	08.4.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	20.4.2021	01.5.2021	
	01.9.2021	01.11.2021	
Агрегат Б	05.4.2021	07.4.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	20.4.2021	01.5.2021	
	01.9.2021	01.11.2021	
Агрегат Ц	08.4.2021	20.4.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	01.9.2021	01.11.2021	
Агрегат Д	08.4.2021	18.4.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	19.4.2021	20.4.2021	
	01.9.2021	01.11.2021	
ХЕЦ Равен/ремонти			
Агрегат А	02.9.2021	01.11.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	02.9.2021	01.11.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
Агрегат Ц	05.4.2021	10.5.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
	02.9.2021	01.11.2021	
ХЕЦ Врбен/ремонти			
Агрегат А	09.9.2021	08.10.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	09.9.2021	03.11.2021	Ремонтно - ревизиони активности на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Тиквеш/ремонти			
Агрегат А	21.6.2021	25.6.2021	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Б	14.6.2021	17.6.2021	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Ц	07.6.2021	11.6.2021	Ревизија на агрегатот и опремата.
Агрегат Д	31.5.2021	04.6.2021	Ревизија на агрегатот и опремата.
ХЕЦ Глобочица/ремонти			
Агрегат А	-	-	
Агрегат Б	-	-	
ХЕЦ Шпиље/ремонти			
Агрегат А	07.6.2021	05.7.2021	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Б	07.6.2021	05.7.2021	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
Агрегат Ц	07.6.2021	05.7.2021	Ревизија на постројки, опрема и уреди.
ХЕЦ Козјак/ремонти			
Агрегат А	-	-	
Агрегат Б	-	-	
ХЕЦ Света Петка/ремонти			
Агрегат А	-	-	
Агрегат Б	-	-	

Преглед на времетраење на планираните и непланираните застои во термоелектраните во 2021 година.

Застои 2021 [h]								
Термоелектрани	Битола 1		Битола 2		Битола 3		Осломеј	
	П	Н	П	Н	П	Н	П	Н
Јануари	779:50:00	0:00:00	412:19:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	144:27:00	164:40:00
Февруари	0:00:00	102:49:00	504:00:00	158:00:00	0:00:00	124:03:00	672:00:00	0:00:00
Март	0:00:00	0:00:00	714:45:00	29:15:00	133:25:00	86:29:00	533:00:00	0:45:00
Април	558:26:00	0:00:00	156:15:00	0:00:00	0:00:00	43:55:00	700:23:00	0:00:00
Мај	744:00:00	0:00:00	743:18:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	744:00:00	0:00:00
Јуни	572:18:00	0:00:00	220:49:00	10:09:00	617:45:00	0:00:00	130:15:00	64:40:00
Јули	0:00:00	40:23:00	414:15:00	0:00:00	699:47:00	0:00:00	0:00:00	372:08:00
Август	146:27:00	120:00:00	0:00:00	9:22:00	147:47:00	500:34:00	0:00:00	508:50:00
Септември	0:00:00	0:00:00	183:58:00	0:00:00	0:00:00	720:00:00	85:40:00	0:00:00
Октомври	169:20:00	87:35:00	229:14:00	0:00:00	101:56:00	504:00:00	296:50:00	285:38:00
Ноември	0:00:00	89:04:00	338:45:00	15:24:00	0:00:00	601:11:00	720:00:00	0:00:00
Декември	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	744:00:00	9:19:00	334:17:00
Вкупно	2970:21:00	439:51:00	3917:38:00	222:10:00	1700:40:00	3324:12:00	4035:54:00	1730:58:00
	3410:12:00		4139:48:00		5024:52:00		5766:52:00	

П* Планирани застои

Н* Непланирани застои

Во наредните табели, е направена споредба на бројот на застои и ремонти и нивното времетраење во однос на изминатите години.

Бројот на испади во 2021 година во однос на 2020 е поголем за 14 (35,0%), а во однос на 2019 е поголем за 18 (50,0%), во однос на 2018 е поголем за 28 (107,69%), во однос на 2017 е поголем за 28 (107,69%) и во однос на 2016 е поголем за 29 (116,0%).

Вкупното времетраење на застои и ремонти во 2021 година изнесува 18341:44:00 часа и е поголемо за 7,06% во однос на 2020, поголемо за 24,75% во однос на 2019, поголемо за 1,83% во однос на 2018, поголемо за 20,61% во однос на 2017 година и поголемо за 1,84% во однос на 2016 година.

Број на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2014	9	2	11	22	8	30
	2015	8	9	8	25	4	29
	2016	8	7	3	18	4	22
	2017	8	2	9	19	3	22
	2018	5	4	5	14	9	23
	2019	13	5	11	29	3	32
	2020	14	4	6	24	12	36
	2021	10	13	10	33	16	49
Ремонти	2014	1	1	1	3	1	4
	2015	1	1	1	3	1	4
	2016	нема ремонт	1	1	2	1	3
	2017	1	1	1	3	1	4
	2018	1	1	1	3	нема ремонт	3
	2019	1	1	1	3	1	4
	2020	1	1	1	3	1	4
	2021	1	2	1	4	1	5
Вкупно	2014	10	3	12	25	9	34
	2015	9	10	9	28	5	33
	2016	8	8	4	20	5	25
	2017	9	3	10	22	4	26
	2018	6	5	6	17	9	26
	2019	14	6	12	32	4	36
	2020	15	5	7	27	13	40
	2021	11	15	11	37	17	54
Споредба на 2021 со минатите години [%]	2014	10,00%	400,00%	-8,33%	48,00%	88,89%	58,82%
	2015	22,22%	50,00%	22,22%	32,14%	240,00%	63,64%
	2016	37,50%	87,50%	175,00%	85,00%	240,00%	116,00%
	2017	22,22%	400,00%	10,00%	68,18%	325,00%	107,69%
	2018	83,33%	200,00%	83,33%	117,65%	88,89%	107,69%
	2019	-21,43%	150,00%	-8,33%	15,63%	325,00%	50,00%
	2020	-26,67%	200,00%	57,14%	37,04%	30,77%	35,00%

Време на Застои и Ремонти

		РЕК Битола				РЕК Осломеј	Вкупно ТЕЦ
		Блок 1	Блок 2	Блок 3	Вкупно	Агрегат 1	
Застои	2014	2358:41:00	24:22:00	377:44:00	2760:47:00	1364:16:00	4125:03:00
	2015	1783:25:00	1225:42:00	500:32:00	3509:39:00	599:43:00	4109:22:00
	2016	5130:40:00	1484:40:00	146:01:00	6761:21:00	2376:03:00	9137:24:00
	2017	2017:30:00	235:40:00	1588:48:00	3841:58:00	502:05:00	4344:03:00
	2018	1434:57:00	2709:34:00	2263:05:00	6407:36:00	7746:34:00	14154:10:00
	2019	1299:32:00	967:05:00	1098:35:00	3365:12:00	6686:08:00	10051:20:00
	2020	1444:40:00	2067:40:00	1968:30:00	5480:50:00	4476:37:00	9957:27:00
	2021	1535:28:00	2793:03:00	4325:05:00	8653:36:00	5037:33:00	13691:09:00
Ремонти	2014	850:13:00	925:55:00	724:27:00	2500:35:00	4807:00:00	7307:35:00
	2015	1701:28:00	529:50:00	09:11:00	3920:29:00	6502:41:00	10423:10:00
	2016	0:00:00	1865:35:00	1127:00:00	2992:35:00	5880:00:00	8872:35:00
	2017	1137:01:00	1491:17:00	1049:28:00	3677:46:00	7185:35:00	10863:21:00
	2018	1826:50:00	1109:24:00	921:09:00	3857:23:00	0:00:00	3857:23:00
	2019	913:35:00	2107:15:00	886:28:00	3907:18:00	744:00:00	4651:18:00
	2020	1611:11:00	1119:15:00	1720:54:00	4451:20:00	2724:02:00	7175:22:00
	2021	1874:44:00	1346:45:00	699:47:00	3921:16:00	729:19:00	4650:35:00
Вкупно	2014	3208:54:00	950:17:00	1102:11:00	5261:22:00	6171:16:00	11432:38:00
	2015	3484:53:00	1755:32:00	2189:43:00	7430:08:00	7102:24:00	14532:32:00
	2016	5130:40:00	3350:15:00	1273:01:00	9753:56:00	8256:03:00	18009:59:00
	2017	3154:31:00	1726:57:00	2638:16:00	7519:44:00	7687:40:00	15207:24:00
	2018	3261:47:00	3818:58:00	3184:14:00	10264:59:00	7746:34:00	18011:33:00
	2019	2213:07:00	3074:20:00	1985:03:00	7272:30:00	7430:08:00	14702:38:00
	2020	3055:51:00	3186:55:00	3689:24:00	9932:10:00	7200:39:00	17132:49:00
	2021	3410:12:00	4139:48:00	5024:52:00	12574:52:00	5766:52:00	18341:44:00
Споредба на 2021 со минатите години [%]	2014	6,27%	335,64%	355,90%	139,00%	-6,55%	60,43%
	2015	-2,14%	135,81%	129,48%	69,24%	-18,80%	26,21%
	2016	-33,53%	23,57%	294,72%	28,92%	-30,15%	1,84%
	2017	8,11%	139,72%	90,46%	67,22%	-24,99%	20,61%
	2018	4,55%	8,40%	57,80%	22,50%	-25,56%	1,83%
	2019	54,09%	34,66%	153,14%	72,91%	-22,39%	24,75%
	2020	11,60%	29,90%	36,20%	26,61%	-19,91%	7,06%

РУДНИЦИ

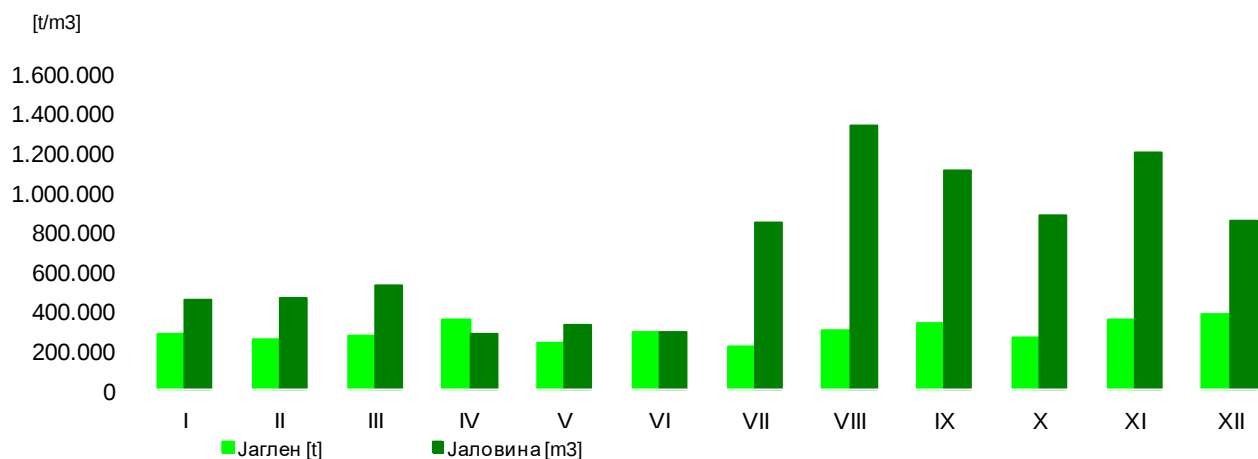
Во 2021 година од нашите рудници се ископани 4.533.652 [t] јаглен. За потребите на ТЕЦ од рудникот „Суводол“ се ископани 3.519.749 [t], додека од рудникот „Брод-Гнеотино“ 858.671 [t]. За потребите на ТЕЦ „Осломеј“ од рудникот „Осломеј – Запад“ се ископани 64.295 [t] јаглен, а од локалниот „Стар Рудник“ кој е дел од поранешниот рудник „Осломеј – Исток“ оваа година е извршен ископ на 90.937 [t] јаглен.

Поради исцрпеност на нашите рудници за работа на ТЕ Осломеј набавени се 287.003 [t] јаглен.

Рудник Суводол - 2021

Ископ на јаглен и јаловина

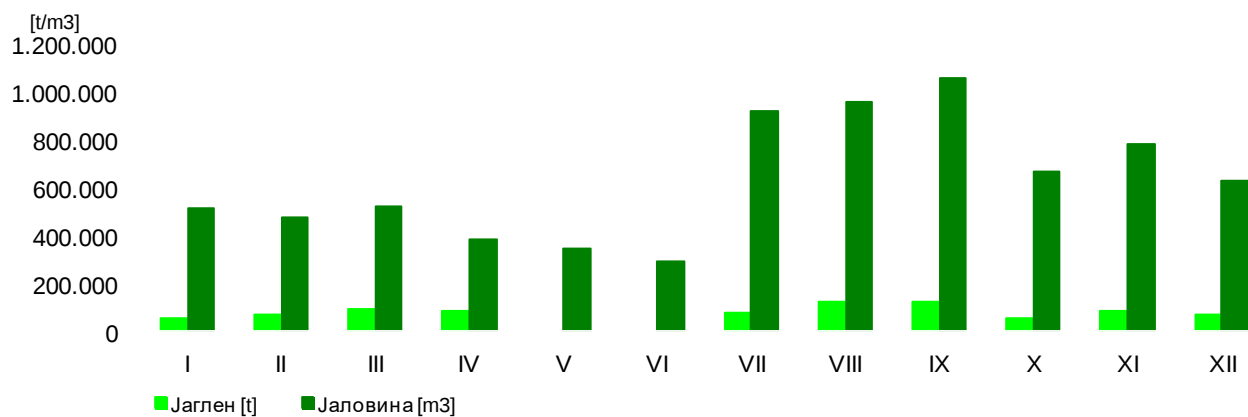
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	279.938	253.348	272.162	350.921	231.400	288.800	215.364	295.680	331.882	260.569	356.924	382.760	3.519.749
Јаловина [m3]	456.446	466.836	528.465	283.674	325.650	290.000	843.172	1.338.663	1.107.208	882.719	1.196.791	857.121	8.576.746

Рудник Брод - Гнеотино - 2021

Ископ на јаглен и јаловина

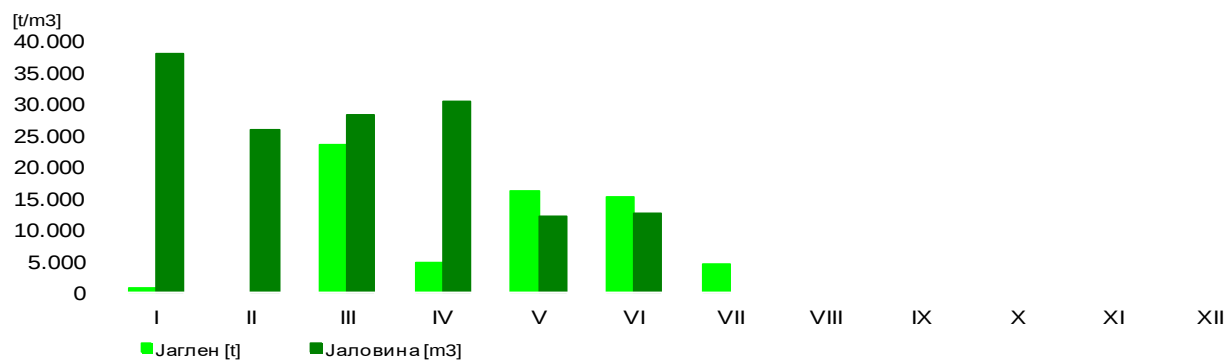
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	58.412	72.352	97.218	84.879	0	0	80.536	124.820	123.218	57.921	86.876	72.440	858.671
Јаловина [m3]	516.000	479.800	523.100	382.000	351.000	297.500	925.454	957.454	1.058.881	668.781	783.756	630.102	7.573.826

Рудник Осломеј - Запад - 2021

Ископ на јаглен и јаловина

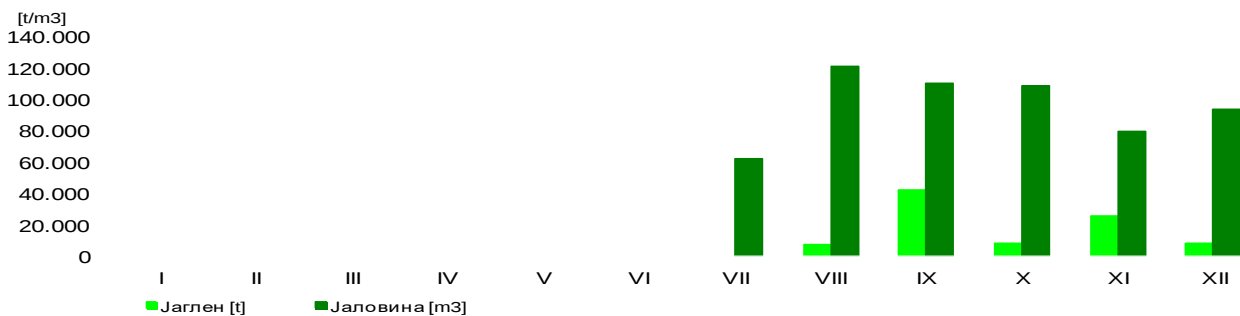
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	580	0	23.382	4.556	16.089	15.185	4.503						64.295
Јаловина [m3]	38.007	25.699	28.267	30.288	12.119	12.424							146.804

Рудник Стар рудник - 2021

Ископ на јаглен и јаловина

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]								7.360	41.886	8.040	25.659	7.992	90.937
Јаловина [m3]							61.838	121.093	110.321	108.426	79.566	93.411	574.655

Набавен јаглен - 2021 ТЕ Осломеј													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Јаглен [t]	26.406	1.487		20.731	43.384	57.648	17.457	29.757	22.978	17.281	21.667	28.205	287.003

7.1 Потрошувачка на јаглен и мазут за производство на електрична енергија

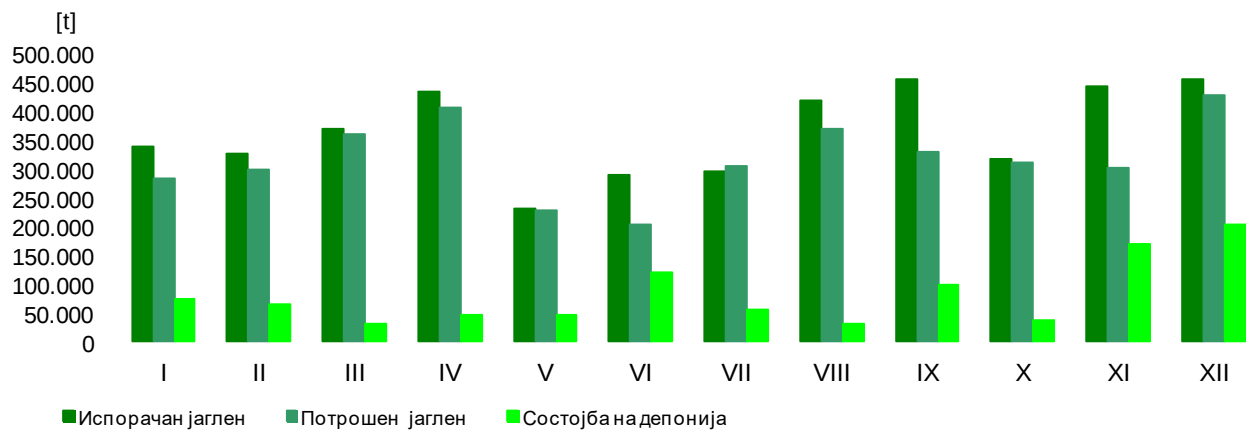
За производството на 2.037,5 GWh во термоелектричните центри беше потрошено:

Јаглен **4.187.855,00 [t] или 2,06 kg/kWh**

Мазут **30.096,00 [t] или 14,77 gr/kWh**

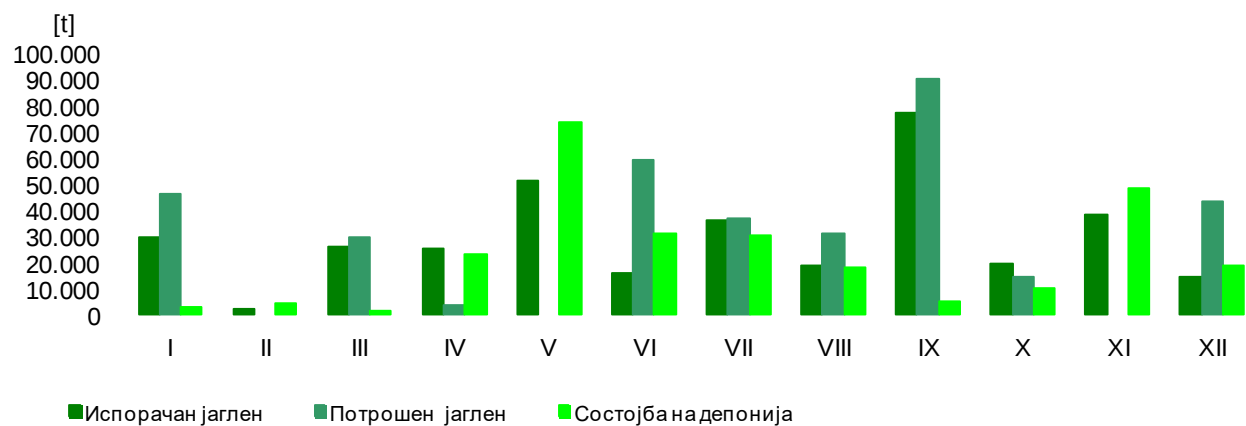
Производството на термоелектричните центри во однос на лани е остварено со 864.979 [t] помалку јаглен [17,12 %] и 3.267 [t] повеќе мазут [12,18 %] во однос на потрошеното во 2020 година. Потрошувачката на мазут е како резултат на недовршената модернизација на котлите во РЕК „Битола“ и намалениот квалитет на јагленот, што може да се види од калоричната вредност на јагленот изразена во kJ/kg.

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ БИТОЛА													t
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	338.350	325.700	369.380	435.800	231.400	288.800	295.900	420.500	455.100	318.490	443.800	455.200	4.378.420
Потрошен јаглен	284.165	300.811	360.259	407.080	228.377	203.733	306.629	370.765	330.896	311.717	301.343	428.652	3.834.427
Состојба на депонија	74.346	65.760	30.117	46.460	47.257	120.357	55.128	30.443	98.752	37.186	168.669	204.830	
Калорична вредност kJ/kg	5664,7	5488,9	5585,2	5468,0	5154,0	5514,0	5995,5	5413,5	5864,7	5392,6	5660,6	5208,4	5534

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ БИТОЛА												t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
1.806	2.936	2.431	1.358	1.185	1.831	885	1.872	669	2.713	2.434	4.346	24.466

ПОТРОШУВАЧКА НА ЈАГЛЕН - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ													t
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Испорачан јаглен	29.790	2.000	26.072	25.176	51.000	15.852	35.774	18.789	77.026	19.283	38.500	14.166	353.428
Потрошен јаглен	46.290	0	29.572	3.176	0	58.852	36.774	30.789	90.026	14.583	0	43.366	353.428
Состојба на депонија	2.500	4.500	1.000	23.000	74.000	31.000	30.000	18.000	5.000	9.700	48.200	19.000	
Калорична вредност kJ/kg	6874		5732			8470	8598	8633	7516	7540		7581	7618

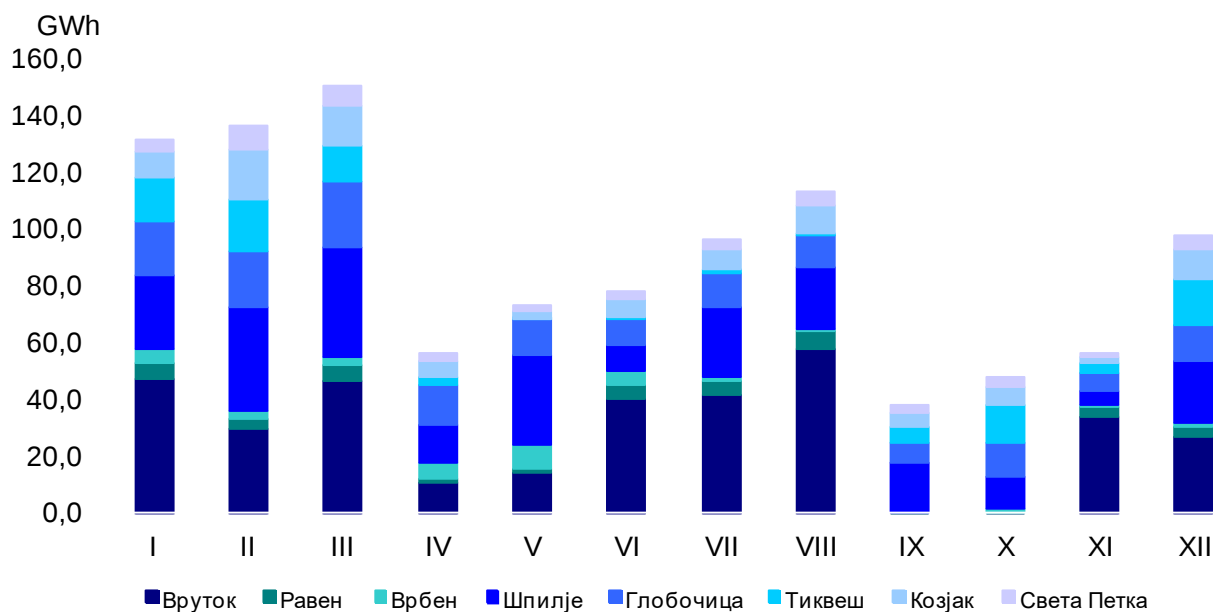

ПОТРОШУВАЧКА НА МАЗУТ - ТЕЦ ОСЛОМЕЈ												t
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
1.854	0	559	46	0	272	22	128	742	659	104	1.244	5.630

ХИДРОЕНЕРГИЈА

Во 2021 година хидроелектричните центри произведоа 1.073,1 GWh електрична енергија и тоа „Вруток“ 343,8 GWh (32%) од вкупното хидропроизводство, „Равен“ 40,2 GWh (4%), „Врбен“ 37,1 GWh (3%), „Шпилје“ 256,8 GWh (24%), „Глобичица“ 159,7 GWh (15%), „Тиквеш“ 90,0 GWh (8%), „Козјак“ 97,5 GWh (9%) и „Света Петка“ 48,0 GWh (5%).

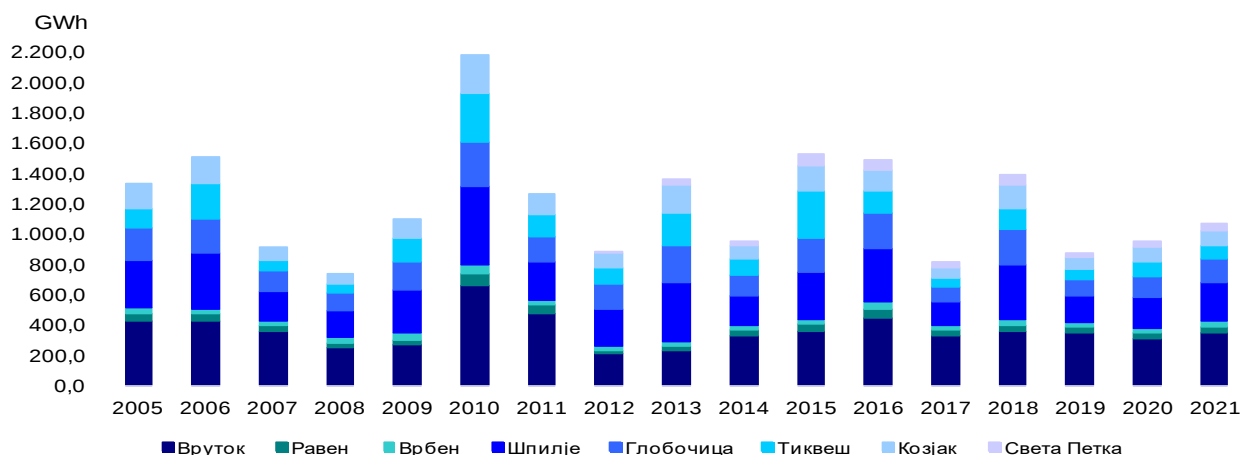
МЕСЕЧНО ПРОИЗВОДСТВО - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Вруток	46,8	29,1	46,0	10,4	13,4	40,0	41,0	57,2	0,0	-0,1	33,2	26,7	343,8
Равен	5,6	3,4	5,6	1,2	1,5	4,6	4,9	6,6	0,0	0,0	3,9	3,1	40,2
Врбен	4,8	3,4	2,9	5,8	8,9	5,4	2,0	0,6	0,1	0,8	0,7	1,7	37,1
Шпилје	26,3	36,7	38,9	13,5	31,3	8,6	24,5	22,0	17,4	11,6	4,7	21,5	256,8
Глобичица	19,3	19,8	23,1	14,0	12,5	9,3	12,0	11,5	6,9	11,7	6,8	12,9	159,7
Тиквеш	15,5	18,2	12,8	2,6	0,0	0,9	1,2	0,6	5,6	13,3	2,9	16,3	90,0
Козјак	8,7	17,5	14,0	5,8	3,3	6,3	7,0	10,0	5,3	6,7	2,7	10,3	97,5
Света Петка	4,4	8,3	7,1	2,9	1,7	3,0	3,3	4,8	2,7	3,5	1,4	4,9	48,0
ВКУПНО	131,3	136,2	150,3	56,1	72,8	78,1	96,0	113,2	37,9	47,5	56,3	97,4	1.073,1

Производството на електричната енергија од хидрокапацитетите во 2021 година е поголемо за 122,0 GWh (12,82%) во однос на 2020 година. Поволните хидролошки параметри во текот на целата 2021 година проследени со зголемени дотоци на вода во акумулациите резултираа со зголемено производство на хидроелектраните во однос на планираното.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ГОДИНИ - ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ																	GWh
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Вруток	425,9	423,5	353,5	250,0	266,7	662,9	474,5	206,0	234,2	325,8	360,2	446,1	324,8	354,1	343,7	308,2	343,8
Равен	46,5	48,9	41,2	28,8	29,9	76,1	54,6	23,8	26,5	37,9	43,4	52,8	39,3	40,1	40,9	35,8	40,2
Врбен	38,0	34,7	30,8	34,4	46,7	61,0	31,0	33,2	26,3	34,4	35,3	54,3	29,2	39,3	33,5	31,4	37,1
Шпилје	316,7	363,4	196,0	182,0	287,1	516,7	257,4	239,7	393,3	190,3	312,8	353,2	157,5	366,7	171,7	203,6	256,8
Глобочица	212,9	232,6	132,6	120,2	182,1	291,0	167,6	169,8	247,6	136,2	225,5	232,6	96,9	229,3	112,2	136,9	159,7
Тиквеш	128,8	227,4	74,8	55,1	157,1	326,3	145,5	104,8	211,0	116,1	303,7	145,2	63,1	138,1	67,0	98,0	90,0
Козјак	165,9	179,6	81,7	67,4	128,0	250,9	137,3	97,8	184,0	80,4	171,6	142,8	71,0	156,7	72,8	95,5	97,5
Света Петка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,2	39,6	37,2	75,8	63,1	34,3	66,8	35,3	41,7	48,0
ВКУПНО	1.334,7	1.510,1	910,6	738,0	1.097,6	2.184,8	1.267,9	887,3	1.362,5	958,2	1.528,3	1.490,1	816,0	1.391,1	877,1	951,1	1.073,1

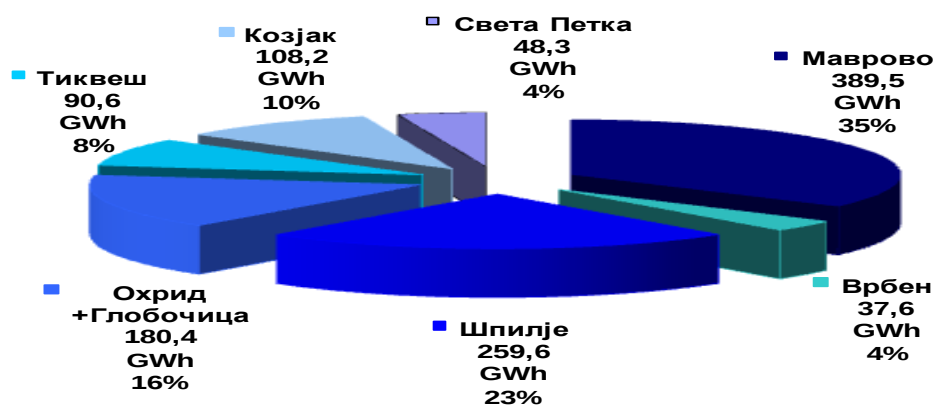
ХИДРОЕЛЕКТРАНИ	2021	2020	21/20	21	20
	GWh	GWh	%	%	%
Вруток	343,8	308,2	11,54	32,0	32,4
Равен	40,2	35,8	12,48	3,7	3,8
Врбен	37,1	31,4	18,04	3,5	3,3
Шпилје	256,8	203,6	26,10	23,9	21,4
Глобочица	159,7	136,9	16,68	14,9	14,4
Тиквеш	90,0	98,0	-8,22	8,4	10,3
Козјак	97,5	95,5	2,16	9,1	10,0
Света Петка	48,0	41,7	15,07	4,5	4,4
ВКУПНО	1073,1	951,1	12,82	100,0	100,0

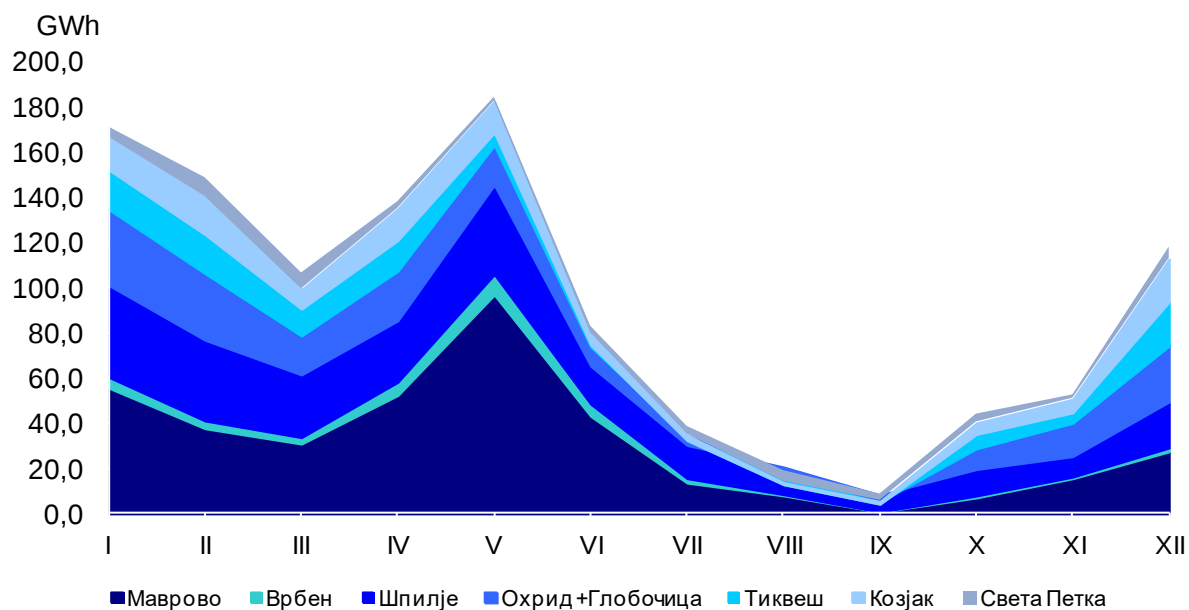

Преглед на месечен доток во акумулациите за 2021 година.

Вкупниот годишен доток во 2021 година изнесува 1.114,2 GWh, што е околу 7,15% помал доток од просечниот годишен доток кој изнесува околу 1.200 GWh.

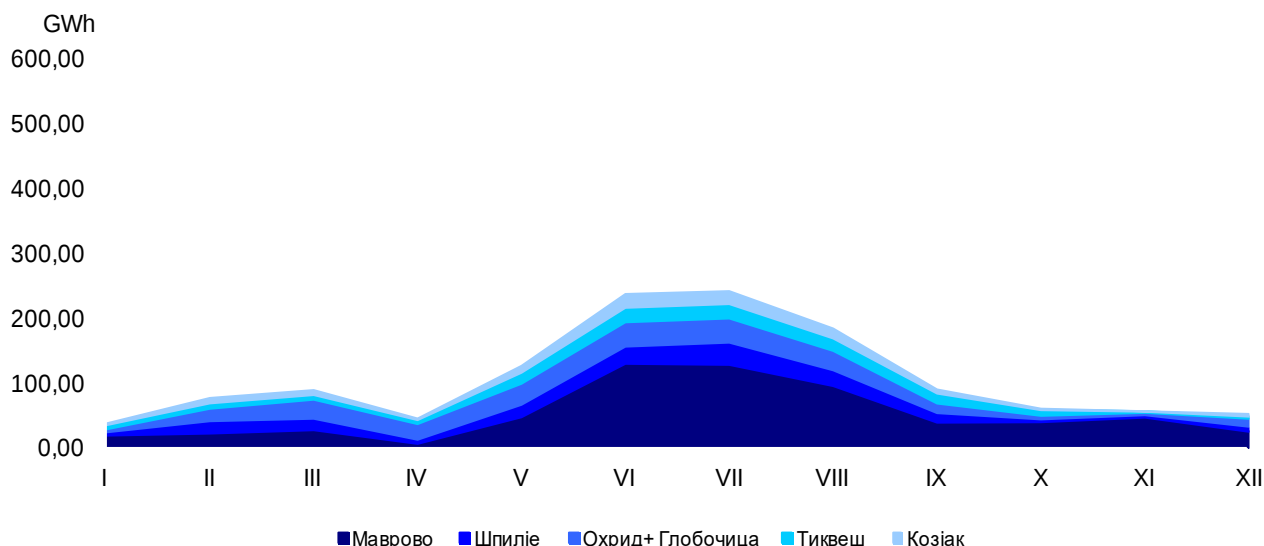
ДОТОЦИ ВО АКУМУЛАЦИИТЕ													GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Вкупно
Маврово	55,8	37,7	30,9	52,5	97,0	43,2	13,6	7,9	0,7	7,0	15,6	27,5	389,5
Врбен	4,8	3,5	2,9	5,9	9,0	5,4	2,0	0,6	0,1	0,9	0,8	1,7	37,6
Шпилје	40,6	35,5	27,4	27,0	39,7	16,5	14,2	11,8	7,1	11,2	8,6	20,0	259,6
Охрид +Глобочица	34,1	30,0	17,8	22,5	17,9	9,1	4,6	-4,0	-2,4	9,9	15,5	25,4	180,4
Тиквеш	17,5	17,2	11,8	13,5	5,5	0,9	-1,8	-3,3	-1,1	6,3	4,5	19,5	90,6
Козјак	14,5	16,8	8,7	14,1	14,1	5,0	2,5	0,9	1,2	5,1	6,1	19,1	108,2
Света Петка	4,4	8,4	7,1	2,9	1,7	3,0	3,3	4,8	2,7	3,5	1,5	5,0	48,3
ВКУПНО	171,7	149,1	106,7	138,5	184,9	83,0	38,5	18,8	8,4	43,9	52,5	118,2	1114,2

Преглед на почетна месечна состојба на акумулациите за 2021 година.

ПОЧЕТНА МЕСЕЧНА СОСТОЈБА НА АКУМУЛАЦИИТЕ 2021												GWh
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Маврово	20,05	23,20	28,34	7,41	48,15	129,97	128,35	95,91	39,90	40,57	47,60	25,97
Шпилје	3,14	17,30	16,00	4,38	17,78	26,02	33,83	23,45	13,13	2,72	2,20	6,00
Охрид+Глобочица	5,02	19,78	30,00	24,68	33,14	38,43	38,15	30,69	15,37	6,03	4,15	12,80
Тиквеш	7,08	9,02	7,94	6,90	17,81	23,26	23,18	20,06	16,18	9,51	2,45	4,02
Козјак	2,64	8,37	7,64	2,38	10,68	21,38	20,02	15,42	6,30	2,22	0,67	4,09
ВКУПНО	37,94	77,67	89,92	45,75	127,56	239,06	243,53	185,53	90,89	61,04	57,06	52,87

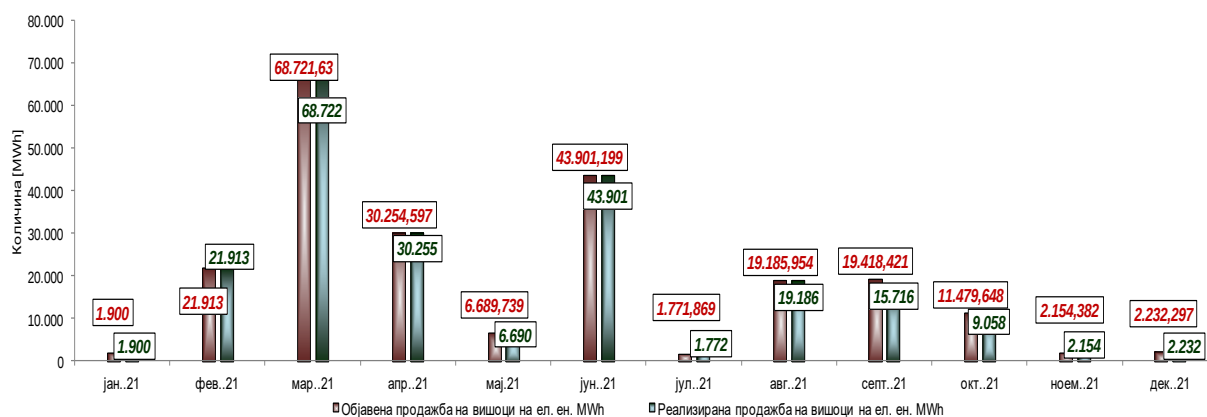

ПРОДАЖБА НА ВИШОЦИ НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

По задоволување на потребите на тарифните потрошувачи, односно малите потрошувачи и домаќинствата, АД ЕСМ ги продава вишоците на електрична енергија и моќност на јавен, транспарентен и недискриминаторен начин.

Во рамките на своето тековно работење во периодот јануари - декември 2021 АД ЕСМ изврши продажба на 223,498 GWh вишок на електрична енергија со просечна постигната цена од 62,87 EUR/MWh.

План и реализација на продажба на вишоци на електрична енергија и моќност во 2021 година

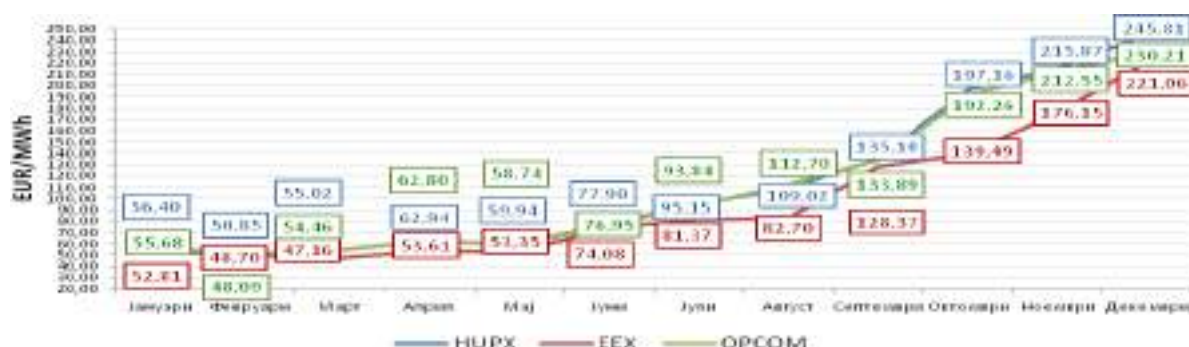

Во следната табела се дадени реализираните просечни цени за band и peak енергија на дневните аукции на берзите HUPX, EEX и OPCOM за период јануари- декември 2021 година.

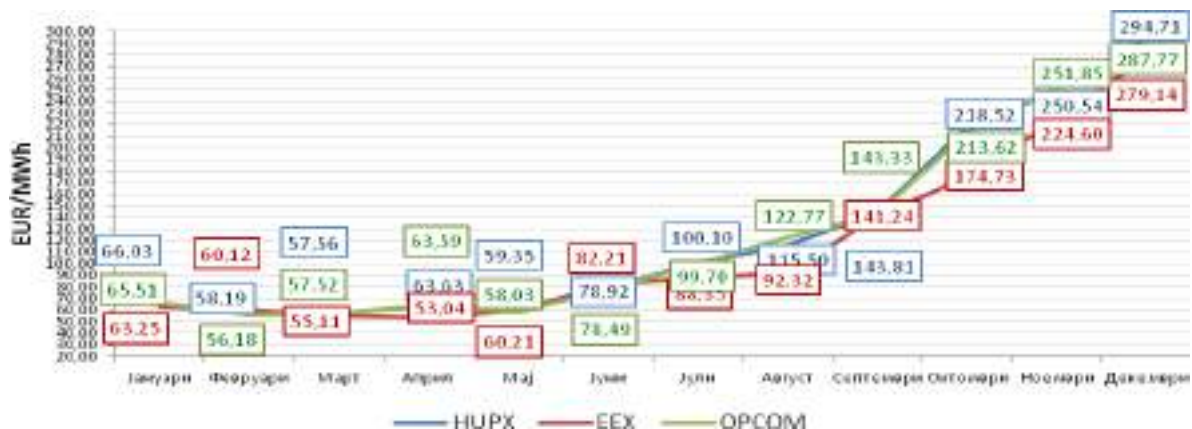
Реализирани просечни цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2021 година

Берза	Реализирана просечна цена	Јануари	Февруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември
HUPX	band	56,40	50,85	55,02	62,94	59,94	77,90	95,15	109,02	135,10	197,16	215,87	245,81
	peak	66,03	58,19	57,56	63,63	59,35	78,92	100,10	115,50	143,81	218,52	250,54	294,71
EEX	band	52,81	48,70	47,16	53,61	53,35	74,08	81,37	82,70	128,37	139,49	176,15	221,06
	peak	63,25	60,12	55,11	53,04	60,21	82,21	88,35	92,32	141,24	174,73	224,60	279,14
OPCOM	band	55,68	48,09	54,46	62,80	58,74	76,95	93,84	112,70	133,89	192,26	212,55	230,21
	peak	65,51	56,18	57,52	63,59	58,03	78,49	99,70	122,77	143,33	213,62	251,85	287,77

Реализирани просечни - band цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2021 година

Реализирани просечни - peak цени на дневни аукции на берзите HUPX, EEX (DE/AT) и OPCOM за 2021 година

НАБАВКА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Во текот на месеците ноември и декември АД ЕСМ изврши набавка на електрична енергија со цел оптимизирање на сопственото производство за период од 07.11.2021 до 31.12.2021 во вкупна количина од 136.176 MWh. Набавката е реализирана согласно Договорот за деловно – техничка соработка бр.03-5521/3 со ТЕЦ Неготино и Договор за услуги бр.09-4472/2 од 27.10.2020 со ЕСМ Продажба ДООЕЛ.

План и реализација на набавка на електрична енергија и моќност Октомври - Декември 2021/2020 година

	Месец	Година	Октомври	Ноември	Декември	Вкупно
Набавка на електрична енергија [MWh]	Барана енергија MWh	2021	/	90.240	47.856	138.096
		2020	3.000	64.840	69.200	137.040
	Реализирана набавка MWh	2021	/	88.320	47.856	136.176
		2020	1.650	64.640	69.200	135.490
	Просечна цена EUR/MWh	2021	/	264,74	236,50	254,82
		2020	49,39	54,20	59,65	56,93
	Вредност на набавката [EUR]	2021	/	23.382.083,60	11.317.964,42	34.700.048,02
		2020	81.496,50	3.503.655,30	4.127.797,60	7.712.949,40

ЗАКЛУЧОЦИ

- Производството на електрична енергија на АД ЕСМ во 2021 година изнесува 3.227,4 GWh, што во однос на планираните 3.908,1 GWh со планот за производство, претставува реализација од 82,6%.
- Термопроизводството на електрична енергија за оваа 2021 година изнесува 2.037,5 GWh, и во однос на планот за производство за 2021 година претставува реализација од 70%.

РЕК „Битола“ оствари производство од 1.833,8 GWh (90,0% од вкупното термопроизводство), додека пак РЕК „Осломеј“ произведе 203,6 GWh (10,0% од вкупното термопроизводство).

Во однос на минатата 2020 година производството од термоелектраните е намалено за 434,1 GWh (17,6%).

Намаленото термопроизводство се должи и на:

- о На 04.07, 17.07 и 06.08.2020 година во рудниците за ископ на јаглен Суводол и Брод Гнеотино дојде до поплави предизвикани од обилните врнежи на дожд во регионот на рудниците. Главите машини за ископ на јаглен и јаловина беа поплавени што предизвика дефекти за кои беше потребно многу време да се отстранат со набавка на резервни делови за кои е потребно да се чека на испорака и вградување. На тој начин дојде до прекин на ископите на јаглен и јаловина и дотурот на јаглен од рудниците до Термоелектраната Битола. Последиците од доцнењата во плановите за ископ на јаловина и откривање на јаглен за експлоатација се провлекуваат и оваа 2021 година.
- о Рудник Суводол се затвора и беше потребно да се влезе во новиот рудник Подински Јагленови Сери (ПЈС), но неговото отворање е отежнато, поради неисполнување на потребните активности во изминатите 10-ина години согласно рударските проекти кои предвидуваа работа на откривање на јаловина.
- о Планот за производство за 2021 година предвидуваше испорака на 70 % од потребите на ЕВН Хоме согласно законот за енергетика, со цел да можат да се изведат сложени зафати во рудникот ПЈС како поместување на комплетни системи за транспорт, ровокопачи на нови локации, отворање на руднички усек, зголемен ископ на јаловина за откривање на јагленови блокови за директен ископ. Оваа фаза на влезни активности во ПЈС требаше да завршат до крајот на Јули 2021.
Со одлука на Владата на РСМ, во периодот Јули – Декември 2021 година, ЕСМ беше задолжен да испорачува 100 % од потребите на ЕВН Хоме. Поради тоа, дел од плановите мораа да бидат изменети и делумно одложени. За да ја исполни својата задача ЕСМ се реши да го активира ТЕЦ Осломеј во летниот период, но поради проблеми со потребата на користење на вода за ладење на ТЕЦ Осломеј и девијации на притисокот на водата за домаќинствата од Студенчица во околниот регион, Владата донесе одлука за прекин на производство од РЕК Осломеј, и покрај понудата на ЕСМ да ги реши девијациите на своја сметка. Потребното производство мораше да се исполни или со користење на хидро акумулациите или со набавка на енергија од увоз. Поради веќе високите цени на ел. енергија на регионалната берза, со цената која ЕСМ ја продава на ЕВН Хоме финансиски беше невозможно да се набави енергија, па се прејде на внимателно користење на хидро потенцијалот. Тоа придонесе до намалување на вкупното производство, но и поголемо трошење на хидроакумулациите.
- о Во периодот Август, Септември па и Октомври 2021 година се завршуваше процесот на реконструкција за влез во рудникот ПЈС која претходно доцнесе, но задоцни и ископот на јаловина а со тоа и потребното ниво на депонијата на јаглен. Количините на јаглен спремни за користење во термо блоковите беа и се ограничени и тоа го намалува вкупното производство на електрична енергија. Енергетската моќ на јагленот кој ќе се експлоатира од ПЈС е многу пониска во однос на онаа од Суводол.

Истовремено, поради веќе присутната криза во снабдувањето и екстремно високите цени, и потфрлување на снабдувачите на отворениот пазар, МЕПСО започна да ги користи системските услуги дадени од АД ЕСМ во екстремно количини, односно 24 часа непрекинато во период од околу два месеци со кои нивото на акумулациите падна на ниско ниво, поради што немавме доволен капацитет во хидроакумулациите за ситемски услуги и производство во претстојната грејната сезона 2021-2022 година.

- Согласно Одлука за постоење на кризна состојба во снабдувањето со електрична енергија бр.40-11328/1 донесена на седница на Влада на Република Северна Македонија, одржана на 9 ноември 2021 година, се утврди постоење на кризна состојба во снабдувањето со електрична енергија на цела територија на Република Северна Македонија, заради недостиг на електрична енергија и состојбите на пазарите на електрична енергија. За таа цел се донесе Одлука за активирање на ладната резерва ТЕЦ Неготино. Во Декември согласно задолжението беше стартуван ТЕЦ Неготино а произведената енергијата ја превзема АД ЕСМ со цел задоволување на потребите од електрична енергија.
- Во услови на енергетска криза кога берзанските цени на енергијата вртоглаво скокнаа, а во најголемиот производствен енергетски капацитет во државата РЕК Битола имаше хавариски пожар со кој беше оштетен трансформаторот на Блок 3, како и влошена хидролошката состојба, АД ЕСМ не беше во можност да ги обезбеди договорените потребни количини на ЕВН Хоме и беше принудена да набавува енергија од пазар.
- АД ЕСМ во 2021 година изврши набавка на електрична енергија со цел оптимизирање на сопственото производство и исполнување на договорените обврски кон Универзалниот снабдувач ЕВН ХОМЕ за период од 07.11.2021 до 31.12.2021 во вкупна количина од 136.176 MWh, со просечна постигната цена од 254,82 EUR/MWh.
- За постигнување на ова производство, рудниците „Осломеј“, „Суводол“ и „Брод-Гнеотино“, со сета расположлива човечка сила и механизација експлоатирале 4.533 милиони тони јаглен за потребите на термоблоковите.
- Хидропроизводството на електрична енергија за оваа година изнесува 1.073,1 GWh. Во однос на планот за производство за 2021 година, хидропроизводството е поголемо за 240,5 GWh (28,9%).
- Вкупниот годишен доток за 2021 година изнесува 1.114,2 GWh, што е околу 7,15% помал од просечниот годишен доток од околу 1.200 GWh. Состојбата на акумулациите на 1 јануари 2021 година изнесуваше вкупно 38 GWh, односно 6% од вкупната акумулација.
- Паркот на ветерни електрани „Богданци“ во 2021 година произведе 103,0 GWh електрична енергија што во однос на планираните 95,5 GWh претставува натфрлање од 7,8%. ПВЕ „Богданци“ во целост ја оправдува инвестицијата на ветерот како

обновлив извор на енергија, и во иднина на годишно ниво се очекуваат околу 100 GWh.

- Продажбата на вишоци на електрична енергија, во согласност со можностите, АД ЕСМ продолжи да ја врши на транспарентен и недискриминирачки начин учествувајќи на аукциите на Универзалниот снабдувач за преостанатите 30% од потребите во првата половина од 2021 година. Во текот на 2021 година продадени се 223,498 GWh електрична енергија, со просечна постигната цена од 62,87 EUR/MWh.

Карактеристични зафати кои се реализираа во 2021 година се следните:

- На 11.08.2021 година исклучен е Блок 3 поради пробој на проводен изолатор фаза „Ц“ на Трансформатор 3Т. По санација Блок 3 е синхронизиран на 26.10.2021 година. На 05.11.2021 година исклучен е Блок 3 поради пожар на Трансформатор 3Т-пробој на проводени изолатори на фаза „А“ и фаза „Б“. Истиот не е саниран до крајот на 2021 година.
- Во ХЕС Маврово во периодот од 01.09 до 01.11.2021 година се направи санација на бетонската облога на вертикалните шахти од Шарскиот довод и Јеловски довод, со што се овозможи драстично намалување на загубите на вода, зголемување на производството, заштита од ерозија на околниот регион, како и заштита на река Вардар од заматување. Во овој период ХЕС Маврово беше во тотален застој.
- Во ХЕЦ Шпилје во периодот од 07.06 до 05.07.2021 година се изврши замена на предтурбинските затвораи на трите агрегата, со што се зголемува надежноста на хидроелектричната централа и се заштитуваат лопатките и спроводниот апарат. Во овој период ХЕЦ Шпилје беше во тотален застој.

III. СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈА

Секторот за развој и инвестиции своите активности ги реализира преку два Оддели, и тоа:

1. Оддел за развој
 1. Служба за термо објекти и животна средина
 2. Служба за хидро објекти и обновливи извори
 3. Служба за примена на нови технологии
2. Оддел за инвестиции
 1. Служба за проектна документација
 2. Служба за меѓународни процедури, следење договори, финансирање и изработка на инвестициони анализи
 3. Служба за изработка и следење на годишни инвестициски планови (гип)

Најзначајни активности реализирани во текот на 2021 година се во рамките на следните проекти:

РУДНИЦИ

Површински коп Брод-Гнеотино

- Како континуитет за довршување на сите активности од деталните геолошки и геотехнички доистражувања и испитувања од фаза 1 и фаза 2, следна активност е изработка на Студија за оправданост на концесијата за експлоатација на минерална сировина-јаглен на локалитет „Брод-Гнеотино.

Рударска опрема за рудници во РЕК Битола

- Потпишани се Договорите со економските оператори за набавка на помошна механизација.
- Започната е испораката на договорената помошна механизација.

Јагленово лежиште Живојно

- Изработен и ревидиран е Главен рударски проект за отворање, подготовка и експлоатација на јагленот од Живојно со површинска технологија и изработка на Студија за оцена на влијанието врз животната средина.
- Изработен е Техничко-Технолошки Елаборат за постапката за експлоатација на минерална сировина со техниките и супстанциите што се применуваат - Рудник „Живојно“- површинска експлоатација.
- Формирана е Работна група за добивање на дозвола за експлоатација на минерална сировина- јаглен на локалитет „Живојно“

Пелагониски јагленов басен (прилепско, битолско поле)

- Започната подготовка на документација за ЈН за предвидените активности за Изведба и Постојан оперативен и повремен проектантски надзор на детални геолошки истражни работи во наоѓалиште за јаглен „Дедебалци“, Битола, со изработка на Елаборати
- Започната подготовка на документација за ЈН за предвидените активности за Изведба и Постојан оперативен и повремен проектантски надзор на детални

геолошки истражни работи во наоѓалиште за јаглен „Дедебалци“, Битола, со изработка на Елаборати.

ПЈС Суводол

- Формирана е Работна група за добивање на дозвола за експлоатација на минерална сировина јаглен од површинскиот коп „Подинска јагленова серија - Суводол“.
- Започната е постапката за Изработка и Ревизија на Анекс кон Главен Рударски Проект за отворање и експлоатација на јаглен од ПЈС на рудник Суводол – Влијанието на експлоатацијата на минерална сировина - јаглен врз површинските и подземните води

Гуштерица

- Формирана е Работна група за добивање на дозвола за експлоатација на минерална сировина - јаглен од Локалитет "Гуштерица" во Осломеј.

ЗАШТИТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА

РЕК Битола

- Во тек е постапка за ЈН за изработка на Студија за оцена на влијанието врз животната средина од ПЈС Суводол
- Изработен е шестмесечен извештај за спроведени активности во домен на заштита врз животната средина во РЕК Битола, за потребите на договорот за кредитирање за ревитализација и модернизација на РЕК Битола со DeutscheBank.
- Во тек е постапка за избор на консултант во врска со изработката на шестмесечниот извештај за спроведени активности во домен на заштита врз животната средина во РЕК Битола, за потребите на договорот за кредитирање за ревитализација и модернизација на РЕК Битола со DeutscheBank.

ХЕЦ Чебрин

- Во тек е постапка за изработка на Студија за оцена на влијанието врз животната средина;
- Во исто време се спроведува едногодишен мониторинг на биолошката разновидност во областа каде е планиран проектот

Ревитализација на 6 ХЕС

- Во тек е постапка за избор на изведувач за изработка на Анализа на ризик од влијанијето врз животната средина и социјалните аспекти на бте локации. (Environmental and Social Site Risk Assessment Consultant)
- Во тек е постапка за избор на изведувач за изработка на соодветна пропратна документација за влијанијето врз животната средина и социјалните аспекти на бте локации и следење на реализацијата на проектот

Фотонапонски центри Битола 60MW и 100MW

- Во тек е постапка за избор на изведувач за изработка на студија за исплатливост и Студија за оцена на влијанијето врз животната средина.

ТЕРМОЕЛЕКТРАНИ

Топлификација на Битола, Могила и Новаци – Прва фаза

- Добиен е НО за објава на тендер за претквалификации за ЛОТ 1
- Доставени се одговори до консултантот во врска со нерасчистени прашања согласно извештајот на консултантот
- Обезбедено е ново одобрение за градење за магистрален топловод од РЕК "Битола" до Битола, со придружни објекти.
- Подготовка на тендер техничка спецификација за ЛОТ 1.
- Подготовка на предлог-текст на Адендум бр. 3 на Договорот за консултантски услуги, склучен помеѓу АД ЕСМ - Скопје („Инвеститор“) и iCconsulentenZiviltechnikerGesmbH, Виена, Австрија („Консултантот“), од страна на Комисијата за утврдување на потребата од продолжување на банкарската гаранција бр. 2969017D25 во врска со Договорот за консултантски услуги за Проектот.
- Избор на Изведувач за ЛОТ 1.
- Склучен Договор за Набавка на Договор 1 – Топловоди за проектирање, снабдување и монтажа на а) Дел 1: Преносен топловод 2 и б) Дел 2: Дистрибутивна мрежа, вклучувајќи ги сите пропратни цевки, помеѓу АД ЕСМ – Скопје („Инвеститор“) и Конзорциум, RBA Termo JV, составен од ГРАНИТ АД Скопје (Република Северна

Македонија), РАПИД БИЛД ДОО КУМАНОВО (Република Северна Македонија) и АТОМЕНЕРГОРЕМОНТ АД (Бугарија) („Изведувач“), на ден 06.09.2021 година.

- Склучен Анекс бр. 1 на Договорот за Набавка на Договор 1, помеѓу АД ЕСМ – Скопје („Инвеститор“) и Конзорциум, RBA Termo JV, составен од ГРАНИТ АД Скопје (Република Северна Македонија), РАПИД БИЛД ДОО КУМАНОВО (Република Северна Македонија) и АТОМЕНЕРГОРЕМОНТ АД (Бугарија), („Изведувач“), на ден 21.01.2022 година.

Гасна централа Битола 250MW

- Дефинирање на појдовни параметри во однос на нова гасна постројка за производство на електрична енергија (локација, инсталирана моќност, комбиниран циклус).
- Дефинирање на Проектна задача за изработка на Физибилити Студија со заеднички консултации со МФ и ФЕИТ.
- Изработка на Тендерска документација за изработка на ФС и објава на тендер.
- Евалуација на пристигнати понуди за избор на консултант за изработка на ФС.
- Поништување на постапка за избор на Консултант за изработка на Фисибилити Студија.
- Остварена теренска посета на ТЕ Битола со реномиран производител на опрема за гасни центри и доставување на појдовни технички податоци за проектот.

ХИДРОЕЛЕКТРАНИ

ХЕ Чебрин

- Финализирање на проектна задача за изработка на Физибилитистудија, вклучително и
- Студија за оцена на влијание врз животна средина - изработени се два квартални извештаи за биодиверзитетот во околината каде самата брана ќе биде лоцирана, изработени се и ScopingReport and Draft Technical Report. Започнати се активности и во рамките на Social Impact Assessment.
- Формирана Комисија за подготовка на тендерска документација и договори за проект хидроенергетски објект Чебрин на река Црна со избраните консултант од страна на Владата на ден 10.08.2021 година.
- Одржан состанок на Комисијата за проектот хидроенергетски објект Чебрин на 22.12.2021 година, за кој е составен записник бр.08-6324/1 од 23.12.2021 година, на кој

е анализирана документацијата на проектот и изготвен е план за понатамошни активности во врска со истиот

- Одржан состанок на Комисијата на 24.12.2021 година, за кој е составен записник бр. 08-6495/1 од 29.12.2021 година, на кој е продолжена анализата на документацијата на проектот и изготвување на план за понатамошни активности
- Одржан состанок на Комисијата на 28.12.2021, за кој е составен Заклучок бр. 08-6419/1 од 28.12.2021 година и испратен до Генералниот директор на АД ЕСМ, во кој се содржани заеднички заклучоци на членовите на Комисијата во врска со текстот на договорот за ЈПП и договорот за Концесија, како и други заклучоци во врска со проектот.

Сеизмички мониторинг и сеизмичка активност на локации на постојни и идни брани

- Не се потпишани договори за 2021 година:
- ЛОТ 1: Сеизмички мониторинг на постојните брани и локациите за новите брани во АД ЕСМ и
- ЛОТ 2: Индуцирана сеизмичност на браните Козјак, Света Петка и локацијата Белица.
- И покрај тоа што не се потпиша договор, изведувачот од претходниот договор продолжи со изведување на работите за Сеизмички мониторинг – одржување и сервисирање на инструменти за регистрација на силни земјотреси инсталирани на браните: Маврово, Шпилје, Глобочица, Тиквеш, Козјак и Света Петка, и на локации за идните брани: Велес, Чебрин, Криволак и Градец. Достави годишни извештаи за 2021 година, без да фактурира за извршената работа.

ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕЕ

Парк на Ветерни електрани Богданци

- Доставено е барање до МЗШВ за пренамена на катастарска култура- шума, добиено е известување, се чека потпишување на Договор за надоместок со Македонски шуми, како би можело МЗШВ да ни даде пренамена на земјиште со катастарска култура - шуми.
- Извршена е пренамена на земјиште, потпишан е договор со Национални шуми, и добиена е Одлука за пренамена на земјиштето.

Парк на ветерни електрани Богданци II фаза

- Отворање на доставена техничка понуда за ЛОТ 1: Ветерни турбини, одржано на ден 18.08.2021 година, во 13:00 часот, во просториите на АД ЕСМ – Скопје.
- Евалуација на техничка понуда за ЛОТ 1.
- Отворање на финансиска понуда за ЛОТ 1: Ветерни турбини, одржано на ден 11.11.2021 година, во 12:00 часот, во просториите на АД ЕСМ - Скопје.
- Евалуација на финансиска понуда за ЛОТ 1.

- Јавно отворање на доставените технички понуди за ЛОТ 2: Изградба на патишта и кабелски врски, одржано на ден 30.11.2021 година, во 13:00 часот, во просториите на АД ЕСМ - Скопје.
- Евалуација на техничките понуди за ЛОТ 2.
- Ревидиран предлог за продолжување на Договор за консултантски услуги од 24.09.2019 година, доставен од страна на Консултантот на ден 06.12.2021 година.
- Доставување на забелешки од страна на АД ЕСМ - Скопје, во врска со ревидиран Предлог за продолжување на Договор за консултантски услуги.
- Подготовка на предлог-верзии на Анекс бр. 1 на Договорот за консултантски услуги од 24.09.2019 година, од страна на работната група за имплементација на Проектот и Консултантот.
- Изработка на Проектот за инфраструктура.
- Проектот за инфраструктура е одобрен од страна на Министерство за транспорт и врски.
- Изработен е Елаборат за нумерички податоци.
- Подготовка на нацрт-Формулар за аплицирање за инвестициски грант од Инвестициската рамка за Западен Балкан (WBIF)

Парк на ветерни електрани Миравци

- Подготвена е Проектна задача за консултант за изработка на СОВЖС.
- Донесени се одлуки од УО и НО за отпочнување на постапка за задолжување без државна гаранција.
- Усвоена е Анализа за приклучок на ПВЕ Миравци на преносната мрежа изработена од МЕПСО. МЕПСО достави нацрт Студија за приклучок. ЕЛЕМ достави допис до МЕПСО за конечно прифаќање на прелиминарната Студија за приклучок на мрежа. На 06.11.2019 година МЕПСО издаде Решение за приклучување на ПВЕ Миравци на преносната мрежа.
- Изработен е Идеен проект за ПВЕ Миравци

Ревитализација на големите хидроелектрични центри (ГХЕЦ) III фаза, во сопственост на АД ЕСМ

- Работната група на АД ЕСМ подготви тендерска документација за објавување на Претквалификација за избор на Консултант за овој проект

НОВИ ЕНЕРГЕТСКИ ИЗВОРИ

Фотонапонска електрана Осломеј 1 – 10 MW

- Техно економска анализа
- Доставена понуда за финансирање до домашни и интернационални банки
- Направен избор на кредитор
- Поставени пиранометри за мерење на сончева ирадијација
- Потпишано писмо за намера со ЕБОР

- Due diligence од ЕБОР за технички, финансиски, правни и аспекти на животната средина
- Избрана локација за фотонапонската електрана
- Изработен финален извештај за оценка на локациските услови
- Изработен елаборат за оценка на влијание врз животната средина и одобрен од Министерството за животна средина и просторно планирање
- Изработени документи за менаџмент на животната средина и социјалните аспекти
- Усогласен TermSheet со услови за договор за заем
- Анализа за приклучок во ЕЕС од страна на МЕПСО
- Направен избор на техничко решение за приклучок на ЕЕС
- Изработено идејно решение за фотонапонска електрана
- Подготовка на нацрт Договор за заем
- Превод на нацрт Договор за заем
- Потпишување на Договор за заем меѓу АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје и ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ на 4 јануари 2019 година
- Подмирување на обврската на АД ЕСМ – Скопје кон ЕБОР за плаќање на еднократна провизија (front-end commission) од Заемот, согласно доставена фактура по склучениот Договор за заем.
- Доставување на потребна документација до Адвокатско друштво Поленак, како доказ за исполнување на предусловите од страна на АД ЕСМ – Скопје согласно Дел 4.01 од Договорот за заем, со цел прва исплата на средства од заемот.
- Отпочнување на постапка за назначување на полномошник за прием на писмена потврда (ProcessAgent).
- Изработена тендерска документација
- Објавен тендер за „ключ на рака“ Изведувач
- Потпишан Договор за набавка и поставување на фотонапонска електрана од 10 MW, со „ключ на рака“ Изведувач – GirisimElektrik A.S на 28.11.2019 година.
- На 20.01.2020 година, потпишан е Договор за надзор и консултантски услуги со Консултант, AF Consult Ltd. Skopje (подоцна преименуван како Colenco)
- Воведниот состанок (Kick-off) со Изведувачот и Консултантот е одржан во периодот 17.02.-18.02.2020 година
- Ефективноста на Договорот за набавка и изградба, како и Договорот за Консултант и Надзор започнува од 03.02.2020 година
- Во текот на 2020 година, во врска со Договорот за набавка и изградба потпишани се уште два Анекси кон Договорот:
 1. Првиот амандман опфати промена на името на Изведувачот (ЕЛЕМ-ЕСМ), и на проектниот менаџер.
 2. Вториот амандман опфати:
 - * Продолжување на рокот за изведба за 4 месеци поради „виша сила“ – пандемија на COVID-19 (со што вкупниот рок за изведба е 14 месеци или до 02.04.2021 година)
 - * Технички промени, согласно процедурата за промени:
 - Промена на производителот и моделот на фотоволтаични модули, и
 - Промена на аголот на наклон заради зголемување на производството
- Во текот на 2020 година, во врска со Договорот за надзор и консултантски услуги, потпишан е Анекс бр. 1 кон Договорот, кој се однесува на продолжување на периодот

на обврска: првично периодот истекуваше на 21.12.2020 година, а со промената на 10.07.2021 година.

- Во средина на месец август, фотоволтаичните панели се донесени на терен (33.600 парчиња), и направена е случајна селекција на панели кои се испратени во независна лабораторија за тестирање. Тестирањето е извршено од турската подружница и кинеска подружница на швајцарската компанија SGS.
- Кон крајот на ноември, почетокот на декември, испорачани се носечките конструкции на терен, кои се претходно одобрени од страна на консултантот за надзор.
- Испорачани се носечките конструкции на терен, кои се претходно одобрени од страна на Консултантот за надзор.
- На 20.11.2020 година, и Проектот за инфраструктура и ДУПД се прикачени на системот е-урбанизам и се предмет на одобрување од Министерството за транспорт и врски. ПИ и ДУПД се финализирани, и на крајот на јануари одобрени од Министерството за транспорт и врски.
- Првата верзија на Основниот Проект е доставена на 24.11.2020 година. Од тогаш, се доставени се уште неколку верзии на Основниот проект. На почетокот на март 2021 година, Основниот проект е прикачен на системот е-урбанизам. Процедурата за добивање на дозвола за градба се уште трае.
- Обезбедено е Одобрение за градење за пристапен пат и фотонапонска електрана Осломеј 1 со моќност до 10 MW на локација на РЕК Осломеј - Општина Кичево од страна на Министерството за транспорт и врски на ден 03.06.2021 година.
- Правосилноста на Одобрението за градење е од 07.06.2021 година.
- Писмо за ангажирање на полномошник за прием на писмена потврда (ProcessAgent), доставено од страна на Trustige Limited, на ден 21.10.2021 година, со цел обезбедување на агентските услуги во период 2022-2023 година.
- Барање за продолжување на Периодот на обврска, наведен во Дел 1.01 од Договорот за заем, доставено до ЕБОР на ден 28.06.2021 година, поради продолжување на Договорот со Изведувачот за пет месеци, како резултат на пандемијата со КОВИД-19 и доцнење предизвикано од одобрување на урбанистичката документација од страна на предметното Министерство. Барањето се однесува за продолжување на Периодот на обврска од Заемот до 10.12.2021 година.
- Доставено Договорно писмо од страна на ЕБОР, на ден 05.07.2021 година, како измена на Договорот за заем, со цел продолжување на Периодот на обврска до 10.12.2021 година.
- Склучено Договорно писмо, како измена Договорот за заем со ЕБОР на ден 14.07.2021 година.
- Извршено е Фабричко тестирање на главната опрема (FAT) од 15.11.2021 до 17.11.2021 во присуство на претставници од ЕСМ и претставници од Консултантот, во Анкара - Турција
- Во првата половина на декември испорачани се на терен Инверскотрансформаторските станици (ITS), куќарките каде што се сместени контролната соба, магацинот, среднонапонското построение и помошниот трансформатор.
- Доставено Договорно писмо од страна на ЕБОР, на ден 01.12.2021 година, како измена на Договорот за заем, со цел продолжување на Периодот на обврска до 15.05.2022 година.
- Подготовка на Измена бр. 5 на Договорот за набавка и поставување на фотонапонска електрана од 10 MW, склучен со Изведувачот на 28.11.2019 година, која опфаќа

промена на проектниот менаџер и продолжување на рокот за изведба од 20 месеци на 25 месеци од датумот на влегување во сила на Договорот, поради „Виша сила“.

- Склучено Договорно писмо, како измена Договорот за заем со ЕБОР на ден 13.12.2021 година.
- Склучена Измена бр. 5 на Договорот за набавка и поставување на фотонапонска електрана од 10 MW со Изведувачот, GIRIŞİM ELEKTRİK SANAYİ TAAHHÜT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ на ден 13.12.2021 година.
- Подготовка на Измена бр. 2 на Договорот за надзор и консултантски услуги, склучен со Заедничкото вложување ColencoLtd. Skopje/AF ConsultEnergyMarketsInternational („Консултант“) на 20.01.2020 година, која опфаќа промена на проектниот менаџер, периодот за реализација на Договорот од 25 месеци, согласно ажурираната Програма за работа и Временскиот распоред доставени од страна на Изведувачот, како и измена на вредноста на Договорот, согласно доставената измена на Проектната задача од страна на Консултантот.
- Потпишано Писмо за ангажирање на полномошник за прием на писмена потврда (ProcessAgent), TrustigeLimited на ден 31.12.2021 година, за период 01.01.2022 година до 31.12.2023 година.
- Склучена Измена бр. 2 на Договорот за надзор и консултантски услуги со Консултантот, ColencoLtd. Skopje/AF Consult на ден 31.01.2021

Фотонапонска електрана Осломеј 2 - 10 MW

- Заклучок на УО бр. 02-2172/96/3 од 23.04.2019 година за прифаќање на Информацијата за финансирање на изградба за проектот и усвоена на НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година.
- Информацијата не е доставена до Влада на РСМ
- Изработена е Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Изработен е Елаборат за влијание на проектот врз животната средина. МЖСПП издаде Решение за одобрување на Елаборатот
- Не е реализирана изработката на ФС - позицијата не се реализира бидејќи е изработена Техничка проценка на проектот (TechnicalDueDiligence) од страна на ЕБОР, за првиот проект ФЕ Осломеј 1, кој е основа за ФЕ Осломеј 2
- Одлуките УО бр. 02-2172/96/3 од 23.04.2019 година и НО бр. 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година се ставени вон сила
- Заклучок на УО бр. 02-5940/128/11 од 12.12.2019 година за прифаќање на Информацијата за реализација на проектите: Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 10MW во кругот на РЕК Осломеј – ФЕ Осломеј 2 и Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 2x10MW во кругот на РЕК Битола - ФЕ Битола 1 и 2.
- Изработен е Идеен проект
- Изработен е Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план, се очекува одобрување од МТВ
- Завршена е проценката на влијанието врз животната средина и социјалните аспекти (ESIA) и техничката проценка на проектот (TechnicalDueDiligence) од консултант избран од страна на ЕБОР
- Во подготовка е Тендерска документација со техничка спецификација за објава на јавна набавка

- По завршени преговори со претставници од Министерство за Финансии и претставници од ЕБОР усогласен е Договор за заем со државна гаранција и предлог закон за државна гаранција. Предлог законот за државна гаранција е изгласан од Владата на Република Северна Македонија на 14.09.2021. Моментално предлог законот е во собраниска процедура.

Фотонапонска електрана Битола - 20 MW

- Заклучок на УО 02-2172/96/3 од 23.04.2019 година за прифаќање на Информацијата за финансирање на изградба за проектот и усвоена на НО 02-2542/27/5 од 22.05.2019 година.
- Информацијата не е доставена до Влада на РСМ
- Заклучок на УО 02-5940/128/11 од 12.12.2019 година за прифаќање на Информацијата за реализација на проектите: Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 10MW во кругот на РЕК Осломеј – ФЕ Осломеј 2 и Изградба на фотонапонска електрана со инсталирана моќност од 2x10MW во кругот на РЕК Битола - ФЕ Битола 1 и 2.
- Изработка на Анализа за приклучок на преносна мрежа (МЕПСО)
- Изработен е Елаборат за влијание на проектот врз животната средина. МЖСПП издаде Решение бр. УП1-11/4-1425/2019 за одобрување на Елаборатот.
- • Изработена е ажурирана геодетска подлога за ФЕЦ Битола и подготовка за
- изработка на урбанистичко планска документација
- Изработен е Идеен проект
- Изработен е Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план , се очекува одобрување од МТВ
- Завршена е проценката на влијанието врз животната средина и социјалните аспекти (ESIA) и техничката проценка на проектот (TechnicalDueDiligence) од консултант избран од страна на ЕБОР.
- Во подготовка Тендерска документација со техничка спецификација за објава на јавна набавка.
- По завршени преговори со претставници од Министерство за Финансии и претставници од ЕБОР усогласен е Договор за заем со државна гаранција и предлог закон за државна гаранција. Предлог законот за државна гаранција е изгласан од Владата на Република Северна Македонија на 14.09.2021. Моментално предлог законот е во собраниска процедура.

Фотонапонска електрана Битола 60 MW и 100MW

Фотонапонска електрана Битола 60 MW

- Подготвена е Проектна задача за консултант за изработка на Физибилити Студија и СОВЖС, завршени се предквалификации за избор и следи избор на Изведувач.
- Донесени се одлуки од УО и НО за отпочнување на постапка за задолжување без државна гаранција.
- Фотонапонската електрана би резултирала со минимална инсталирана моќност од 60 MW и номинално годишно производство на електрична енергија од околу 112 GWh.

- Усвоена е Анализа за приклучок на ФЕ Битола 60 MW на преносната мрежа изработена од МЕПСО. МЕПСО достави нацрт Студија за приклучок.
- Изработена ажурирана геодетска подлога
- Изработен нацрт Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план
- Согласности и мислења
- Услови за планирање на просторот

Фотонапонска електрана Битола 100 MW

- Подготвена е Проектна задача за консултант за изработка на Физибилити Студија и СОВЖС, завршени се предквалификации за избор и следи избор на Изведувач.
- Донесени се одлуки од УО и НО за отпочнување на постапка за задолжување без државна гаранција.
- Фотонапонската електрана би резултирала со минимална инсталирана моќност од 100 MW и номинално годишно производство на електрична енергија од околу 181 GWh.
- Усвоена е Анализа за приклучок на ФЕ Битола 100 MW на преносната мрежа изработена од МЕПСО. МЕПСО достави нацрт Студија за приклучок.
- Изработена ажурирана геодетска подлога
- Изработен нацрт Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план
- Согласности и мислења
- Услови за планирање на просторот

ОСТАНАТО

Фотонапонска електрана Осломеј 3 - ЈПП

- изработена ажурирана геодетска подлога
- обезбедени се податоци за постојни и планирани инсталации и објекти
- изработени нацрт Урбанистички проекти вон опфат на урбанистички план
- обезбедени Услови за планирање на просторот
- во тек е изработка на засебни Елаборати за животна средина
- Поделба на Урбанистички проект на два засебни делови, доставено е барање за издавање на дополнителни услови за планирање на просторот и се очекува нивно издавање за продолжување на постапката
- Одобрена е планска програма од страна на МТВ

Фотонапонска електрана Брод- Гнеотино 100 MW

- изработена ажурирана геодетска подлога за локации КО Биљаник, КО Балдовенци и КО Тепавци

Консултантски услуги од областа на електротехничките и информациските технологии, градежништво, машинство и рударство

- Учество во работно тело за спроведување на договорите со консултантите за период 11.08.2020 – 10.08.2022 година, односно за делот градежништво за период 01.11.2020 - 30.10.2022 година,
- Извршени се консултантски (стручни) услуги со давање мислења за сите фази од областите: машинство, електротехничките и информациските технологии, градежништво и рударство. Изработени се: проектни задачи, проектни програми, извештаи, програми за истражувања, ревизии на елаборати, теренски мерења, лабораториски испитувања, испитувања на терен и други услуги согласно обврските од договорите.

Ресертификација на стандард ISO 9001:2015

1. Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за управување со квалитет согласно ISO 9001:2015.
2. Направена е (Ре)сертификација на системот за управување со квалитет согласно ISO 9001:2015.

Ресертификација на стандард ISO 14001:2015

1. Во текот на годината континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за управување со животна средина согласно ISO 14001:2015.
2. Направена е (Ре)сертификација на системот за управување со животна средина согласно ISO 14001:2015.

Ресертификација на стандард OHSAS 18001:2007

1. Во текот на годината направена е транзиција на стандардот за управување со безбедност и здравје при работа согласно OHSAS 18001:2007 во стандард ISO 45001:2018. После транзицијата на стандардот континуирано се спроведуваа активности со цел имплементација на стандардот за управување со безбедност и здравје при работа согласно ISO 45001:2018.
2. Направена е Сертификација на стандард ISO 45001:2018.

Годишни инвестициски активности

- Изработен е Извештај за реализација на инвестициските активности за 2021 година и доставен на усвојување на УО и НО.
- Изработен е Годишен извештај за инвестиции во основни средства за 2021 година за Државен завод за статистика – Скопје.
- Изработени се месечни извештаи за реализација на инвестициски активности за инвестициски вложувања и извршена е комплетна проверка на тендерската документација која вклучува услови за тендерски постапки и технички спецификации.
- Изработени се Извештаи за реализација на инвестициските активности за 2021 година - квартално.
- Следење на реализацијата на Годишната инвестициска програма за 2021 година на АД ЕСМ за сите производни подружници и сектори во дирекција.
- Изработена е Предлог Годишна инвестициска програма за 2022 година и усвоена на УО и НО.
- Доставени се податоци за план и реализација на Инвестициската програма до Регулаторна Комисија.
- Доставени се квартални Извештаи за реализација на инвестиции за 2021 година до ДЗС.
- Следење на инвестициски активности и нивно евидентирање.

Изградба на нов административен објект - „Деловна зграда на АД ЕСМ“ на ул. Македонија бб во Скопје

- Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.
- Поднесено е барање за измени во тек на градба.

Реконструкција и доградба на фасада за управна зграда на ЕВН Македонија и АД ЕСМ

- Учество во комисија за техничка поддршка на проектот во градба.

Останати активности

- Изработена е ажурирана геодетска подлога за Санација на пристапен пат с. Нова Брезница - ХЕ Козјак.
- Изработен проект за инфраструктура , предаден на одобрување во МТВ
- Превод на англиски јазик - План за развој и инвестиции за период од 2018 до 2022 година.

IV. СЕКТОР ЗА КОМЕРЦИЈАЛНИ РАБОТИ

Секторот за комерцијални работи се состои од два Оддела:

- Оддел за купопродажба и мерење на електрична енергија и тарифи
- Оддел заеднички набавки

1. ВОВЕД

Основна карактеристика на работата во Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија во тек на 2021 година е:

реализацијата на редовни и вонредни комерцијални задачи во делот на купопродажба и наплата на електрична енергија како и мерење и контрола на произведената, испорачаната и превземена електрична енергија.

Реализација на планот за работа во 2021 година

Работењето на Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија, Сектор за комерцијални работи, во 2021 година, може да се следи преку:

- I. реализација на основните задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец**
- II. реализација на други (повремени) работни задачи од делокругот на купопродажба и мерење на електрична енергија**

I. Основни задачи за пресметковни периоди од еден календарски месец

Во секој пресметковен период од еден календарски месец, вработените ги извршиле следните активности:

Пресметка и контрола на:

- ✓ производство на електрична енергија (брuto, нето) од хидро, термо, когенеративни и ветерни електрани врз основа на очитувања на пресметковни и контролни броила.
- ✓ продажба на електрична енергија за потребите на Универзален снабдувач ЕВН Хоме, како и други купувачи,
- ✓ продажба на системски услуги (балансна енергија и балансен капацитет) на АД МЕПСО како Оператор на електроенергетскиот систем,
- ✓ сопствена потрошувачка на производните капацитети врз основа на очитувања на соодветни броила,
- ✓ продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејности во рамките на производните погони на АД ЕСМ,
- ✓ контрола на фактурите за извршени услуги за пренос на електрична енергија од страна на АД МЕПСО.

Изработка на:

- ✓ фактури за продажба на електрична енергија по сите основи, согласно Законот за енергетика и соодветните подзаконски акти,
- ✓ фактури за продажба на системски услуги и надомест за порамнување на отстапувањата, фактури по други основи,
- ✓ пресметка на камата за задоцнето плаќање и изработка и контрола на каматни листи.

Следење на:

- ✓ реализацијата на Електроенергетскиот биланс во делот на производството на електрична енергија од производствените капацитети на АД ЕСМ,
- ✓ наплатата на фактурите од продадена електрична енергија, системски услуги, надомест за порамнување на отстапувањата, и фактури по други основи.

Пресметка на електрична енергија (активна и реактивна) и моќност по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија.

Изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки.

Усогласување на пресметковни податоци со соодветните служби на АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ како и со други добавувачи и купувачи на електрична енергија.

Изработка и доставување до секторите во Дирекција, Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги, Државен завод за статистика како и до други надлежни органи, Месечен извештај во кој се презентирани сите потребни податоци за:

- ✓ производство на електрична енергија (од термо, хидро, когенеративни и ветерни),
- ✓ продажба на системски услуги за потребите на АД МЕПСО и надомест за порамнување на отстапувања,
- ✓ продажба на електрична енергија на Универзалниот снабдувач ЕВН Хоме и на други купувачи,
- ✓ продажба на електрична енергија на потрошувачи кои вршат дејност во рамките на производните подружници на АД ЕСМ,
- ✓ продажба на други услуги,
- ✓ сопствена потрошувачка на производните капацитети,
- ✓ биланс на ел.енергија по трафостаници и разводни постројки,
- ✓ реализација на планирано производство на електрична енергија,
- ✓ преглед на излезни фактури по сите основи,
- ✓ преглед на пресметан данок во излезните фактури,
- ✓ преглед на влезни фактури по основ системски услуги, услуги за пренос и управување со пазар на електрична енергија,
- ✓ наплата на електрична енергија по фактури за АД МЕПСО, МЕМО ДООЕЛ и ЕВН Хоме,
- ✓ други енергетско-финансиски податоци.

Изработка на месечни прегледи за данок на додадена вредност:

- ✓ на излезни фактури за продажба на системски услуги, електрична енергија и моќност, по сите основи,
- ✓ на излезни фактури по други основи.

Изработка на прегледи за влезни фактури по основ на системски услуги, услуги за пренос и управување со пазар на електрична енергија, надомест за порамнување на отстапувања и набавка на електрична енергија.

Изработка на известувања за заостанат долг по основ на издадени фактури до сите купувачи и Известувања до Секторот за правни и општи работи за превземање на правни мерки за наплата за сите купувачи.

Организирање и следење на мерењето на електричната енергија:

- ✓ споредба на пресметката на електрична енергија по пресметковни и контролни броила како и следење на исправноста на мерењето на електричната енергија,
 - ✓ следење на исправноста на пресметковните и контролните уреди,
 - ✓ редовна и вонредна контрола на мерните уреди заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ и потрошувачите,
 - ✓ замена на броила, монтажа на нови броила, параметрирање, заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ односно испорачателот на мерна опрема, испитување на пресметковните и контролните уреди при констатирано неисправно мерење заедно со соодветните служби од АД МЕПСО, Електродистрибуција ДООЕЛ и потрошувачите,
 - ✓ изработка на биланси на електрична енергија по производни капацитети, трафостаници и разводни постројки,
 - ✓ пресметка на загуби на електрична енергија во внатрешната мрежа на АД ЕСМ водење и ажурирање на целокупната документација на сите мерни уреди од интерес на Одделот,
 - ✓ изработка и корекција на шеми на мерни уреди.
- Стручни мислења, анализи и предлози.

II. Реализација на други работни задачи од делокругот на купопродажба и мерење на електрична енергија

Техничките лица во Одделот задолжени за следење на исправноста на мерните уреди (пресметковни и контролни), беа ангажирани да вршат контрола и анализа на точноста на контролните/пресметковните мерења и сами или заедно со стручни лица од АД МЕПСО или ЕВН Македонија, вршеа контролни и корективни интервенции.

Во текот на 2021 година, вработените од Одделот активно учествуваа во разрешување на спорови по основ на излезни и влезни фактури како и по други основи. Одделот учествуваше во припремата на повеќе договори и анекси во врска со купопродажба на електрична енергија.

Во своето делување Одделот оствари соработка со стручни лица од други сектори од Дирекцијата на АД ЕСМ, подружници, купувачи, добавувачи и други институции. По барање на Директорот и Управниот одбор, Одделот изработуваше и даваше стручни мислења и предлози.

Принципи на реализација на обврските

Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија, работните задачи ги вршеше врз основа на законските и подзаконските акти кои ја покриваат областа на енергетиката, финансиското и комерцијалното работење, мерењата како и други сегменти од интерес на АД ЕСМ, Одлуки на УО на АД ЕСМ поврзани со работењето на Одделот, на Регулаторната комисија за енергетика, купопродажни договори за електрична енергија, Мрежни правила и останати упатства за комерцијално работење.

За целосна и успешна реализација на работните задачи, Одделот изработуваше нови и/или ги надополнуваше постоечките процедури и други придружни документи (обрасци и сл.) на основа на законските одлуки и ставови на органите на управување на АД ЕСМ, подготвуваше и доставуваше предлози до УО, подготвуваше и бараше стручни мислења од Регулаторната комисија за енергетика .

Одделот во целост ги почитуваше и спроведуваше обврските кои произлегуваат од законските акти и прописи, одлуките на УО на АД ЕСМ, одлуките на Регулаторната комисија за енергетика, како и други интерни процедури за работа.

Некои поважни показатели од областа на купопродажба и мерење на електрична енергија за 2021 година

Од податоците прикажани во табелите, составен дел на Годишниот извештај за производство и купопродажба на електрична енергија во 2021 година, изработен во Одделот за купопродажба и мерење на електрична енергија како резултат од редовните деловни активности на вработените, произлегуваат одредени поважни показатели од областа на купопродажбата односно мерењето на електрична енергија за 2021 година:

- Фактурирана електрична енергија, системски услуги и надомест за порамнување на отстапувања:
 - Електрична енергија на Универзалниот снабдувач ЕВН ХОМЕ во износ (без ДДВ) 7.302.879.748,14 денари
 - Електрична енергија продадена на останати купувачи на пазарот на електрична енергија во износ (без ДДВ) 319.768.658,74 денари
 - Електрична енергија преку ветерната електрана по повластена цена во износ (без ДДВ) 566.864.712,42 денари
 - Електрична енергија за балансен капацитет во износ (без ДДВ) 560.321.156,41 денари
 - Електрична енергија за активирана aFRR и mFRR балансна енергија нагоре во износ (без ДДВ) 1.225.166.996,34 денари.
 - Надомест за позитивно отстапување на АД ЕСМ (без Енергетика) во износ (без ДДВ) 48.558.415,78 денари
- Влезни фактури за електрична енергија за балансирање надолу:
 - Набавена електрична енергија за активирана aFRR и mFRR балансна енергија надолу во износ (без ДДВ) 138.102.566,34 денари.
- Влезни фактури за надомест за порамнување на отстапување
 - Надомест за негативно отстапување на АД ЕСМ (без Енергетика) во износ (без ДДВ) 2.049.931.657,28 денари.
- Влезни фактури за набавка на електрична енергија
 - Електрична енергија набавена преку ЕСМ Продажба во износ (без ДДВ) 1.824.894.784,82 денари.
 - Електрична енергија преку Договор за деловно-техничка соработка со ТЕЦ Неготино во износ (без ДДВ) 319.346.009,00 денари.
- Сопствената потрошувачка на електраните во 2021 година (заедно со рудниците) пресметана на основа на изворни измерени податоци изнесува 352.043.959 kWh од кои 343.085.133 kWh се од сопствено производство, а остатокот преку снабдување. Износот (без ДДВ) на интерно фактурираната електрична енергија за сопствени потреби, за 2021 година, изнесува 789.562.636,00 денари.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПЛАНОТ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

Според утврдените задолженија, поставените задачи и својата поставеност и екипираност, основна задача на Одделот е извршување на јавните набавки за потребите на АД ЕСМ Скопје.

Својата работа во овој домен, се заснова, воглавно на Законот за јавни набавки и интерните акти на Друштвото (Упатството за начинот на спроведување на постапките за јавни набавки во АД ЕСМ Скопје, Планот за јавни набавки кој вклучува јавни набавки за тековно работење - ТЕК и јавни набавки за инвестиции - ГИП; Финансискиот план и друго.)

Во реализацијата на набавките покрај Одделот за заеднички набавки, набавки се вршат и преку соодветните служби на подружниците на АД ЕСМ Скопје и заради тоа во овој Извештај дадени се соодветни податоци за набавките реализирани од страна на Одделот за заеднички набавки (во прегледот Дирекција) и во секоја Подружница посебно.

Во понатамошниот текст, податоците и анализите кои се направени се однесуваат на вкупните набавки реализирани преку Одделот за заеднички набавки (Дирекција) и сите останати Подружници.

Во разгледуваниот период (01 Јануари 2021 – 31 Декември 2021) јавните набавки во АД ЕСМ Скопје се одвиваа согласно Годишниот план за јавни набавки за 2021 година (ГПЈН), за тековно работење (ТЕК) усвоен од Управниот Одбор на АД ЕСМ Скопје, со Одлука бр.УО бр.02-95/184/8 од 12.01.2021г и Одлука од УО за измена и дополна бр.02-270/186/2 од 25.01.2021г, одобрена од Надзорен Одбор со одлука бр.02-254/51/7 од 26.01.2021, на износ од 4,816,511,000.00 ден.

Согласно заедничкиот преглед на ГПЈН за 2021 за ТЕК и ГИП (технички споени) ГПЈН за 2021 е на износ од 21,522,858,379.00 ден од кои:

- ❖ 4,816,511,000.00 за тековно работење (ТЕК)
- ❖ 16,706,347,379.00 за инвестиции (ГИП)

Оперативната реализација на набавките се одвиваше според утврдените процедури и расположивите финансиски средства на АД ЕСМ Скопје.

Согласно Законот за јавни набавки, набавките се делат на :

- набавки на стоки
- набавки на услуги
- набавки на работи

Во Прегледот дадени се и податоци за бројот и вредноста на јавните набавки кои се извршуваат според ГИП (Годишна Инвестициона Програма) а се реализираат согласно Законот за јавни набавки, како и според Планот за тековно одржување (План за набавка на стоки, услуги и работи за тековно работење –ТЕК).

Според природата на работата не е можно, сите постапки започнати во една година да бидат и завршени во истата година така што, во разгледуваниот период (2021 година) постапувано е и по вакви постапки - кои се започнати во претходната 2020 година а кои се решени во 2021 година. Вредностите на овие набавки се влезени во Планот за 2020 година така што, анализата за реализацијата на Планот за 2021 е направена без вклучување на вредноста на овие набавки.

Согласно ИСО процедурите на АД ЕСМ Скопје, иницијален документ за започнување на одредена постапка, документот “БАРАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА НАБАВКА”. Евиденцијата на ваквите документи е електронска поврзана и со Годишниот план за јавни набавки така што, на овој начин се следи и неговата реализација, преку интерен софтвер во Одделот за заеднички набавки.

Според Збирниот преглед на јавни набавки за АД ЕСМ Скопје може да се констатира следното:

- Вкупен број на регистрирани јавни набавки 519
- Вкупен број на јавни набавки кои се решени во разгледуваниот период – има склучен договор по јавната набавка 247

Во овие бројки се влезени и набавките кои се спроведуваат без примена на Законот за јавни набавки (постапки прикажани во табела 1.1), а сите останати се набавки кои се спроведени со примена на Законот за јавни набавки.

Разликата од 272 јавни набавки ($549-247=272$) се должи на тоа што, таквите предмети се во некоја друга фаза од реализација (во фаза на евалуација=58 постапки, крајниот рок за доставување на понуди е после 31.12.2021=66 постапки, поништени постапки=127, сторнирани постапки – кои воопшто не се реализираат и за кои нема потпишана одлука за јавна набавка =21 постапки).

Во следната Табела бр.1 даден е преглед на планирани и одобрени согласности за започнување на постапка за јавна набавка согласно ГПЈН за 2021г, за период 01.01.2021г до 31.12.2021г.

Табела бр.1

Р.бр.	Месец	Планирани ЈН		Одобрени согласности за ЈН	
		број	износ	број	износ
1	Јануари	290	10,138,244,379.00	0	-
2	Фебруари	261	5,526,465,000.00	4	482,550,000.00
3	Март	289	1,888,099,000.00	7	1,235,200,000.00
4	Април	173	582,746,000.00	13	1,631,400,000.00

5	Мај	163	1,870,541,000.00	84	637,744,800.00
6	Јуни	134	567,719,000.00	35	126,230,000.00
7	Јули	73	312,753,000.00	24	72,559,350.00
8	Август	38	117,653,000.00	55	432,738,000.00
9	Септември	44	402,065,000.00	38	119,522,563.00
10	Октомври	17	112,303,000.00	33	3,044,497,000.00
11	Ноември	19	2,770,000.00	49	2,254,043,200.00
12	Декември	4	1,500,000.00	64	2,403,770,000.00
Вкупно		1505	21,522,858,379.00	406	12,440,254,913.00

Во следната Табела бр.1.1 даден е преглед на јавни набавки кои се спроведени без примена на ЗЈН

Табела бр.1.1¹

Природен гас					
ред.бр.	согл.бр.	Подружница	ЈН бр.	износ на одлука за ЈН без ДДВ	износ на договор без ДДВ
1		Енергетика	19-1/21	319.995.000,00	298.909.680,00

¹ Одделот за заеднички набавки не располага со податоци за спроведени постапки и склучени договори за набавка на електрична енергија за балансирање на системот односно за натамошна продажба, кои исто така се спроведуваат без примена на ЗЈН. Постапките за оваа набавка се спроведени во Секторот за производство на електрична енергија

Снабдување со електрична енергија за сопствени потреби на објектите приклучени на електродистрибутивниот систем

ред.б р	согл.бр.	Подружница	ЈН бр.	износ на одлука за ЈН без ДДВ	износ на договор без ДДВ
1		сите подружници	01-37/21	25.421.000,00	25.421.000,00

МАЗУТ 2021

ред.б р	согл.бр.	РЕК Битола	РЕК Осломеј	ЈН бр.	износ на одлука за ЈН без ДДВ	износ на договор без ДДВ	Анекс	Вкупно
1	Битола 20 Осл. 1/2021	400.000.000	79.600.000	01-2/21	479.600.000	479.600.000	60.353.000	539.953.000
2	Битола 154 Осл. 101/21	200.000.000	37.000.000	01-74/21	237.000.000	237.000.000		
3	<u>ТЕЦ Негомино</u>			<u>01-75/21</u>	<u>1.410.000.000</u>	<u>1.410.000.000</u>		

ЈАГЛЕН 2021

ред.б р	согл.бр.	РЕК Битола	РЕК Осломеј	ЈН бр.	износ на одлука за ЈН без ДДВ	износ на договор без ДДВ	Анекс	Основен договор
1	07/2020	450.000.000	///	01-21/21	450.000.000	492.420.000	82.020.000	410.400.000
2	Битола 148 Осл. 96/2021	2.370.600.000	600.000.000	01-51/21	2.970.600.000	432.240.000		
3	148	2.370.600.000	///	01-59/21	2.370.600.000	350.244.000		
4	Битола 148 Осл. 96/2021	2.020.356.000	167.760.000	01-72/21	2.188.116.000			
ВКУПНО						1.274.904.000		

За Табелата 1.1. значајно е да се напомене следното:

- Во неа се дадени сите постапки кои се направени без примена на ЗЈН – вкупно 9 постапки
- Износите од постапките за набавка на: гас за енергетика (19-1/2021), електрична енергија за сопствени потреби (01-37/2021); мазут за РЕК Битола и РЕК Осломеј (01-2/2021 и 01-74/2021), во натамошната анализа се земени во предвид бидејќи, истите се спроведувани и во претходната година и даваат можност за споредба на исцрпеноста на ГПЈН со претходната година.
- Износите од постапките за набавка на: мазут за ТЕЦ Неготино (01-75/2021 на износ од: 1.410.000.000) и сите постапки за набавка на јаглен, во вкупен износ од: 1.274.904.000, или севкупно = 2.684.904.000,00 во натамошната анализа посебно се третираат бидејќи, истите се со многу високи вредности и третирањето само на една опција (независно дали ги вклучува или не ги вклучува овие вредности) би дало искривена слика за исцрпеноста на ГПЈН за актуелната 2021 година и посебно со претходната година кога вакви набавки немало.

Според расположивите податоци, реализацијата на Планот за јавни набавки (за ТЕК) е следна:

Табела

бр.2

План 2021 (ТЕК)	Реализирани јавни набавки (договори за ТЕК) за 2021	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ТЕК) за 2021
4,816,511,000.00	2,724,910,211.35	5,599,303,913.00
Процент на реализација	56.57%	116.00%

Во износот на реализирани и започнати ЈН вклучени се сите јавни набавки без набавките за јаглен и за мазут за ТЕЦ Неготино (2.684.904.000,00)

Ако на износите од претходната табела се додадат и изностите за набавка на јаглен и износот за мазут за ТЕЦ Неготино (2.684.904.000,00) тогаш податоците се како во наредната табела 2.1:

Табела

бр.2.1

План 2020 (ТЕК)	Реализирани јавни набавки (договори за ТЕК) за 2020	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ТЕК) за 2020

4,816,511,000.00	5,409,814,211.35	8,284,207,913.00
Процент на реализација	112%	172%

Од споредбата во претходните две табели се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за тековно одржување за 2021г е реализиран со 56,57% без вредноста на набавките на јаглен и набавката на мазут за ТЕЦ Неготино односно, со 172% земајќи ги во предвид и вредноста на набавките на јаглен и набавката на мазут за ТЕЦ Неготино.

Според податоците од Прилог 3.1, реализацијата на Планот за јавни набавки во делот на ГИП е следна:

Табела

бр.3

План 2021 (ГИП)	Реализирани јавни набавки (договори за ГИП) за 2021	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН за ГИП) за 2021
16,706,347,379.00	3,228,232,483.00	4,156,047,000.00
Процент на реализација	19.32%	24.88%

Од споредбата во претходната табела се гледа дека:

Планот за ЈАВНИ НАБАВКИ за ГИП за 2021година е реализиран со 19.32% по однос на вредноста на склучени договори додека, според вредноста на одобрени согласности за ЈН за ГИП, процентот изнесува 24.88%

Вкупната реализација на ГПЈН (ТЕК + ГИП) за 2021 година изнесува:

Табела

бр.4

План 2021г (ТЕК + ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ТЕК + ГИП)	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН ТЕК + ГИП) за 2021г
21,522,858,379.00	5,953,142,694.35	9,755,350,913.00

Процент на реализација	27.66%	45.00%
------------------------	--------	--------

Во износот на реализирани и започнати ЈН вклучени се сите јавни набавки без набавките за јаглен и за мазут за ТЕЦ Неготино (2.684.904.000,00)

Ако на износите од претходната табела се додадат и изностите за набавка на јаглен и износот за мазут за ТЕЦ Неготино (2.684.904.000,00) тогаш податоците се како во наредната табела 2.1:

Вкупната реализација на ГПЈН (ТЕК + ГИП) за 2021 година изнесува:

Табела

бр.5

План 2021г (ТЕК + ГИП)	Реализирани јавни набавки (според склучени договори за ТЕК + ГИП)	Започнати јавни набавки (според одобрени согласности за ЈН ТЕК + ГИП) за 2021г
21,522,858,379.00	8,638,046,694.35	12,440,254,913.00
Процент на реализација	40%	58%

3. КРАТКА АНАЛИЗА НА ВКУПНИТЕ НАБАВКИ ВО ОДНОС НА ПРЕТХОДНАТА 2020 ГОДИНА²:

Вкупниот број и вредноста на сите јавни набавки (ТЕК+ГИП) во 2020 и 2021 година, за ист период, дадена е во следната табела:

Табела бр.6

Вкупен број	2020	2021	2021/2020
на регистрирани јавни набавки	585	519	88.72%
Вкупен број на јавни набавки (решени предмети со склучен	325	247	76.00%

² заради споредливост, во натамошните споредби, во износите од 2021 година не се земени во предвид износите за набавки на јаглен и износот за мазут за ТЕЦ Неготино (2.684.904.000,00)

договор)			
% на реализација	55.56%	47.59%	/
Вкупна вредност на сите јавни набавки (решени во разгледуваниот период)	4,106,699,644.50	5,953,142,694.35	144.96%

Од Табелата бр.5 може да се заклучат неколку работи:

- Вкупниот број на регистрирани јавни набавки бележи намалување во 2021 во однос на 2020 година, и респективно бројот на решени јавни набавки за кои има склучен договор бележи значително намалување во 2021 година споредено со 2020 година.
- Најрелевантен за споредба е податокот за “процентот на реализација” кој покажува, дека ефикасноста на решавање на јавните набавки во 2021 година изнесува 47.59%, што споредено со 2020 година кога изнесувала 55.56%, има надолан тренд.
- Во поглед на вредноста на вкупно решените јавни набавки (ТЕК и ГИП) има зголемување односно, вредноста од 2020 година е за цца 45% повисока од вредноста во 2020 година.

Овде треба да се нагласи, дека во споредбата на бројките треба да се имаат во предвид следните нешта: самиот износ на ГПЈН во 2021 година е значително повисок во однос на оној од 2020 година (21,522,858,379.00/ 15,112,059,845.00 мкд; исто така треба да се знае дека одреден договори со значителни износи може значително да влијаат на вкупните бројки, а склучувањето на таквите договори не мора да биде во секоја година. Такви се договорите за ископи, откривки, ангажирање на надворешна механизација, ремонтни активности, мазут, договори за набавка на одредени основни средства со голем износ и слично.

Во следната табела дадена е распределбата на договорите потпишани по јавни набавки и тоа по стоки, услуги и работи.

Табела бр.7

	2020	2021	2021/2020 %
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на стоки и нивна вредност	206	131	63.59%
	1,875,354,674.50	1,349,054,790.35	71.94%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на услуги и нивна вредност	113	112	99.12%
	2,028,066,007.00	2,923,787,904.00	144.17%
Број на јавни набавки кои влегуваат во категорија на работи и нивна вредност	7	4	57.14%
	203,278,963.00	1,680,300,000.00	826.60%

Последното појаснување кое го дадовме за претходната табела (табела 6), а кое се однесува на споедбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела.

Во следната табела е дадена распределбата на договорите потпишани по јавни набавки во 2020 и 2021 година, по ТЕК и ГИП:

Табела бр.8

	2020	2021	2021/2020 %
Број на јавни набавки кои се реализирани по ГИП и нивна вредност	71	28	39.44%
	642,917,041.00	3,228,232,483.00	502.12%
Број на јавни набавки кои се реализирани по ТЕК и нивна вредност	254	219	86.22%
	3,463,782,603.50	2,724,910,211.35	78.67%

Од претходната табела (Табела 8) може да се заклучи, дека има одредени отстапувања на споредуваните податоци. И тука би нагласиле, дека објаснението што го дадовме за претходните табели (6 и 7) а кое се однесува на споедбите/отстапувањата на бројките од оваа со претходната година, целосно важат и за оваа табела .

Во следната табела дадена е анализа за жалби по спроведени јавни набавки на ниво на АД ЕСМ.

Табела бр.9

	2020	2021	2021/2020 %
Вкупен број на решени предмети (тековен+ претходен период)	464	482	103.66%
Вкупен број доставени жалби по јавни набавки	79	47	59.49%
Отфрлени жалби од Комисијата за жалби	27	22	81.48%
Прифатени жалби од Комисијата за жалби	52	25	48.08%
Процент на доставени жалби	16.99%	9.75%	/
Процент на отфрлени жалби од Комисијата	34.18%	46.81%	/

Процент на прифатени жалби од Комисијата	65.82%	53.19%	/
--	--------	--------	---

Во оваа анализа вклучени се решените предмети од претходниот и тековниот период и жалби поднесени од незадоволни понудувачи, со споредба на бројките со претходната 2020 година.

Вкупен број на доставени жалби по јавни набавки, во разгледуваниот период изнесува 47 или 9.75% што претставува намалување – позитивен тренд во однос на претходната година кога тој процент изнесува 16.99%.

Исто така, податокот за отфрлени односно прифатени жалби од страна на ДКЖН, во 2021 година е подобар споредено со претходната 2020 година

Во следната табела (бр.10) дадена е анализа на поништени постапки за јавни набавки во однос на вкупниот број на решени јавни набавки на ниво на АД ЕСМ Скопје.

Во оваа анализа вклучени се регистрираните јавни набавки од претходниот и тековниот период.

Табела бр.10

1	2	3	4	5	6	7
Ред.б.р.		2020	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на вкупниот број поништени постапки	2021	% на учество на поединечниот основ за поништување во однос на вкупниот број поништени	2021/2020 %
1	Вкупен број на решени постапки (тековен+претходн период)	464		482		103.66%
2	ВКУПЕН БРОЈ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ	206		150		72.82%
3	ВКУПЕН ПРОЦЕНТ НА ПОНИШТЕНИ ПОСТАПКИ	44.30%		30.99%		/
4	114/1/1 - бројот на кандидати е понизок од минималниот број предвиден за постапките за јавна набавка согласно со овој закон	5	2.43%	0	0.00%	0.00%
5	114/1/2 - не е поднесена ниту една понуда или ниту една прифатлива понуда	149	72.33%	106	70.67%	71.14%
6	114/1/3- настанале непредвидени промени во	2	0.97%	4	2.67%	200.00%

	буџетот на договорниот орган					
7	114/1/4- понудувачите понудиле цени и услови за извршување на договорот за јавна набавка кои се понеповолни од реалните на пазарот	7	3.40%	20	13.33%	285,71%
8	114/1/5- оцени дека тендерската документација содржи битни пропусти или недостатоци	25	12.14%	14	9.33%	56,00%
9	114/1/6- добие инструкции од Бирото да ја поништи постапката во управен надзор	13	6.31%	0	0.00%	0.00%
10	114/1/7- поради непредвидени и објективни околности се промениле потребите на договорниот орган	1	0.49%	1	0.67%	100.00%
11	ДКЖЈН	3	1.46%	2	1.33%	66.67%
12	По друг основ	1	0.49%	3	2.00%	300,00%

Поништувањето на одредена јавна набавка се врши исклучиво по еден од основите од Членот 114 од актуелниот ЗЈН. Во Табелата бр.9 дадени се таквите можности, и од неа може да се види :

- **вкупниот број на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕСМ Скопје за 2020 и 2021 година.**
- **вкупниот релативен број (процент) на поништени постапки за јавни набавки на ниво на АД ЕСМ Скопје за 2020 и 2021 година.**
- **бројот на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕСМ Скопје за 2020 и 2021 година.**
- **релативниот број (процент) на постапки за јавни набавки поништени по одреден основ на ниво на АД ЕСМ за 2020 и 2021 година.**

Најрелевантен податок за споредба е податокот за “вкупниот процент на поништени постапки”, кој бележи позитивен тренд (30,99% во 2021 година / 44,30% во 2020 година).

Со новиот ЗЈН кој стапи на сила од 01.04.2019 година, подигнат е вредносниот праг за набавки кои не подлежат на примена на Законот за јавни набавки. Овој вредносен праг изнесува 2000 евра во денарска противвредност но не повеќе од 24.000 евра на годишно ниво.

Во следната табела бр.11, дадени се износите потрошени по овој основ по подружници и вкупно на ниво на АД ЕСМ-Скопје

Табела

бр.11

р.бр	Подружница	Вредност мкд без ДДВ	ВКУПНО ЕУР (1/61,5)
1	Дирекција	840,598.81 ден	13,668.27 €
2	РЕК Битола	1,438,899.00 ден	23,396.73 €
3	Треска	466,886.00 ден	7,591.64 €
4	ХЕС Маврово	276,003.00 ден	4,487.85 €
5	ХЕЦ Тиквеш	401,006.50 ден	6,520.43 €
6	Енергетика	363,002.39 ден	5,902.48 €
7	ХЕС Црн Дрим	605,053.00 ден	9,838.26 €
8	РЕК Осломеј	222,790.50 ден	3,622.61 €
ВКУПНО мкд без ДДВ		4,614,239.20 ден.	
ВКУПНО ЕУР (1/61,5)		75,028.28 €	

За средствата потрошени по овој основ, Секторот за комерцијални работи ќе достави и посебен детален извештај.

ЈАВНИ НАБАВКИ РЕГИСТРИРАНИ ВО ПРЕТХОДНАТА (2020) ГОДИНА А КОИ СЕ РЕШЕНИ ВО ТЕКОВНАТА 2021 ГОДИНА

Јавни набавки регистрирани во 2020 година а решавани во 2021 година:

Вкупен број на постапки за јавни набавки = 120

Вкупен број на решени јавни набавки (со склучен договор) = 93

Вкупен број на поништени јавни набавки = 24

Вкупен број на јавни набавки кои и понатака остануваат со статус на активни постапки (отворање после 31.12.2021, евалуација и сл.) = 1

Вкупен број на ЈН сторнирани од претходни години = 2

Вкупната вредност на решените јавни набавки за кои е склучен договор = 2,165,483,707.56 денари.

Распределбата по категории на набавки и нивна вредност е следна:

Табела бр.12

Категорија	Стоки	Услуги	Работи
Број на набавки	59	33	1
Вредност	1,472,242,083.56	692,746,624.00	495,000.00

Табела бр.13

Категорија	ГИП	ТЕК
Број на набавки	23	70
Вредност	1,139,806,428.56	1,025,677,279.00

Како што може да се види во разгледуваниот период се постапувало и по 120 јавни набавки започнати во претходната година.

Вкупната вредност на решени јавни набавки во 2021 година, во која се влезени и започнатите постапки од 2020 година, дадена е во следната табела:

Табела бр.14

Година/ Вредности	2020	2021	Вкупната вредност на решени јавни набавки 2020+2021
Вкупен број	93	249	342
Вкупна вредност	2,165,483,707.56	5,953,746,224.35	8,119,229,931.91

Во овие суми влезени се сите јавни набавки – набавки за тековно работење (ТЕК) и набавки за инвестиции (ГИП).

4. ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ НА ОДДЕЛОТ

Освен оваа главна активност– реализација на јавните набавки, во рамките на Одделот, во 2021 година се извршуваа и други секојдневни задачи и дополнителни задолженија:

- a. како редовна и секојдневна задача е и електронската евиденција на влезните фактури за АД ЕСМ Скопје.
- b. исто така, секојдневна задача е и работата на прирачниот магацин во Дирекцијата на АД ЕСМ.
- c. **Во разгледуваниот период Одделот преку своите извршители учествуваше во работата на повеќе комисији со различни задачи кои не се примарна задача на Одделот (контрола, пописи, активност на размена на залихи и сл.)**

V. СЕКТОР ЗА ПРАВНИ И ОПШТИ РАБОТИ

Кратко резиме за работата на Секторот за правни и општи работи

Секторот за правни и општи работи во Дирекцијата на АД ЕСМ-Скопје работите ги извршува преку :

-Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото

- Одделот за човечки ресурси
- Одделот за правни работи
- Службата за општи работи
- Координаторот за заштита при работа и заштита на животната средина
- Координаторот за одбрана, заштита, спасување и кризи и
- Секторите и Службите за правни и општи работи во Подружниците на АД ЕСМ Скопје

Човечки ресурси

Вкупниот број на вработени во АД ЕСМ- Скопје заклучно со 31.12.2021 година изнесува 4.471 работник што во однос на претходната година е намален за 228 работници. Преку Агенција за привремени вработувања заклучно со 31.12.2021 година има вкупно 363 работници, додека претходната година на 31.12.2020 година бројот изнесувал 376 работници вработени преку Агенција за привремени вработувања. Бројот на вработени по подружници и Дирекција на 31.12.2021 година следен:

- Подружница ХЕС Маврово-Гостивар – 319 вработени,
- Подружница ХЕС Црн Дрим-Струга - 218 вработени,
- Подружница ХЕЦ Тиквеш-Кавадарци -96 вработени,
- Подружница ХЕС Треска-Скопје - 112 вработени,
- Подружница РЕК Битола-Новаци – 2.394 вработени,
- Подружница РЕК Осломеј-Осломеј - 920 вработени,
- Подружница Енергетика-Скопје - 160 вработени и
- Дирекција-Скопје -252 вработени.

Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени 2040 или 46% се со IV степен средно училиште. Според возраста најголем број вработени 1.564 или 35% се на возраст од 46-55 години.

Во текот на календарската 2021 година во АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје 28 работници се новопримени по јавен оглас, 6 работници се новопримени по други основи. На 197 работници им престанал работниот однос со исполнување на условот за пензија, 31 работник починал, 9 работници заминале од Друштвото со барање на отказ, на 4 работници друштвото му дало отказ, додека на 13 работници му престанал работниот однос по други основи.

Правни работи

Вкупниот број на активни предмети во АД ЕСМ Скопје во 2021 година изнесува 344 од кои најмногу отпаѓаат на Подружница Енергетика (215) кои пак во најголем дел се платни налози.

Вкупните побарувањата во заклучно со 31.12.2021 година на АД ЕСМ изнесуваат 466.704.920,00 денари, додека пак побарувањата кон АД ЕСМ изнесуваат 518.942.804,00 денари.

Согласно решение на генералниот директор на АД ЕЛЕКТРАНИ НА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје формирана е Комисија во која членуваат претставници од Секторот за правни и општи работи, која е задолжена да доставува извештај за дејствијата и активностите кои се преземени по однос на наплатата на отстапените побарувања од АД ЕВН Македонија, по основ на:

- Договорот за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 29.03.2011 година,

- Анекс 1 на Договор за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарувања од 15.07.2011 година,

- Анекс 2 на Договор за регулирање на обврска за плаќање според судско порамнување со отстапување на побарување од 16.01.2013 година,

- Договор за отстапување на побарувања од 15.07.2011 година,

- Договор за отстапување на побарувања од 29.03.2011 година,

- Потврда на приватна исправа-солемнизација на Договор за отстапување на побарувања ОДУ бр.381/2013 од 20.02.2013 година и

- Потврда на приватна исправа-солемнизација на Договор за отстапување на побарувања ОДУ бр.39/2014 од 15.01.2014.

Постапувајќи согласно задолженијата, Комисијата секој месец доставува Извештај за преземени активности.

Согласно податоците од извештаите состојбата со наплатата на отстапените побарувања за 2021 година изнесува : 27.000.056,00 денари.

Секторот за правни и општи работи преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото во своето работење ги прима, ги подготвува и ги доставува сите материјали за кои се расправа и одлучува на состаноците на Управниот одбор и на состаноците на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија во државна сопственост, Скопје, во рамките на вршењето на нивните надлежности за управување и вршење надзор во Друштвото.

Во периодот од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година беа одржани вкупно 75 (седумдесет и пет) состаноци на Управниот Одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје. Имено, во овој период, за потребите на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, во рамките на неговите овластувања на управувањето со Друштвото, односно во вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите и тековните активности во рамките на предметот на работењето на Друштвото, утврдени со Законот за трговски друштва, Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Управниот одбор, во Секторот за правни и општи работи преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото беа подготвени сите материјали поврзани со свикувањето и одржувањето на состаноците на Управниот одбор и беа составени соодветните акти по голем број прашања, информации, извештаи и барања кои се најдоа на дневен ред на состаноците на Управниот одбор.

Меѓу нив, поважни се следните:

- Одлука за донесување на Годишна инвестициска програма на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година;
- Одлука за донесување на Годишен план за јавни набавки на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година;
- Одлука за усвојување на Извештајот за извршениот попис на имотот на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2020 година;
- Одлука за присоединување на ФОРТ ДООЕЛ Осломеј како друштво што се присоединува кон ФОД ДООЕЛ Новаци како друштво што презема;
- Одлука за донесување на Финансиски извештај за работењето на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, за период 01.01.2020 - 31.12.2020 година;
- Одлука за донесување на Годишна сметка на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за период 01.01.2020-31.12.2020 година;
- Предлог - Одлука за покривање на загубата по Годишна сметка за 2020 година на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за одобрување, усвојување и потпишување на Меморандуми за соработка помеѓу АД ЕСМ – Скопје и Гастрејд С.А и помеѓу АД ЕСМ – Скопје и ДАМКО ЕНЕРЏИ С.А;
- Одлука за донесување на Консолидирана годишна сметка на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје со Друштвата основани од АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје и Консолидиран финансиски извештај на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за период од 01.01.2020 година до 31.12.2020 година;
- Одлука за избор на најповолна понуда во постапка за доделување на договор за воспоставување на јавно приватно партнерство за проектирање, изградба, финансирање, стопанисување и пренос на две фотонапонски електроцентрали;
- Одлука за кредитно задолжување за набавка на помошна механизација (опрема) за РЕК Битола-Новаци;

- Одлука за усвојување на Годишен извештај за работата на Акционерското друштво за производство на електрична енергија, Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2020 година;
- Одлука за донесување на Ревидиран план за производство на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година;
- Одлука за донесување на Ревидиран Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година;
- Одлука за отпочнување на постапка за задолжување со државна гаранција за Проектот ФЕ Осломеј 2 со инсталирана моќност од 10 MW и ФЕ Битола со инсталирана моќност од 20 MW;
- Одлука за донесување на Годишен извештај за работата на Управниот одбор на Акционерското друштво Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост – Скопје за 2020 година;
- Одлука за усвојување на Финансиски извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2020 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за усвојување на Консолидирани финансиски извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2020 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за исплата на регрес за годишен одмор за 2021 година на вработени во АД ЕСМ-Скопје;
- Одлука за исплата на регрес за годишен одмор за 2021 година на вработени ангажирани во АД ЕСМ-Скопје преку АПВ;
- Одлука за усвојување на Мрежни правила за дистрибуција на топлинска енергија за греење на АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за давање согласност за заложување на подвижен имот- идна опрема и обезбедување со меници;
- Одлука за статусна промена - поделба на друштвото ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје со издвојување со основање на ново друштво;
- Одлука за започнување постапка за доделување на нови стипендии од АД ЕСМ, Скопје за студиската 2020/2021 година;
- Одлука за утврдување на висина и критериумите за објавување на конкурс за доделување стипендии за најдобрите студенти на техничките факултети за студиската 2020/2021 година за студенти запишани за прв пат;
- Одлука за отпочнување на постапка за задолжување со државна гаранција за Проектот „Ревитализација на Големите Хидроелектрани – III фаза“;
- Одлука за давање на трајно користење на движни ствари на Акционерското Друштво за производство на електрична енергија ТЕЦ Неготино, во државна сопственост, Неготино;
- Одлука за давање на заем на ЕЛЕМ ТУРС ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за склучување на Договор за соработка помеѓу Трговско друштво за ископ на руди, производство на метали, трговија и услуги ЕУРОНИКЕЛ ИНДУСТРИ ДОО Кавадарци и АД ЕСМ – Скопје и Договор за деловно-техничка соработка помеѓу

Акционерско друштво за производство на електрична енергија ТЕЦ Неготино, во државна сопственост и АД ЕСМ – Скопје;

- Одлука за подигнување на нивото на техничка дисциплина и будност во АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за донесување на План за производство на АД ЕСМ - Скопје за 2022 година;
- Одлука за донесување на Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2022 година;
- Одлука за донесување на Годишна инвестициска програма на АД ЕСМ - Скопје за 2022 година;
- Одлука за донесување на Корегиран Финансиски план на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2022 година;
- Одлука за донесување на Корегирана Годишна инвестициска програма на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2022 година;
- Одлука за донесување на Изменет План за производство на електрична енергија за 2022 година на АД ЕСМ-Скопје и слично.

Исто така, покрај погоренаведените акти во предметниот период беа изготвени голем број акти со кои Управниот одбор на Друштвото, одлучуваше за изменување и дополнување на Годишниот план за јавни набавки и на Годишната инвестициска програма за 2021 година на АД ЕСМ – Скопје, формираше работни групи и комисии со работни задачи и задолженија, чиишто извештаи исто така беа разгледувани на состаноците на Управниот одбор, понатаму ги разгледуваше извештаите за работењето на Секторите во АД ЕСМ – Скопје и слично.

Во периодот од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година, беа одржани вкупно 18 (осумнаесет) состаноци на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, кој согласно своите надлежности утврдени со Законот за трговски друштва, Статутот на Друштвото и Деловникот за работа на Надзорниот одбор, врши надзор врз управување со Друштвото кое го врши Управниот одбор. За таа цел, во Секторот за правни и општи работи преку Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото беа подготвени сите материјали поврзани со свикувањето и одржувањето на состаноците на Надзорниот одбор. На состаноците, беа донесени одлуки со кои Надзорниот одбор дава претходно одобрување на одлуките на Управниот одбор, а се разгледуваа и извештаи и други материјали по кои одлучува Надзорниот одбор или ги прима на знаење. Меѓу нив, поважни се следните:

- Одлука со која Надзорниот одбор го разгледа и го прифати Финансискиот извештај за работењето на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, за период 01.01.2020 - 31.12.2020 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ја разгледа и ја прифати Годишната сметка на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје, за период 01.01.2020 -31.12.2020 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ја разгледа и ја прифати Предлог - Одлуката за покривање на загубата по Годишна сметка за 2020 година на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-1288/194/1 од 30.03.2021 година за потпишување на Меморандуми за соработка помеѓу АД ЕСМ – Скопје и Гастрејд С.А и помеѓу АД ЕСМ – Скопје и ДАМКО ЕНЕРЏИ С.А;

- Одлуки за отповикување на членови на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје (Фатмир Лимани, Ѓорѓи Михаилов, Марјанчо Николов, Благојче Трповски, Добрила Стефаноска);
- Одлуки за избор на член на Управниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје (Имер Зенку, Данчо Стојановски, Душица Сеизовска Јовановиќ, Благојче Трповски, Добрила Стефаноска);
- Одлуки за раскинување на Договор за уредување на односите меѓу Друштвото и член на Управниот одбор (Фатмир Лимани, Ѓорѓи Михаилов, Марјанчо Николов);
- Одлуки за престанување на важност на Договор за уредување на односите меѓу Друштвото и член на Управниот одбор (Благојче Трповски, Добрила Стефаноска);
- Одлуки за склучување на Договор за уредување на односите меѓу Друштвото и член на Управниот одбор (Имер Зенку, Данчо Стојановски, Душица Сеизовска Јовановиќ, Благојче Трповски, Добрила Стефаноска);
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-2236/202/17 од 28.05.2021 година за кредитно задолжување за набавка на помошна механизација (опрема) за РЕК Битола-Новаци;
- Одлука со која Надзорниот одбор го разгледа и го усвои Годишниот извештај за работата на Акционерското друштво за производство на електрична енергија, Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје за 2020 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор го разгледа и го усвои Годишниот извештај за работата на Управниот одбор на АД ЕСМ – Скопје за 2020 година;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Финансиските извештаи за АД ЕСМ - Скопје за годината завршена на 31 декември 2020 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Консолидираната годишна сметка на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје со Друштвата основани од АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје и Консолидираниот финансиски извештај на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје;
- Одлука со која Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои Консолидираните финансиски извештаи за АД ЕСМ – Скопје за годината завршена на 31 декември 2020 година со Извештај на независниот ревизор РСМ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје;
- Одлука за донесување на Годишен извештај за работата на Надзорниот одбор на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост – Скопје за 2020 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-2350/204/3 од 02.06.2021 година за донесување на Ревидиран Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2021 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-2350/204/2 од 02.06.2021 година за донесување на Ревидиран план за производство на АД ЕСМ – Скопје за 2021 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-3295/213/2 од 22.07.2021 година за давање согласност за заложување на подвижен имот – идна опрема и обезбедување со меници;

- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-3672/216/2 од 10.08.2021 година за отпочнување на постапка за задолжување со државна гаранција за Проектот „Ревитализација на Големите Хидроелектрани - III фаза“;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-5580/242/1 од 18.11.2021 година за склучување на Договор за соработка помеѓу Трговско друштво за ископ на руди, производство на метали, трговија и услуги ЕУРОНИКЕЛ ИНДУСТРИ ДОО Кавадарци и АД ЕСМ – Скопје и Договор за деловно-техничка соработка помеѓу Акционерско друштво за производство на електрична енергија ТЕЦ Неготино, во државна сопственост и АД ЕСМ – Скопје;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-6220/254/1 од 20.12.2021 година за донесување на План за производство на АД ЕСМ – Скопје за 2022 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-6220/254/2 од 20.12.2021 година за донесување на Финансиски план на АД ЕСМ - Скопје за 2022 година;
- Одлука за одобрување на Одлука на Управен одбор УО бр.02-6220/254/3 од 20.12.2021 година за донесување на Годишна инвестициска програма на АД ЕСМ - Скопје за 2022 година;
- Одлуки за одобрување на Одлуките донесени од Управниот одбор за изменување и дополнување на Годишниот план за јавни набавки и на Годишната инвестициска програма за 2020 година на АД ЕСМ - Скопје и слично.

Воедно во Одделот за нормативни работи и органи на Друштвото беа изготвени Записниците од одржаните состаноци на Управниот одбор и Записниците од одржаните состаноци на Надзорниот одбор, а воедно беа подготвени и објавени Службените гласници на АД Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост, Скопје.

Во текот на 2021 година Службата за општи работи ги извршуваше тековно сите активности.

Возен парк:

Во Дирекција Скопје возилата се во прилично лоша состојба и се соочуваме и со намален број на возила. Договорот за сервисирање е завршен и во тек е постапка за избор на нов економски оператор за сервисирање на возилата.

Кафе Кујна:

Договори за набавка на кафе, вода, освежителни пијалоци и други намирници се реализират преку договорот за ЈН 01-92/19 од 04.12.2019 год., со Даути Комерц, договор за ЈН .01-110/19 по оглас ЕСЈН бр.13883/2019 год со Кафе Вендинг Груп ДООЕЛ експорт - импорт Скопје, договор со ДППУ Кодинг-Горска Скопје број на договор 11-128/5 од 04.12.2020. Овие договори освен договорот со Кодинг Горска кој е со важност до 04.12.2022 година истекуваат до крај на декември 2021 година, но поради ситуацијата со енергетската криза постапка за нови договори ќе се отпочне во текот на 2022 година.

Архива.

Во архива работата се одвива тековно без проблеми, изготвени се планови и листи и истите се доставени до сите подружници на АД ЕСМ.

Копирница

Работата во копирницата на Дирекција се одвива нормално. За сервисирање на машините во копирница се склучени договори и истите се сервисираат редовно, но машините се веќе амортизирани и потребно е да се обноват.

Останато

Лифтовите се сервисираат редовно од страна на Мак Лифт, но поради нивна амортизираност се соочуваме со многу чести дефекти кои навремено се отстрануваат.

Системот за снабдување со вода во Административната зграда е во многу лоша состојба и се соочуваме со секојдневни дефекти кои се отклонуваат колку сме во можност со помош од подружниците.

Системот за греење во Административната зграда исто така е многу застарен и имаме проблеми со фенкулерите кои работат со половина капацитет, исто така и во подстанцијата за греење се соочуваме со протекување на пумпи и вентили.

Во делот на **одбрана, заштита и спасување и кризи** во текот на 2021 година преземени се повеќе активности, меѓу кои позначајни се:

АД ЕСМ-СКОПЈЕ, ДИРЕКЦИЈА

1. Прием и заведување на пошта ;
2. Доставување на допис до Референт за одбрана, заштита и спасување и кризи од Подружница РЕК Битола - Новаци за обезбедување на потребните документи за сертификат;
3. Обука на Директор на ХЕС Црн Дрим Струга;
4. Координација и соработка со инспектор од Министерство за одбрана во врска со поделеноста на објектите за производство на струја;
5. Архивирање на документи;

6. Обука за работа со класифицирани информации со ознака ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА и степен ИНТЕРНО на Самостоен референт за одбрана, заштита и спасување , кризи и обезбедување од подружница ХЕС Црн Дрим - Струга – ХЕ Шпилје
7. Обука на Раководител на ХЕ Глабочица согласно законски и подзаконски акти ;
8. Изработка и доставување на Преглед на членови на Универзална единица во големина на одделение – I одд за одобрување до Генерален директор :
9. Доставување на Предлог-Преглед на членови на Универзална единица во големина на одделение – II одд за одобрување од Генерален директор :
10. Стручна помош при пополнување и обезбедување на потребните документи за сертификати на Директор на ТЕ Битола и Референт за одбрана, заштита и спасување и кризи од Подружница РЕК Битола - Новаци;
11. Барање за доставување на податоци за зимски услови по доставен допис од ЦУК до Подружниците;
12. Доставување на дополнителни податоци за Оперативна процедура за поплави на Дримскиот регион, координација и запознавање на Директор за правни и општи работи, Раководителот на ЦУК и Самостоен референт за одбрана, заштита и спасување и кризи од Подружница ХЕС Црн Дрим- Струга;
13. Информација за одложување на Основна обука на Универзалните единици за заштита и спасување во Дирекција и подружниците до сите подружници по доставен допис за одложување на обуката од ДЗС -Одделение за обука;
14. Доставување на потребни документи за издавање на безбедносен сертификат за Директор на ПЕ Термоелектрани од Подружница РЕК Битола;
15. Доставување на потребни документи за издавање на безбедносен сертификат за Референт за одбрана, заштита и спасување и кризи од Подружница РЕК Битола;
16. Информација за доставено барање за сертификат до овластена институција до Референт за одбрана, заштита и спасување и кризи од Подружница РЕК Битола –Новаци;
17. Информација за доставено барање за сертификат до овластена институција за Директор на ПЕ Термоелектрана од Подружница РЕК Битола –Новаци ;
18. Доставување на ажуриран состав -Преглед на лица распоредени до Универзална единица за заштита и спасување на АД ЕСМ – Скопје, Дирекција - I одделение до членовите на единицата ;
19. Доставување на ажуриран состав -Преглед на лица распоредени до Универзална единица за заштита и спасување на АД ЕСМ – Скопје, Дирекција - II одделение до членовите на единицата
20. Доставување на барање до УО за измена и дополнување на Одлука УО бр.02-5273/123/4 од 30.10.2019 год., поради измена на состав на штабот ;
21. Обука на Раководител од ХЕС Треска за работа со класифицирани информации согласно законски акти ;

- 22.Доставување на квартален извештај за работа со класифицирани информации согласно Овластување за работа со документи означени со ознака ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА И ИНТЕРНО до Генерален директор и Директор за правни и општи работи;
- 23.Ургенција, допис до Самостоен референт за одбрана,заштита и спасување, кризи и обезбедување за доставување на поребните документи за доставување на барање до ДБКИ за издавање на безбедносен сертификат до Подружница ХЕС Црн Дрим - Струга;
24. Координација ,соработка и информирање на Референтот за одбрана,заштита и спасување и кризи од Подружница РЕК Битола – Новаци за пополнување на потребен документ за примопредавање на клуч од метална каса од носител на безбедносен сертификат ;
- 25.Обука на Директор на Подружница РЕК Битола – Новаци со ознака ЗА ОГРАНИЧЕНА УПОТРЕБА и степен ИНТЕРНО;
- 26.Враќање на сертификат за Директор на РЕК Битола- Новаци до овластена институција ;
- 27.Ургенција по доставени барање во 2019 год. за издавање на сертификат за лица од Подружниците ХЕС Треска и Енергетика-Скопје до овластена институција;
- 28.Доставување на квартален извештај за извршување на работните задачи за одбрана,заштита и спасување, кризи и КИ за периодот Јули,Август и Септември 2021 год. за Дирекција и Подружниците на АД ЕСМ – Скопје;
- 29.Информација за вратен сертификат за Директор на подружница РЕК Битола – Новаци ;
- 30.Обука на Директор на РЕК Осломеј -Кичево за степен Интерно;
- 31.Обука на Одговорен референт за одбрана,заштита и спасување,кризи и обезбедување за степен ИНТЕРНО,како и запознавање со потребните документи за доставување барање за сертификат од Подружница РЕК Осломеј –Осломеј;
- 32.Барање до овластена институција за издавање на безбедносен сертификат за Одговорен референт за одбрана,заштита и спасување,кризи и обезбедување од Подружница ХЕС Црн Дрим – Струга;
- 33.Враќање на безбедносен сертификат за Директор на Подружница РЕК Осломеј- Кичево;
- 34.Обука на Директор на Подружница РЕК Осломеј - Интерно;
- 35.Информација за вратен сертификат за Директор на Подружница РЕК Осломеј - Осломеј;
- 36.Обука на Директор на ХЕЦ Тиквеш-Кавадрави согласно законски акти;
- 37.Информација за доставени документи за сертификат до Одговорен референт за одбрана,заштита и сапсување,кризи и ФТО од Подружница ХЕС Црн Дрим – Струга;
- 38.Др.тековни активности ;

ПОДРУЖНИЦА ЕНЕРГЕТИКА - СКОПЈЕ

- 1.Прием на пошта и архивирање на дописи;

- 2.Доставување на податоци во функција на планирање и превенција за работа во зимски услови ;
- 3.Ажурирање на состав на Универзална единица за заштита и спасување ;
- 4.Соработка и консултации со Офицерот за безбедност на класифицирани информации по доставеното барање до ДБКИ за добивање на сертификат;
- 5.Тековни активности ;

ПОДРУЖНИЦА ХЕС МАВРОВО – ГОСТИВАР

1. Прием и заведување на пошта;
- 2.Архивирање на документи
3. Координација и соработка со Офицерот за безбедност на класифицирани информации согласно законските и подзаконски акти;
- 4.Изработка и доставување на План за работа во зимски услови во функција на превенција;
- 5.Др.тековни активности

ПОДРУЖНИЦА ХЕС ТРЕСКА – СКОПЈЕ

- 1.Доставување и објаснување за елаборатот за поплавен бран за барање на координаторот за ЗИС поради допис за состанок во Центарот за управување со кризи;
- 2.Подготвување и испраќање на табелари со податоци за вработени по објекти за контакти со телефонски броеви и е-мејлови за потребите на Центарот за управување со кризи;
- 3.Состанок со Офицерот за КИ на кој што се изврши брифирање на носител на безбедносен сертификат и негово запознавање со промените во законот за КИ;
- 4.Информирање на Координаторот за состојбата со просторните единици и потребата од обезбедување на обуки за нови членови на истите во текот на наредната година;
- 5.Информација за постапката за поднесување барање за издавање на безбедоносен сертификат за директорот на подружницата и барање информации од Офицерот за барањето за безбедносен сертификат Ацо Маркоски која трае подолго време;
- 6.Тековно работење;

ПОДРУЖНИЦА РЕК БИТОЛА – НОВАЦИ

- 1.Раздолжување од обврските, средствата и опремата на работници кои заминуваат во пензија;
- 2.Редовно секојдневно прибирање на информации од сменските инженери во ПЕ-ТЕ за работата на блоковите и нивно доставување до Подрачно одделение за управување со кризи-Битола;
- 3.Пополнување на Документи за започнување на постапка за издавање на Безбедносен сертификат за лица од Подружница РЕК-БИТОЛА и нивно доставување до Офицерот за безбедност на класифицирани информации во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје;
4. Доставување на План со податоци за подготовка и планирани активности и мерки во функција на превенција, за справување и заштита од поплави и снежни врнежи за

предстојниот зимски период до АД ЕСМ –Скопје – Координатор за одбрана,заштита и спасување и кризи;

5. Изработка и Доставување на Решение за именување на Командант на Штабот за заштита и спасување;

6.Изработка и Доставување на Решение за именување на Началник и помошници на Началникот на Штабот за заштита и спасување;

7.Враќање на безбедносен сертификат за Директор на Подружница РЕК Битола – Новаци до Офицерот за безбедност на класифицирани информации;

8. Доставување на податоци на барање на ЦУК до Сектор за правни и општи работи – Координатор за одбрана ,заштита и спасување и кризи ;

9.Прием и заведување на пошта;

10.Затворање на Деловодници заклучно со последниот архивски број;

11.Други тековни активности;

ПОДРУЖНИЦА ХЕЦ ТИКВЕШ – КАВАДАРЦИ

1.Прием ,заведување на пошта ;

- 2.Редовно известување на ЦУК-Подрачно одделение за кризи- Кавадарци за моменталната кота на Тиквешко езеро;
- 3.Координација и соработка со Координаторот за одбрана ,заштита и спасување и кризи од Дирекција на АД ЕСМ – Скопје за поуспешно извршување на работните задачи ;
- 4.Архивирање на документи ;
- 5.Изработка и доставување до Координаторот за одбрана,заштита и спасување и кризи План со податоци за работа во зимски услови за подготовка и планирани активности и мерки во функција на превенција за Подружницата ;
- 6.Затварање на деловодници за 2021 година заклучно со последен архивски број класифициран и неклассифицирани;
- 7.Изработка и доставување на Квартален извештај за извршување на работните задачи до Координатор за одбрана,заштита и спасување и кризи ;
- 8.Тековни обврски ;

ПОДРУЖНИЦА РЕК ОСЛОМЕЈ – ОСЛОМЕЈ

- 1.Доставување на Извештај за период октомври, ноември и декември 2021 година:
2. Прием и архивирање на документи
- 3.Враќање на сертификат за Директор на Подружница РЕК Осломеј – Осломеј поради престанок на функцијата директор на Подружницата до Офицер за безбедност на класифицирани информации;
- 4.Присуство на обука од страна на Офицерот за безбедност за класифицирани информации за новите директори на Подружницата;
- 5.Координација и соработка со Офицерот за безбедност на класифицирани информации околу пополнување на потребните документи за издавање на сертификат за новите директори на Подружница РЕК Осломеј;
- 6.Изработка и доставување на План за работа во зимски услови во функција на превенција;
- 7.Затварање на деловодници со последен архивски број во деловодникот;
- 8.Тековни активности;

ПОДРУЖНИЦА ХЕС ЦРН ДРИМ – СТРУГА

ХЕ ШПИЛЈЕ – ДЕБАР

1. Ажурирање и надополнување на Планот за работа во воени и вонредни услови;
- 2 Ажурирање на прегледот со работници за остварување на производство во воени и вонредни услови;
3. Дезинфекција на сите простории на Подружницата како превенција;
4. Работа на Проценката и Планот за класифицирани информации;

5. Во соработка со останатите служба на ХЕС Црн Дрим се спроведоа мерки и активности за непречено работење во зимски услови и корона криза (опрема, резерви, проверка на возилата потребни за расчистување на снег);
6. Средба со претставници од Дирекцијата за заштита и спасување, разгледување на моменталната состојба;
7. Обиколка на објектите и разгледување на средствата и опремата за заштита и спасување;
8. Разгледување на документацијата во врска со работни активности;
9. Ажурирање на документи од ИСО – 18001;
10. Разгледување на проектот за заштита од поплави, пополнување прашалници и слично;
11. Обезбедување документација за безбедносен сертификат (пополнување прашалник);
12. Работна посета на координаторот за одбрана, заштита и спасување и кризи и кризи (обука и доставување на документи за добивање безбедносен сертификат);
13. Собирање и проучување на материјал и законски одредби од областа за безбедност на класифицирани информации;
14. Консултации со претставници од Дирекцијата за заштита и спасување за претстојниот период (врнежи и наноси);
15. Изготвување на Квартален извештај за работењето од изминатиот период;
16. Затварање на деловодници заклучно со последниот број во деловодникот.
17. Други тековни активности;

- Во делот на **безбедност и здравје при работа**, во текот на 2021 година е преземено следново:
 - Изработено барање за промена на работно место со арх. бр. 13-145/1 од 14.01.2021 година.
Прилог:
 1. Медицинска документација од д-р спец, интернист;
 2. Мислење од д-р спец. на медицина на трудот при извршен систематски здравствен преглед;
 - Подготовка и изработување на Образложение со дефинирани услови и техничка спецификација на лична заштитна опрема за вработените во АД ЕСМ – Скопје, Дирекција позиција: 1477 од ГПЈН 2021 год. соогласно новиот Правилник за ЛЗО усвоен од УО бр.02-664/189/3 од 16.02.2021 година;
 - На систематски и периодични здравствени прегледи упатени се 60 вработени во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје до 31.03.2021 година;
 - Интерна проверка на стандардот ISO 9001:2015 изработен и доставен запис со список за предвидени распоредени и рачни превозни ПП-Апарати 3-K-0714_12
 - Изработено барање за редовно годишно сервисирање на ППА со арх. бр. 13-1845/1 05.05.од 2021 година.

- Испитани и сервисирани ППАпарати на ден 21 и 28. 05. 2021 година и тоа ППА(S-6)-1; ППА (S-9)-13; ППА (S12)-13; ППА (S-50)-1; ППА (CO2-5)-1; ППА (CO2-10)-1;
- Изработено Барање за обновување и дополнување на санитарски материјал за ормарчиња за прва помош со арх. Бр. 13-1845/1 од 05.05.2021 година;
- Изработено Барање со Образложение со дефинирани услови и техничка спецификација на лична заштитна опрема за вработените во АД ЕСМ –Скопје, Дирекција позиција: 225 од ГПЈН 2021 год. соогласно новиот Правилник за ЛЗО усвоен од УО бр.02-664/189/3 од 16.02.2021 година;
- Доставено примено Барање од Подружница ХЕС Треска со арх. бр. 03-234/1 од 01.06.2021 до Генерален директор.
- Изработено барање Барање со Образложение со дефинирани услови и техничка спецификација на лична заштитна опрема за вработените во АД ЕСМ -Скопје, Дирекција позиција: 225 од ГПЈН 2021 год. соогласно новиот Правилник за ЛЗО усвоен од УО бр.02-664/189/3 од 16.02.2021 година за отпочнување постапка на за јавна набавка за ЛЗО лична заштитна опрема за вработените во Дирекција на АД ЕСМ-Скопје со арх.бр-3051/1 од 08.07.2021година.
- Изработено Барање за микроклиматски испитувања до ДИТ со арх бр. 13-3080/1 од 08.07.2021 година
- Одговор од ДИТ- Државен инспекторат за труд со арх.бр. 13-3080/2 од 16.07.2021
- Изработено Барање за микроклиматски услови до Машински факултет-Скопје со арх. бр. 13-3080/3 од 21. 07. 2021
- Присуство на Обука за интерни проверувачи за стандардот ISO 45001 во ХЕЦ-Тиквеш на 01.09.2021 година.
- Изработени се за нововработени 7 упати за систематски здравствени преглед со арх. број 13-31/98-104 од 21.07.20201
- Извршена интерна проверка на ОНSAS Стандардот 06.09.2021 год. во Дирекција.
- Во улога на проверувач извршена е интерна проверка на ОНSAS 18001/ISO 45001 07.09.2021 год. во РЕК Осломеј
- Изработено Барање за микроклиматски испитувања до ДИТ со арх. бр. 13-3080/1
- Одговор од ДИТ- Државен инспекторат за труд со арх.бр. 13-3080/2 од 16.07.2021 год.
- Изработено Барање за микроклиматски услови до Машински факултет-Скопје со арх. бр. 13-3080/3 од 21. 07. 2021
- Барање за набавка за батерии за дефибрилатори со арх. бр. 13-4532/1 од 29.09.2021 година.
- Изработен е Годишен план за Јавни Набавки за 2022 година;
- Изработен Предмет: Дополнување на Годишен План за Јавни Набавки за 2022 година со арх. бр.13-4500/5 од 10. 11. 2021 година;
- Изработено Барање за вршење здравствено- хигиенски прегледи со арх.бр. 13-4787/1 од 13.10.2021 година.
- Упатени се на санитарни прегледи 4 кафекувари;
- Изработени се за нововработени 14 упати за систематски здравствен преглед со арх. број 13-31/105-118 од 13.10.2021
- Упатени се вкупно со претходно изработени упати 24 вработени на систематски здравствен преглед;
- Изработено Барање за започнување на постапка за набавка за давање услуги за обука за прва помош со арх.бр. 13-4753/1 од 12.10.2021 година;
- Обучени за прва помош по работно место се вкупно 15 вработени;

- Изработено Барање за отпочнување на постапка за јавна набавка на ЛЗО лична заштитна опрема во Дирекција на АД ЕСМ – Скопје со арх. бр. 13-5525/1 од 16.11.2021 година;
- На ден 28. 12. 2021 беше одржан состанок на Стручната комисија каде сум член, ги разгледувавме понудите со мострите и понудената документација. Го изработивме и потпишавме техничкото мислење со табела од техничката евалуација.

- Во Дирекција, АД ЕСМ-Скопје има 3 повреди при работа за 2021 година :

1. Вид на повреда : Контузии (набиеници). Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Повредената хигиеничарка пред влезот се подготвувала за работа попладневна смена одејки по скалите накај Сектор за развој и инвестиции околу 16 ч. се лизнала по скалите и со предниот дел на телото паднала на подот. Повреден дел на телото : Десно рамо и колено. Кога се случила повредата : 06.07.2021 год. во 16 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Во близина на главниот влез на скали. Извор и првична причина за повреда : Лизгање и паѓање по скали.

2. Вид на повреда : Екскоријација (изгребана и набиена левата подлактица, десно колено и брадата, контузија на главата. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Возејки тротинет од станот до постојаното место на работа. Повреден дел на телото : Десно колено и глава. Кога се случила повредата : 16.07.2021 год. во 7:45 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На велосипедска патека на бул. Јане Сандански со раскрсница на Бул. Србија. Извор и првична причина за повреда: Губење контрола и рамнотежа над тротинетот возејки кон работното место

3. Вид на повреда: Фрактура (скршеница). Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Одејки накај нејзиното возило за да се упати накај работа на тротоарот пред автомобилот, лошо стапнала и ја свиткала ногата и паднала, во тој момент и се слошило многу и неможела никако да згазне на левата нога. Повреден дел на телото : Лево стапало. Кога се случила повредата: 30.08.2021 год. во 7:40 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Одејки кон работно место од станот на местоото на постојано живеење на ивичник тротоар на паркинг. Извор и првична причина за повреда : Лошо стапнала на ивичникот од тротоарот и ја свиткала ногата и паднала.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Дирекција на АД ЕСМ –Скопје од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница ХЕС Црн Дрим –Струга нема повреди при работа за 2021 година;
- Во Подружница ХЕС Треска – Скопје нема повреди при работа за 2021 година;
- Во Подружница ХЕС Тиквеш – Кавадарци нема повреди при работа за 2021 година;
- Во Подружница Енергетика-Скопје има 4 повреди при работа за 2021 година:

1. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: При работа со моторна пила. Повреден дел на телото : Око. Кога се случила повредата : 20. 05.2021 год. во 10 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Пред управна зграда. Извор и првична причина за повреда: Невнимание од гранка.

2. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Пад при движење. Повреден дел на телото : Прст на нога. Кога се случила повредата : 25.05.2021 год.во 11ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Управна зграда. Извор и првична причина за повреда: Лизнување од невнимание.

3. Повреда при работа.

4. Повреда при работа.

5. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Пад при движење. Повреден дел на телото : Карлица. Кога се случила повредата : 11.10.2021 год. во 9 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ХПВ. Извор и првична причина за повреда : Лизнување од невнимание.

6. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : При движење каснат од куче. Повреден дел на телото : Нога. Кога се случила повредата : 25.11.2021 год. во 9 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Пред електро работилница. Извор и првична причина за повреда: Несреќен случај нападнат од куче.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница Енергетика - Скопје од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница ХЕС Маврово -Гостивар има 2 повреди при работа за 2021 година.

1. Вид на повреда: Средна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : При доаѓање на работа во период од 05:50-06.00 часот се лизнала и паднала на колено и на лакот од левата рака. Повреден дел на телото : Лева рака. Кога се случила повредата : 20.01.2021 во 05:50 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : При доаѓање на работа се лизнала и паднала. Извор и првична причина за повреда : Лизгање на мраз.

2. Вид на повреда: Скршеница. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Отворање на врата. Повреден на телото : Десна рака (прст 4 и 5). Кога се случила повредата : 28.10.2021 год. во 8 : 30ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: ХЕЦ'Равен'. Извор и првична причина за повреда : Затворање на врата.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница ХЕС Маврово - Гостивар од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница РЕК Осломеј -Осломеј има 14 повреди при работа за 2021 година:

1. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Патувајки на работа од станот до работно место. Повреден дел на телото : Набиеници по телото. Кога се случила повредата 24. 01. 2021 год. во 5: 30 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Од станот до место на работа. Извор и првична причина за повреда : Несреќен случај голомразица.

2. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Патувајки на работа од станот до работно место. Повреден дел на телото :

Скршена клучна коска на лево рамо. Кога се случила повредата : 24. 01. 2021 год. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Од станот до местото на работа. . Извор и првична причина за повреда : Несрекен случај голомразица.

3. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Во кругот на рудникот. Повреден дел на телото : До малиот прст на десната рака. Кога се случила повредата : 28.01 2021 год во 7 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Рудник-Осломеј. Извор и првична причина за повреда : Несрекен случај се лизнал.

4. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Проверка на кондензатор во машинска сала. Повреден дел на телото : Набиеници по грбот. Кога се случила повредата : 20.03.2021 год. во 12 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Машинска хала ПЕ ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Лизнување.

5. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување : При чистење на пресип 9. Повреден дел на телото : Повреда на носот и набиеници. Кога се случила повредата : 31.01.2021 год. во 18 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : РЕК Битола. Извор и првична причина за повреда : Несрекен случај се лизнал.

6. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Редовна работа. Повреден дел на телото: Повреда на главата. Кога се случила повредата : 06.02.2021 год. во 2:15 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Рудник –Осломеј. Извор и првична причина за повреда: Здравствен проблем, губење на свест.

7. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Монтирање на мотор за дигање на ЕШ6/45. Повреден дел на телото : Прст на десна рака. Кога се случила повредата : 21.04.2021 год. во 9:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Рудник Осломеј. . Извор и првична причина за повреда : Несрекен случај, удар со алат.

8. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Дефектажа на отшљакивач, ПЕ ТЕ. Повреден дел на телото : Набиеници по телото и лево рамо. Кога се случила повредата : 30.09.2021 год. во 13 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Одшљакивач, Котловско. Извор и првична причина за повреда: Несрекен случај, лизнување при излез од одшљакивач.

9. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Од место на работа до постоечко место на живеење. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата: 20.07.2021 год. во 14:10. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На пат према постојаното место на живеење. Извор и првична причина за повреда: Сообраќајна несреќа.

10. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Во кругот на ПЕ Рудник Осломеј. Повреден дел на телото: Десна шака. Кога се случила повредата: 26.07. 2021 год. во 21:40. Во кој погон, работна единица и работно место

е настаната повредата : Во кругот на ПЕ Рудник Осломеј. Извор и првична причина за повреда: Несрекен случај, се лизнал.

11. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Чистење на инките од бинкерот. Кога се случила повредата: 27.10.2021 год. во 18 час. Повреден дел на телото: Палец на десна рака. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : РЕК Битола-ТЕ. Извор и првична причина за повреда: Несрекен случај.

12. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата: Чистење и дефектажа кај кондиционерот. Повреден дел на телото : Мал прст од десна рака. Кога се случила повредата: 17.11.2021 год. во 12 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Кондиционер Т4 ПЕ ТЕ.. Извор и првична причина за повреда : Удар со метален предмет.

13. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Чистење на инките од бинкерот. Повреден дел на телото : Показалец од десна рака. Кога се случила повредата : 29.11.2021 год. во 11 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : РЕК Битола-ТЕ. Извор и причина за повреда : Несрекен случај.

14. Вид на повреда: Тешка. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Одење до капија. Повреден дел на телото : Десна нога потколеница. Кога се случила повредата: 30.11.2021 год. во 8:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Горна капија ПЕ ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Каснување од куче скитник.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница РЕК Осломеј -Осломеј од ДИТ немаме никакви изречени санкции. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

- Во Подружница РЕК Битола-Новаци има вкупно 89 повреди за 2021 година:

- Во ТЕ Термоелектрани има 31 повреда за 2021 год.

1. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во момент на настанување на повредата : Повредата настанала при пуштање на сепаратор за масло при пуштање и пад ,се здоби со повреда на левиот скочен зглоб. Повреден дел на телото : Лев скочен зглоб. Кога се случила повредата : 15.01.2021 год. во 10 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Во кругот на ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Лизнување од лизгава подлога.

2. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала при заминување од работа кон дома при пад ,се здоби со повреда на левата рака и кичмениот столб. Повреден дел на телото : Лева рака и кичмен столб. Кога се случила повредата : 15.01.2021 год. во 23 ч. Извор и првична причина за повреда: незгодно згазнување на плоштатка при пад.

3. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала присилен удар на две возила ,при што се здоби со

повреда на главата и градниот кош. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 17.01.2021 год. во 7 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Надвор од кругот на ТЕ. Извор и првична причина за повреда : При удар од друго возило.

4. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала при силен удар на две возила, при што се здоби со повреди на главата и гради и лево рамено. Повреден дел на телото : глава ,гради и лево рамено. Кога се случила повредата : 17.01. 2021 год. во 7час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Надвор од кругот на ТЕ.. Извор и првична причина за повредата: Лизнување од лизгави скали.

5. Вид на повреда : Лесна : Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При интервенција на редуктор,се сопна од дренажен вентил,при што се здоби со повреда на десното колено. Повреден дел на телото : Десно колено. Кога се случила повредата : 01.03.2021 год. во 7 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : К-15 во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Удар од сопнување.

6. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала при слегување од платформа го повреди десното стапало. Повреден дел на телото : Десно стапало. Кога се случила повредата : 25.03.2021 год. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Блок бр.1 во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Лизнување од лизгава подлога.

7. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала при обиколка на блок-1 при незгодно лизнување и пад се здоби со повреда на лево колено. Повреден дел од телото: Лево колено. Кога се случила повредата : 28.03.2021 год. во 17 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Блок бр.1 во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Лизнување од лизгава подлога.

8. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала при незгодно стапнување на нерамен терен,го повреди десното стапало. Повреден дел од телото : Десно стапало. Кога се случила повредата : 31.03.2021 год. во 6 ч. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Трета капија. Извор и првична причина за повреда : Сопнување на нерамен терен.

9. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала на пат од работа кон дома,при сообраќајна незгода,направен е увид и записник. Повреден дел на телото : Набиеници по телото. Кога се случила повредата : 12.04.2021 год. во 15 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата: На пат од работа кон дома. Извор и првична причина за повреда : Удар од верижна сообраќајна несреќа.

10. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала на пат од работа кон дома, при сообраќајна незгода,направен е увид и записник. Повреден дел на телото : Набиеници по телото. Кога се случила повредата : 12.04.2021 год. во 15 час . Во кој погон, работна единица и работно

место е настаната повредата : На пат од работа кон дома. Извор и првична причина за повреда : Удар од верижна сообраќајна несреќа.

11. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала, на пат од работа кон дома, при сообраќајна несреќа се здоби со повреди на главата. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 12.04.2021 год. во 15 час . Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На пат од работа кон дома. Извор и првична причина за повреда : Удар од верижна сообраќајна несреќа.

12. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала од работа кон дома при сообраќајна несреќа се здоби со повреда на главата колено и граден кош. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 12.04.2021 год. во 15 час . Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На пат од работа кон дома. Извор и првична причина за повреда : Удар од верижна сообраќајна несреќа.

13. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала при сообраќајна несреќа на пат се здоби со повред на грбот и десно колено. Повреден дел на телото : Грб и десно колено. Кога се случила повредата : 12.04.2021 год. во 15 час . Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На пат од работа кон дома. Извор и првична причина за повреда : Удар од верижна сообраќајна несреќа.

14. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повреден дел на телото : Глава и врат. Кога се случила повредата : 12.04.2021 год. во 15 час . Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На пат од работа кон дома. Извор и првична причина за повреда : Удар од верижна сообраќајна несреќа.

15. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : повредата настанала при оперативна акција со надворешни лица затекнати во кругот на РЕК,при незгодно лизнување и пад се здоби со повреда на левата нога. Повреден дел на телото : Лева нога. Кога се случила повредата: 17.04.2021 год. во 10 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Во кругот на РЕК. Извор и првична причина за повреда : Лизнување при оперативна акција каде е складирано железо.

16. Вид на повреда : Лесна.. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настнала, по слегување по скалите во машинска сала од К-9 при лизнување и пад се здоби со повреда на левата нога. Повреден дел на телото : Лева нога. Кога се случила повредата : 21.04.2021 год. во 11час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На кота 9 ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Лизнување при движење на скали на кота 9.

17. Вид на повреда : Лесна.. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала, при вадење на работната опрема од багажот, при силен удар се здобива со повреда на десната рака. Повреден дел на телото : Десна рака. Кога се случила повредата : 29.05.2021 год. во 14:35. Во кој погон, работна

единица и работно место е настаната повредата : Во кругот на ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Удар од петта врата од возилото.

18. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При влегување во работна просторија,при сопнување од црево ,при пад ја повредува десната нога. Повреден дел на телото : Десна нога. Кога се случила повредата : 01.06.2021 во 6:50. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Пред управна барака. Извор и првична причина за повреда : Сопнување од нерамен терен.

19. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала, при отстранување грутки од дозаторот-на Блок -2. Повреден дел на телото : Лево рамено. Кога се случила повредата : 06.06.2021 во 10 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На блок бр. 2 пред управна барака. Извор и првична причина за повреда : Удар од шипка при отстранување на грутки од дозаторот.

20. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При чистење на инка на пресип поради калива површина при удар во метална конструкција се здоби со повреда на главата. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 08.06.2021 во 7:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На О.Т.П.во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Удар од метална конструкција од лизгава површина.

21. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При движење по патеката надвор од кругот на РЕК,при незгодно згазнување на десната нога и набиници по телото. Повреден дел на телото : Десна потколеница. Кога се случила повредата : 20.06.2021 год. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Во кругот на ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Сопнување од нерамен терен.

22. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала на пат од дома кон работа при слегување од автобус се здоби со повреда на десна нога. Повреден дел на телото : Десна нога. Кога се случила повредата : 25.06.2021 во 6:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Пред автобуска постојка. Извор и првична причина за повреда : Сопнување од скала.

23. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала на Блок-1 при кршење на грутки на решетката од отшакивачот ,при удар се здоби со повреда на левата рака. Повреден дел на телото : Лева рака. Кога се случила повредата : 25.06.2021 во 10:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На блок бр. 1 во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Удар од шипка при кршење грутки згура.

24. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала за време на извршување на раб.зад.при кршење на грутки за да помине низ решетката,при удар се здоби со повреда на левата рака. Повреден дел на телото : Лева рака. Кога се случила повредата : 25.06.2021 год. Во кој погон, работна

единица и работно место е настаната повредата : На блок бр.1 во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Удар од шипка при кршење на грутки згура.

25. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала, при пуштање на пумпа во те,при незгодно исправување и силен удар од истата се здоби со Повреда на десно колено : Десно колено. Кога се случила повредата : 03.09.2021 год. во 8 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Машинско одржување. Извор и првична причина за повреда : Силен удар при работа на пумпа.

26. Вид на повреда : Лесна.. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настанала при дефект дојде до куса врска со пламенот и експлозија во ормарот ,каде се напојува ладењето на 2Т,при што се здоби со изгореници на двете раце. Повреден дел на телото : Двете шаки. Кога се случила повредата : 16.09.2021 год. во 8:30 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Трансформатори во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Пламен при напојување која доаѓа до меѓу фазна куса врска предизвика експлозија.

27. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата настаналапри затварање на шипка на дозатор3 од Блок 1во ТЕ.при одбивање на шипката и силен удар ,се здоби со повреда на левото рамено. Повреден дел на телото : Лево раме. Кога се случила повредата : 21.10. 2021 год. во 11час . Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На дозатори Блок бр.3 во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Удар од шипка при затворање на дозатор 3.

28. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При санирање на врата во котел,при отварање од силен ветар ,се здобил со повреда на ногата. Повреден дел на телото:

Лево колено. Кога се случила повредата : 03.11.2021 год. во 9:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Котел во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Удар од затворање на врата во котел во ТЕ.

29. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При обиколка на транспортери Т4/1 ,при сопнување задржувајќи се со десната рака за транспортерот му го зафати ракавот при што се здоби со повреда на десната рака. Повреден дел на телото : Десна рака. Кога се случила повредата : 19.11.2021 год. во 4:45 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На О.Т.П.во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Сопнување од препрека при обиколување на транспортер.

30. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При качување на скала,на фундамент 3МВ3 на блок 2 за мерење на вибрации,при лизнување и пад се здоби со повреда на грб и десна рака. Повреден дел на телото : Грб и десна рака. Кога се случила повредата : 30.11.2021 год. во 20:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : На Блок бр. 2во ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Лизнување од пад.

31. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При доаѓање на работна,пред паркинг простор при незгодно зизнување и пад се здоби со повреда на слабината. Повреден дел на телото : Кичмен столб. Кога се случила повредата : 01.12.2021 год. во 6:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Надвор од кругот. Извор и првична причина за повреда : Лизнување од пад.

Во ПЕ Рудници има 58 повреди при работа за 2021 година:

1. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се здобива со повреда на лев дел од градите. Повреден дел на телото : Лев дел од градите. Кога се случила повредата : 01.01.2021 год. во 17 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : СДЈ. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

2. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се слизнува и се здобива со пореда на десна рака. Повреден дел на телото : Десна рака. Кога се случила повредата : 17.01.2021 год. во 20:45. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

3. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење се слизнува на мраз, паѓа и повредува ребра од десна страна. Повреден дел на телото : Ребра од десна страна. Кога се случила повредата : 21.01.2021 год. во 08:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Померање на траки. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

4. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При работа со брусалица се здобива со посекотина на лева рака(прст). Повреден дел на телото : Лева рака (прст). Кога се случила повредата : 26.01. 2021 год. во 08:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Сервис и гаража. Извор и првична причина за повреда : Работен (алат) брусалица.

5. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се слизнува и повредува десна рака(шака). Повреден дел на телото : Десна рака (шака). Кога се случила повредата : 03.02.2021 год. во 20 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

6. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се здобива со повреда на образ лева страна и десна рака(прст). Повреден дел на телото : Образ и десна рака. Кога се случила повредата : 10.02.2021 год. во 02:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Удар од челична сајла.

7. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При сечење на сајли се здобива со повреда на десна нога (стапало и

лигаменти). Повреден дел на телото : Десна нога (стапало и лигаменти). Кога се случила повредата : 10.02.2021 год во 13:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Плато на МО траки. Извор и првична причина за повреда : Удар од челична сајла.

8. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При доаѓање на работа се слизнува, паѓа и повредува лева рака. Повреден дел на телото : Лева рака. Кога се случила повредата : 15.02.2021 год. во 06:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Паркинг во ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

9. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При доаѓање на работа се сопнува од грутка мраз, паѓа и повредува лева нога(прст). Повреден дел на телото : Лева нога (прст). Кога се случила повредата : 16.02.2021 год. во 14:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Паркинг ТЕ. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

10. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Слегувајќи од возило стапнува на нерамен терен и превиткува десна нога(скочен зглоб). Повреден дел на телото : Десна нога (скочен зглоб). Кога се случила повредата : 18.02.2021 год. во 23:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јаглен систем. Извор и првична причина за повреда : Превиткување од нерамен терен.

11. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Качувајќи се по скали се слизнува, паѓа и повредува граден кош лева страна. Повреден дел на телото : Граден кош лева страна. Кога се случила повредата : 25.02.2021 год. во 07:05. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : БТО. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

12. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При излегување од гардероба се засопнува од прагот на вратата и повредува лева нога(колело). Повреден дел на телото : Лева нога (колело). Кога се случила повредата : 03.03.2021 год. во 10:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Гардероба во ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Сопнување од нерамна површина.

13. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При интервенција се удира во држач на кабли и повредува глава. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 21.03.2021 год. во 13:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : СДЈ. Извор и првична причина за повреда : Удар од челична конструкција.

14. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење во амбуланта го каснува куче за десната нога (подколеница). Повреден дел на телото : Десна нога подколеница. Кога се случила повредата : 29.03.2021 год во 13:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Пред амбуланта ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Каснување од куче скитник.

15. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При фрлање на ѓубре во контејнер паѓа во шахта и повредува десна нога(надколена). Повреден дел на телото : Десна нога (надколена). Кога се случила повредата : 31.03.2021 год. во 12:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Сервис и гаража. Извор и првична причина за повреда : Пад од отворена шахта.

16. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При контрола на материјали при премин на шинска патека од ДЕРИКРАН се слизнува и повредува десна рака(шака). Повреден дел на телото : Десна рака (шака). Кога се случила повредата : 07.04.2021 год. во 14:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : М 26. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

17. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Повредата се случува на пат кон дома,при сопнување се здобива со повреда на десна нога(колена). Повреден дел на телото : Десна нога (колена). Кога се случила повредата : 5.04.2021 год. во 15:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Во близина на постојка. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од нерамна површина.

18. Вид на повреда: Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : На излезот на Новаци при заминување од работа во колона од возила се случува сообраќајна незгода при што се здобива со повреда на двете нозе и глава. Повреден дел на телото : Двете нозе и глава. Кога се случила повредата :12.04.2021 год. во 15:10. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Удар во патничко возило предизвикан од сообраќајна несреќа.

19. Вид на повреда: Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работните обврски се удира на левата рака на вратата од булдужер со мб.1085. Повреден дел на телото : Лева рака. Кога се случила повредата : 16.04.2021 год. во 21:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Рудник Суводол. Извор и првична причина за повреда : Удар од метален предмет.

20. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При заминување од работа кон дома по завршувањето од работната смена доаѓа до сообраќајна незгода при што се здобива со повреда на десна рака и лева нога. Повреден дел на телото : Десна рака и лева нога. Кога се случила повредата : 07.05.2021 год. во 15:50. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Удар во патничко возило предизвикан од сообраќајна несреќа.

21. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При заминување од работа кон дома по завршувањето од работната смена доаѓа до сообраќајна незгода при што се здобива со повреда на вратот. Повреден дел на телото : Врат. Кога се случила повредата : 07.05.2021 год. во 15:50. Во кој погон, работна

единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Удар во патничко возило предизвикан од сообраќајна несреќа.

22. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При заминување од работа кон дома по завршувањето нод работната смена доаѓа до сообраќајна незгода при што се здобива со повреди на главата и вратот. Повреден дел на телото : Глава и врат. Кога се случила повредата : 07.05.2021 год. во 15:50. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Удар во патничко возило предизвикан од сообраќајна несреќа.

23. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При сечење на шина се здобива со повреда на двете нозе. Повреден дел на телото : Двете нозе. Кога се случила повредата : 18.05.2021 год. во 10 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ-Брод Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Удар од шина.

24. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При затегање на сајла на с-воз на 2-БТО систем во ПЕ Брод-Гнеотино повредениот се здобива со повреда на главата од

удар на шлипер(дрвена греда). Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 25.05.2021 год. во 12 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Удар од Шлипер (дрвена греда).

25. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење од работа кон дома на патот Новаци-Битола пред с.Логоварди доаѓа до сообраќајна незгода при што повредениот се здобива со повреда на тело лева страна и глава. Повреден дел на телото : Тело лева страна и глава. Кога се случила повредата : 26.05.2021 год. во 16:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Удар во патничко возило предизвикан од сообраќајна несреќа.

26. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење од работа кон дома на патот Новаци-Битола пред с.Логоварди доаѓа до сообраќајна незгода при што повредениот се здобива со повреда на лева подлактица и лево колено. Повреден дел на телото : Лева подлактица и лево колено. Кога се случила повредата : 26.05.2021 год. во 16:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Удар во патничко возило предизвикан од сообраќајна несреќа.

27. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење од работа кон дома на патот Новаци-Битола пред с.Логоварди доаѓа до сообраќајна незгода при што повредениот се здобива со повреда на ребра лева страна и граден кош. Повреден дел на телото : Ребра лева страна и граден кош. Кога се случила повредата : 26.05.2021 год. во 16:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Удар во патничко возило предизвикан од сообраќајна несреќа.

28. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење од работа кон дома на патот Новаци-Битола после с.Логоварди доаѓа до пад од велосипед при што се здобива со повреда на лева нога(колело). Повреден дел на телото : Лева нога (колело). Кога се случила повредата :

26.05.2021 год. во 19.30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Регионален пат Новаци-Битола. Извор и првична причина за повреда : Пад од велосипед.

29. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење на трака ЕТУ-1 клекнува и се удира од метална конструкција и повредува глава. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 11.06.2021 год. во 10 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. Извор и првична причина за повреда : Удар од метален предмет.

30. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При припреми за работа се повредува со работен алат на главата(чело). Повреден дел на телото : Глава (чело). Кога се случила повредата : 26.06.2021 год во 22 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : СДЈ. Извор и првична причина за повреда : Удар со работен алат (клуч).

31. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се клизнува и повредува лева нога(колк). Повреден дел на телото : Лева нога(колк). Кога се случила повредата : 27.06.2021 год. во 06 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : СДЈ. Извор и првична причина за повреда : Клизнување од лизгава површина.

32 . Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При влечење на сајла повредува десна рака(прст). Повреден дел на телото : Десна рака (прст). Кога се случила повредата : 30.06.2021 год. во 16:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. Извор и првична причина за повреда : Удар од челична сајла.

33. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи паѓа од камион и повредува лева рака(надлактица). Повреден дел на телото : Лева рака (надлактица). Кога се случила повредата : 04.07.2021 год. во 10 час. Во кој погон, работна единица и работно

место е настаната повредата : Плато на померање на траки. Извор и првична причина за повреда : Пад од губење рамнотежа.

34. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При дефектажа и испитување на заштитно реле доаѓа до пукање на истото при што се здобива со изгореници на двете раце лице и осветлување на очите. Повреден дел на телото : Двете раце лице и очи. Кога се случила повредата : 06.07.2021 год. во 11 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Удар од електричен лак.

35. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При центрирање на погонска станица стапнува на нерамен терен и повредува десна нога(скочен зглоб). Повреден дел на телото : Десна нога (скочен зглоб). Кога се случила повредата : 22.07. 2021 год. во 13:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЈС. Извор и првична причина за повреда : Превиткување од нерамен терен.

36. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При навлекување на трака се удира во метална конструкција и повредува глава. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 23.07.2021 год. во 13 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. Извор и првична причина за повреда : Удар од метален предмет.

37. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При слегување од метални скали во интервентна МО Траки ,се лизнува и повредува лева нога(колено). Повреден дел на телото : Лева нога (колено). Кога се случила повредата : 09.08.2021 год. во 07:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : МО Траки работилница. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од метален предмет (скали).

38. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При монтирање на редуктор во ПЕ Брод-Гнеотино на 2ри БТО систем му пропаѓа ногата во метална решетка и повредува глава,ребра,десна нога и лево рамо. Повреден дел на телото : Глава,ребра,десна нога и лево рамо. Кога се случила повредата : 15.08.2021 год. во 00:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од подлога.

39. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се здобива со повреда на нос. Повреден дел на телото : Нос. Кога се случила повредата : 22.08.2021 год во 08:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Удар од челично јаже.

40. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се здобива со посекотина од .scalpel на левата нога(надколено). Повреден дел на телото : Лева нога (надколено). Кога се случила повредата : 22.08.2021 год. во 11 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : 1ви БТО. Извор и првична причина за повреда : Пресекување од оштар предмет (scalpel).

41. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се здобива со повреда на глава. Повреден дел на телото : Глава. Кога се случила повредата : 25.08.2021 год. во 10:50. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Удар од метален предмет.

42. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи на ЕШ-10/1 повредува десно стапало и

прст. Повреден дел на телото : Десно стапало и прст. Кога се случила повредата : 11.09.2021 год. во 16:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Удар од метален предмет.

43. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При сечење со брусалица се добива со посекотина на двете нозе(подколена). Повреден дел на телото : Двете нозе(потколена). Кога се случила повредата : 20.09.2021 год. во 21:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Пресекување од работен алат (брусалица).

44. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се добива со повреда на десна нога. Повреден дел на телото : Десна нога. Кога се случила повредата : 22.09.2021 год. во 07:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : М-22 ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Тежина од товар.

45. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи се слизнува и повредува лева рака(над шака). Повреден дел на телото : Лева рака(над шака). Кога се случила повредата : 04.10.2021 во 04 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ТС ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

46. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Работејќи на редуктор на багер СРС-630/1 се слизнува, паѓа и повредува десно рамо, рака и врат. Повреден дел на телото : Десно рамо, рака и врат. Кога се случила повредата : 13.10.2021 год. во 17:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

47. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Одејќи на работно место на погонска станица ИТО пропаѓа во кал и се добива со повреда на двете нозе над колена. Повреден дел на телото : Двете нозе над колена. Кога се случила повредата : 17.10.2021 год. во 15:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. Извор и првична причина за повреда : Пропаѓање од временска неприлика.

48. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : Извршувајќи работни задачи на ЕШ 10-1 се слизнува, паѓа и повредува десна рака. Повреден дел на телото : Десна рака. Кога се случила повредата : 17.10.2021 год. во 10:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Слизнување од лизгава површина.

49. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При менување на менувач на булдожер СТАЛОВА ТД-40 истиот се откинува од ушките и го повредува работникот во пределот на левата рака. Повреден дел на телото : Лева рака. Кога се случила повредата : 25.10.2021 год. во 20:30 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Сервис и гаража. Извор и првична причина за повреда : Удар од дел од булдожер.

50. Вид на повреда : Тешка. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При контрола на разводна табла го удира струен лак и се здобива со опекотини на раце, врат и чело. Повреден дел на телото : Раце, врат и чело. Кога се случила повредата : 28.10.2021 год. во 10 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Удар од струен лак. Кога се случила повредата : 17.11.2021 год. во 07:15.

51. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При извршување на работни задачи(стегање на кочница)повредува лева рака(шака). Повреден дел на телото : Лева рака(шака). Кога се случила повредата : 28.10.2021 год. во 13 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПС ИТО ПЕ Суводол. Извор и првична причина за повреда : Удар од работен алат (клуч).

52. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При менување на гума на возило ИВЕКО со мб.571 се здобива со повреда на лева рака(прсти). Повреден дел на телото : Лева рака(прсти). Кога се случила повредата : 28.10.2021 год. во 13:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Вулканизација. Извор и првична причина за повреда : Удар од работен алат (клуч).

53. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење на работно место стапнува на нерамен терен, превиткува и повредув десна нога(под колено). Повреден дел на телото : Десна нога(под колено). Кога се случила повредата : 17.11.2021 год. во 07:15. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. Извор и првична причина за повреда : Превиткување од нерамна површина.

54. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При одење на капија го каснува куче-скитник на десната нога. Повреден дел на телото : Десна нога. Кога се случила повредата : 22.11.2021 год. во 06:45. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Каснување од куче скитник.

55. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При припрема на понтони повредува лева нога(под колено). Повреден дел на телото : Лева нога(под колено). Кога се случила повредата : 26.11.2021 год. во 11:20. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : Работилница МО Траки. Извор и првична причина за повреда : Удар од метален предмет.

56. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При слегување од возило ја превиткува и повредува левата нога. Повреден дел на телото : Лева нога. Кога се случила повредата : 29.11. 2021 год во 10:30. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Превиткување од скали на возило.

57. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При растоварање на материјали повредува лева нога. Повреден дел на телото : Лева нога. Кога се случила повредата : 14.12. 2021 год. во 10 час. Во кој погон,

работна единица и работно место е настаната повредата : Јагленов систем. . Извор и првична причина за повреда : Удар од метална страница.

58. Вид на повреда : Лесна. Работата што ја вршел вработениот во моментот на настанување на повредата : При пресоблекување од цивил во ХТЗ опрема се удира во шкафчето и повредува прст од лева нога. Повреден дел на телото : Лева нога(прст). Кога се случила повредата : 16. 12. 2021 год. во 07 час. Во кој погон, работна единица и работно место е настаната повредата : ПЕ Брод-Гнеотино. Извор и првична причина за повреда : Удар од метален предмет.

За една повреда при работа е изречена санкција од страна на ДИТ- Државен Инспекторат за Труд со Записник за извршен вонреден инспекциски надзор со бр. 10-1020 од 20.09.2021 по Известување за несреќа на работа со бр.10-848/1 од 07.09.2021 год. Од страна на Благоица Трајчевска – Државен инспектор за труд од областа на БЗР за време на извршувањето на инспекцискиот надзор, субјектот на надзорот беше претставуван од Лидија Коџасинска. Констатирано е дека до сега повредениот работник Ѓоко Колев не му се случила повреда при работа. Работникот Ѓоко Колев има обезбедено и извршено здравствен преглед во ЈЗУ Здравствен Дом Битола бр. 6089 од 04.03.2021 год. со наод способен за работа. Изготвена е Изјава за безбедност со проценка на ризик по работни места од ТЕХНОЛАБ Скопје при што работното место Бравар 1 група е проценето како работно место со ЗГОЛЕМЕН РИЗИК.Обезбедени се ЛЗС, изготвени се задолженија – реверси и истите ги користи работникот Ѓоко Колев. Во моментот на несреќата при работа сведоци на настанот биле Сашо Цицковски со работно место: Водич на група и Сашо Бојовски со работно место: Оперативен инженер.

Забелешка: Работникот Ѓоко Колев нема обезбедено и извршено соодветна Обука по безбедност и здравје при работа. Констатирано е дека од страна на работодавачот не се потврдени во целост мерките за безбедност и здравје при работа. Од СТС- Службата за техничка сигурност во РЕК Битола -Новаци добивме образложене кои се причините поради која не реализирана обуката за БЗР согласно Законот за БЗР:

-Барање за електронска согласност на 28.10.2020. Нема согласност за објавување на набавката за 2020 година;

-Испратено Службата за техничка сигурност електронско одобрување на ден среда 03.02.2021 до Комерција Битола печатена верзија на ден 15.04.2021година;

-Од Комерција Битола барање за согласност до Комерција Скопје –Оддел за заеднички набавки 16.04. 2021 година;

- Одобрена согласност на 10.08. 2021 година;

Објавен Оглас на ден 25.08. 2021 година;

Поништена постапката на 07.09.2021 година;

Реобјавен Оглас на ден 04.10.2021 година;

Јавната набавка е на техничко мислење во СТС-Службата техничка сигурност

Врз основа на член 54 став 1 од Законот за безбедност и здравје издаден е прекшочен платен налог со број 10-1020 од 18.10.2021 год. инспекторат на труд од подрачје Прилеп. Државен инспектор за труд: Благица Трајчевска

За сите други евидентирани повреди во Подружницата нема изречено санкции од страна на ДИТ-Државен инспекторат за труд.

Од страна на Инспекциски органи од областа на БЗР во Подружница РЕК Битола - Новаци од ДИТ има за една повреда изречена санкција. За сите други евидентирани повреди во Подружницата нема изречено санкции од страна на ДИТ-Државен инспекторат за труд. Мерки за безбедно работење согласно законот за безбедност и здравје при работа од страна на работодавачот се превземени.

• Секторот за правни и општи работи преку **Одделот за човечки ресурси** извршуваше дејствија од својот делокруг на работа. Согласно податоците и извештаите од овој Оддел, вкупниот број на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, на ден 31.12.2021 година изнесува 4.471 работник на неопределено време и 363 работници преку Агенција за привремени вработувања.

Бројот на работниците во Дирекцијата и Подружниците на АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, со состојба на 31.12.2021 година е следна: Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар-319 вработени, Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга-218 вработени, Подружница ХЕЦ ТИКВЕШ Кавадарци-96 вработени, Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје-112 вработени, Подружница РЕК БИТОЛА Новаци-2.394 вработени, Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј-920 вработени, Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје-160 вработени и Дирекција-Скопје-252 вработени.

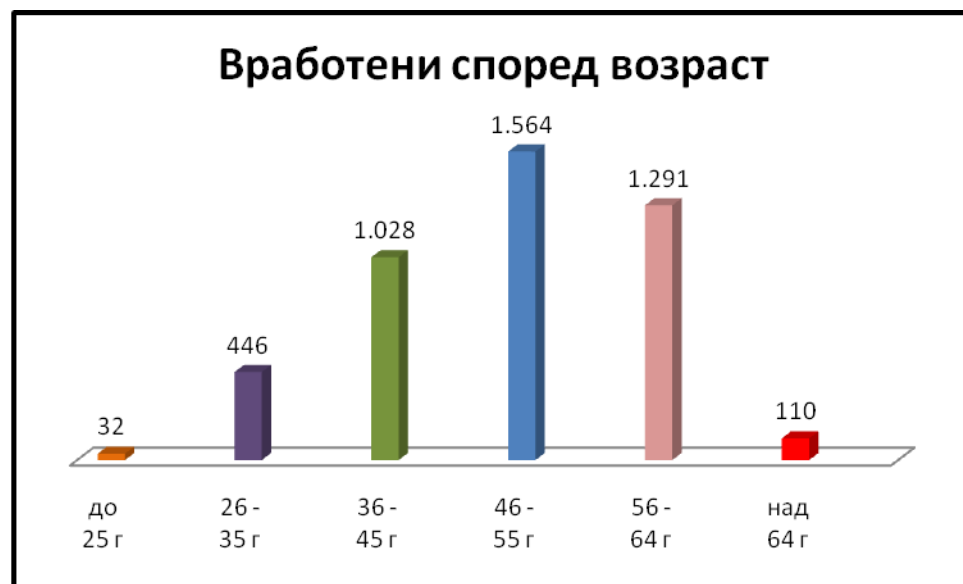

Според степенот на стручна подготовка најголем број вработени или 46% се со IV степен средно училиште; 20% од вработените се со III степен средно училиште во занимање; 14% се со VII/1 степен или високо образование; 8% се ПК работници со II степен; 5% се со I степен неквалификувани вработени; 3% се со VI степен вишо образование; 2% се со V степен високо квалификувани работници; 2% се со VII/2 степен магистри и речиси 0,3% од

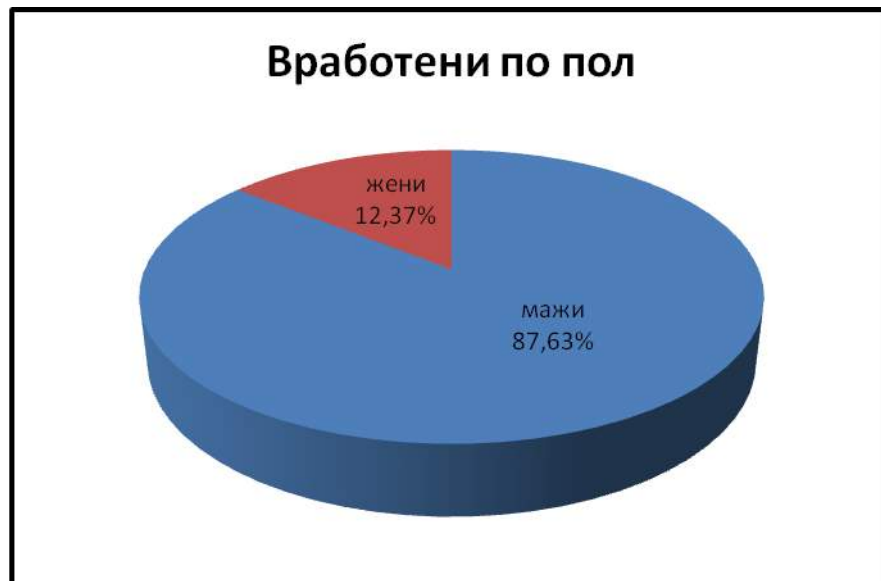
вработените во друштвото се со VIII степен доктори на науки. Табеларен преглед е прикажан во Прилог 1.

Според возраста најголемиот процент на вработени односно 35% се на возраст од 46-55 години; 29% се на возраст од 56-64 години; 23% се на возраст од 36-45 години; 10% се на возраст од 26-35 години; 2% се на возраст над 64 години и 0,7% од вработените се на возраст до 25 години.

Според половата структура во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје најголемиот број или 3.836 вработени односно 87,63% се мажи и 635 или 12,37% се жени. Табеларен преглед е прикажан во Прилог 2.

Бројот на вработени во АД ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, заклучно со 31.12.2021 година според национална структура е следен:

-Во Подружница ХЕС МАВРОВО Гостивар, од вкупно 319 вработени, 70,8 % се Македонци, 24,1 % се Албанци, 3,4% се Турци и 1,6% се Роми.

-Во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга, од вкупно 218 вработени, 69,3% се Македонци, 15,6% се Албанци, 0,5% се Срби, 5,0% се Турци, 1,8% се Роми, 4,1% се Власи и 3,7% се од друга националност.

-Во Подружница ХЕЦ ТИКВЕШ Кавадарци, од вкупно 96 вработени, 96,9% се Македонци, 2,1% се Срби и 1% се Турци.

-Во Подружница ХЕС ТРЕСКА Скопје, од вкупно 112 вработени, 89,3% се Македонци и 9,8% се Албанци и 0.9% се од друга националност.

-Во Подружница РЕК БИТОЛА Новаци, од вкупно 2.394 вработени, 93,8% се Македонци, 3,3% се Албанци, 0,5% се Срби, 0,9% се Турци, 0,2% се Роми, 0,9% се Власи и 0,4% се од друга националност.

-Во Подружница РЕК ОСЛОМЕЈ Осломеј, од вкупно 920 вработени, 62,2% се Македонци, 32,6% се Албанци, 0,2% се Срби, 3,6% се Турци, 1,2% се Роми, 0,1% се Власи и 0,1% се од друга националност.

-Во Подружница ЕНЕРГЕТИКА Скопје од вкупно 160 вработени, 75,6% се Македонци, 16,9% се Албанци, 4,4% се Срби, 0,6% се Турци, 0,6% се Роми, 1,3% се Власи и 0,6% се од друга националност.

-Во Дирекција Скопје од вкупно 252 вработени, 84,5% се Македонци, 9,9% се Албанци, 1,2% се Срби, 1,2% се Турци, 1,6% се Власи и 1,6% од вработените се од друга националност.

Табеларен преглед е прикажан во Прилог 3.

Дирекција на АД ЕСМ – Скопје

Човечки ресурси

Во Дирекција во периодот од 01.01.-31.12.2021 година, 16 работници се нововработени по јавен оглас, 4 работници се примени по други основи, 5 работници се распоредени од Дирекција во Подружница, на 4 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 6 работници заминале од Дирекција со барање на отказ, додека на 3 работници им престанал работниот однос по други основи, додека 3 работници се ангажирани преку АПВ.

Судски предмети :

Со завршувањето на 2021 година во Дирекција има вкупно 73 активни судски предмети, Побарувања кон друштвото изнесуваат 466.704.920,00 денари.

Подружница ХЕС Маврово – Гостивар

Човечки ресурси

Во Подружница ХЕС Маврово-Гостивар во текот на 2021 година, 1 работник е распореден во Подружницата од друга Подружница, 3 работници се нововработени по јавен оглас, на 10 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 3 работници починале, додека додека 3 работници се ангажирани преку АПВ.

Судски предмети :

Во Подружница ХЕС Маврово има еден активен судски предмет а побарувањата кон друштвото изнесуваат 3.000.000,00 денари.

Подружница ХЕС Црн Дрим – Струга

Човечки ресурси

Во Подружница ХЕС ЦРН ДРИМ Струга во текот на оваа година 1 работник е распределен од Подружницата во друга Подружница, на 7 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 1 работник починал.

Судски предмети :

Во Подружница ХЕС Црн Дрим има два активни судски предмети, а побарувањата кон друштвото изнесуваат 10.399.962,00 денари, додека побарувањата на друштвото се во износ од 4.332.853,00 денари.

Подружница ХЕЦ Тиквеш – Кавадарци

Човечки ресурси

Во периодот од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година во Подружница ХЕЦ Тиквеш , на 2 работници му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, додека на 1 работник починал.

Судски предмети :

Во Подружница ХЕС Црн Дрим има два активни судски предмети и побарувањата на друштвото се во износ од 11.084.440,00 денари.

Подружница ХЕС Треска – Скопје

Човечки ресурси

Во текот на оваа година во Подружница ХЕС Треска- Скопје 1 работник е распореден во Подружницата од друга подружница, 2 работници се новопримени по јавен оглас, 2 работници се распоредени од Подружницата во друга подружница, на 1 работник му престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 1 работник починал, додека на 2 работници им престанал работниот однос по други основи.

Судски предмети :

Во оваа Подружница нема заведено активни судски предмети.

Подружница РЕК Битола – Новаци

Човечки ресурси

Во Подружница РЕК БИТОЛА-Новаци во текот на оваа година 1 работник е распореден во Подружницата од друга Подружница, 1 работник е новопримен по јавен оглас, 1 работник е новопримен по други основи, 4 работници се распоредени од Подружницата во друга Подружница, на 132 работници им престанал работниот однос поради исполнување на условот за старосна пензија, 15 работници починале, 1 работник

заминал од Друштвото со барање на отказ, на 4 работници друштвото му дало отказ, на 2 работници им престанал работниот однос по други основи, додека 256 лица се ангажирани преку Агенција за привремени вработувања.

Судски предмети :

Во оваат Подружница има заведено вкупно 37 предмети со вкупни побарувања кон друштвото од 565.170.345,00 денари.

Подружница РЕК Осломеј – Осломеј

Човечки ресурси

Во текот на 2021 година во Подружница РЕК Осломеј- Осломеј, 4 работници се распоредени од друга Подружница во Подружницата, 2 работници се новопримени по јавен оглас, на 35 работници му престанал работниот однос со исполнување на услов за пензија, 10 работници починале, на 6 работници му престанал работниот однос по други основи, додека преку Агенција за привремени вработувања ангажирани се 98 лица.

Судски предмети :

Во Подружница РЕК Осломеј има заведено 13 судски предмети со вкупни побарувања кон друштвото во износ од 16.594.802,00 денари.

Подружница Енергетика – Скопје

Човечки ресурси

Во текот на 2021 година во Подружница Енергетика-Скопје 4 работници се новопримени по јавен оглас, 1 работник е новопримен по други основи, 1 работник е распределен од Подружницата во друга подружница, на 6 работници им престанал работниот однос со исполнување на условот за пензија, 2 работници заминале од Друштвото со барање на отказ, додека преку Агенција за привремени вработувања се ангажирани 3 работници.

Судски предмети :

Во Подружница Енергетика, само за 2021 година заведени се вкупно 215 активни предмети со вкупни побарувања на друштвото во износ од 2.568.836,00 денари, наплатен износ од 2.076.946,00 денари и побарувања на друштвото по извршни исправи во износ од 4.229.642,00 денари.

СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ

1. ОСТВАРЕН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

Финансиската слика на компанијата во периодот 01.01.2021 – 31.12.2021 во споредба со планот за 2021 и остварувањата за истиот период 2020 е следна:

А. БИЛАНС НА УСПЕХ

Во 000

денари

ОПИС	01.01.20- 31.12.20	План 01.01.21- 31.12.21	01.01.21- 31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021 во 000 евра	2021/ 2020	2021/ 2021 План
Оперативни приходи	11.984.729	11.367.041	15.935.643	259.116	32,97	40,19
- Процент на пораст			32,97%	32,97%		
Трошоци на продадени производи	(5.648.910)	(5.191.704)	(10.314.782)	(167.720)	82,60	98,68
Бруто профит	6.335.819	6.175.337	5.620.861	91.396	-11,28	-8,98
Општи, продажни и административни трошоци	(4.768.933)	(4.639.001)	(4.722.481)	(76.788)	-0,97	1,80
ЕВИТДА	1.556.887	1.536.336	898.380	14.608	-42,66	-41,52
Финансиски приходи/трошоци	(86.145)	(66.443)	(49.159)	(799)	-42,93	-26,01
Оперативен профит /загуба	1.480.741	1.469.892	849.221	13.808	-42,65	-42,23
ЕВИТ	(946.956)	(950.930)	(1.679.048)	(27.302)	77,31	76,57
Амортизација	(2.513.842)	(2.487.265)	(2.577.428)	(41.909)	2,53	3,62
Вонредни приходи	-	-	-	-	0,00	0,00
Профит/ загуба пред оданочување	(1.033.101)	(1.017.373)	(1.728.207)	(28.101)	67,28	69,87
Данок	-	-	-	-	0	0
Нето профит / загуба	(1.033.101)	(1.017.373)	(1.728.207)	(28.101)	67,28	69,87

I. Структура на приходи

Вкупните приходи без финансиските приходи за период 01.01.2021 – 31.12.2021 година се зголемени за 32,97 % односно 3.950.914 илјади денари во споредба со истиот период минатата година. Зголемувањето се должи пред се поради зголемувањето на останатите приходите за 334,65 % односно 3.672.679 илјади денари и тоа за донации од Владата на Република северна Македонија од 4.504.835 илјади денари, повеќе наплатени штети за 39.613 илјади денари, приход по пресуда од АД МЕПСО во висина од 35.776 илјади денари, приход од активирана банкарска гаранција на Стеел Холдинг ДОО Скопје во висина од 17.425 илјади денари и приход од 16.137 илјади денари од Дојче банка за поврат на камата.

Како што веќе напоменавме погоре во текстот, остварените оперативни приходи, во износ од 15.935.643 илјади денари, се зголемени за 32,97 % во однос на истиот период минатата година кога изнесувале 11.984.729 илјади денари, а се зголемени за 40,19 % во однос на планираните. Нивната структура е дадена во прилог:

Во 000 денари

Оперативни приходи	01.01.20 – 31.12.20	План 01.01.21 – 31.12.21	01.01.21 – 31.12.21	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Приходи од продажба	10.887.272	11.264.241	11.165.506	2,56	-0,88
Останати приходи *	1.097.457	102.800	4.770.136	334,65	4.540,23
Капитализирано сопствено производство и услуги	0	0	0	0	0
Вкупно	11.984.729	11.367.041	15.935.643	32,97	40,19

* Останатите приходи се зголемени поради донации од Владата на Република северна Македонија од 4.504.835 илјади денари, повеќе наплатени штети за 39.613 илјади денари, приход по пресуда од АД МЕПСО во висина од 35.776 илјади денари, приход од активирана банкарска гаранција на Стеел Холдинг ДОО Скопје во висина од 17.425 илјади денари и приход од 16.137 илјади денари од Дојче банка за поврат на камата.

1.1. Приходите од продажба се 70,07% од вкупните приходи и бележат зголемување во однос на анализираниот период 2020 година за 2,56%, додека во однос на планот се намалени за - 0,88 %. Структурата на приходите од продажба за последните две години е следна:

Во 000
денари

ОПИС	01.01.2020- 31.12.2020	План 01.01.21- 31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Приходи од продажба на добра - основна дејност *	8.174.785	7.636.865	7.919.014	-3,13%	3,69%
Приход од сопствена потрошувачка – електрич. енергија	833.806	815.535	789.563	-5,31%	-3,18%
Приходи од системски услуги на еес	1.189.556	1.055.280	1.785.488	50,10%	69,20%
Приходи од продажба на вишок на електрична енергија	393.630	1.323.022	323.553	-17,80%	-75,54%
Ост.приход продажба-топлинска енергија- Енергетика **	127.800	140.000	131.260	2,71%	-6,24%
Ост.прих.продажба-електрична енергија-Енергетика ***	82.192	99.000	132.631	61,37%	33,97%
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани субјекти ****	28.394	97.564	25.945	-8,63%	-73,41%
Останати приходи *****	57.109	96.974	58.054	1,65%	-40,14%
Вкупно	10.887.272	11.264.241	11.165.506	2,56%	-0,88%

* Приходот од основна дејност е намален поради намаленото производство на електричната енергија.

** Приходот од испорака на топлинска енергија е минимално зголемен во споредба со минатата година.

*** Зголемувањето е резултат на зголемена потрошувачка од корисниците на електрична енергија.

**** Овие приходи се резултат на интерни пресметки помеѓу подружниците и немаат никаков ефект на крајниот резултат бидејќи во една подружница се јавуваат како приход а во друга како расход.

***** Ова зголемување се должи на зголемениот бонус од штети во 2021 година за 2.298 илјади денари.

Во текот на 2021 година поради либерализацијата на пазарот се намали цената на електричната енергија на АД ЕСМ Скопје за - 6,96 % (старата цена беше 2,3900 денари за kWh, додека новата 2,2238 денари за kWh), а официјалното намалување на цената почна да се применува од 01 Јули 2021 година. Покрај намалувањето на цената приходот од продажба бележи намалување и поради намаленото производството на електрична енергија кое е прикажано во табелата подолу:

Во
GWh

Производство	01.01. - 31.12.2020	% Учество	План 01.01.- 31.12.2021	% Учество	01.01. - 31.12.2021	% Учество	2021/2020	2021/План 2021
Термоелектрани	2.522	70,26%	2.980	76,25%	2.051	63,56%	-18,67%	-31,16%
Битола 1	821	22,88%	1.023	26,19%	736	22,79%	-10,44%	-28,13%
Битола 2	829	23,10%	720	18,41%	608	18,83%	-26,70%	-15,52%
Битола 3	734	20,44%	951	24,34%	490	15,20%	-33,17%	-48,43%
Осломеј	87	2,43%	223	5,70%	204	6,31%	133,51%	-8,62%
Енергетика	51	1,41%	63	1,62%	14	0,43%	-72,63%	-78,01%
Хидроелектрани	951	26,49%	833	21,30%	1.073	33,25%	12,82%	28,88%
Вруток	308	8,59%	156	3,99%	344	10,65%	11,54%	120,58%
Равен	36	1,00%	19	0,48%	40	1,25%	12,48%	115,11%
Врбен	31	0,87%	38	0,97%	37	1,15%	18,04%	-1,84%
Шпилје	204	5,67%	241	6,18%	257	7,96%	26,10%	6,39%
Глобочица	137	3,81%	168	4,29%	160	4,95%	16,68%	-4,66%
Тиквеш	98	2,73%	107	2,74%	90	2,79%	-8,22%	-16,07%
Козјак	95	2,66%	70	1,80%	98	3,02%	2,16%	38,55%
Света Петка	42	1,16%	34	0,86%	48	1,49%	15,07%	42,06%
Ветерен парк Богданци	117	3,25%	96	2,44%	103	3,19%	-11,69%	7,81%
ВКУПНО	3.590	100,00%	3.908	100,00%	3.227	100,00%	-10,10%	-17,42%

Од погореизнесеното можеме да заклучиме дека намалувањето на вкупно производство од - 363 GWh за период Јануари - Декември 2021 година во однос на 2020 година е резултат на намаленото производство на термоцентралите за -18,67 %, односно термоцентралите помалку произвеле - 471 GWh, додека хидроцентралите произвеле за 12,82 % повеќе киловат часови односно 122 GWh повеќе, додека ветерен парк Богданци произвел помалку за -11,69 % односно - 14 GWh.

I.2 Структурата на **Останатите приходи** кои се зголемени за 334,65 % во однос на истиот период минатата година е следна:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2020 - 31.12.2020	План 01.01.21- 31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Приходи од наплатени штети *	38.567	34.367	78.180	102,71%	127,49%
Останати неспомнати делови приходи за превоз од вработени **	1.533	3.974	3.885	153,34%	-2,24%
Наплатени приходи од поранешни години ***	3.582	3.512	10.883	203,78%	209,91%
Останато ****	1.053.775	60.947	4.677.189	343,85%	7.574,16%
Вкупо	1.097.457	102.800	4.770.136	334,65%	4.540,23%

* Приходот од наплатени штети е зголемен за 39.613 илјади денари поради зголемениот број штети Оваа година во однос на минатата година.

** Приходот за превозот од вработени е зголемен поради зголемениот број на вработени на кои им се одбиваат парични средства од плата за превоз од дома до работа и обратно.

*** Наплатен долг по судска пресуда од АД МЕПСО во висина од 6.973 илјади денари.

**** Останатите приходи се зголемени поради донации од Владата на Република северна Македонија од 4.504.835 илјади денари, приход по пресуда од АД МЕПСО во висина од 35.776 илјади денари, приход од Активирана банкарска гаранција на Стеел Холдинг ДОО Скопје во висина од 17.425 илјади денари и приход од 16.137 илјади денари од Дојче банка за поврат на камата.

II. Структура на трошоци

При споредба на периодот Јануари - Декември 2021/2020 година забележуваме дека има зголемување на вкупните трошоци од работењето за 35,53 % односно 4.636.785 илјади денари во услови кога вкупниот приходот е зголемен за 32,81%, додека споредено со планираните трошоци има зголемување од 42,38 %. Како што може да се види подолу од Табелата кај некои Подружниците има зголемување додека кај други намалување на трошоците. Најголемо вредносно зголемување од 3.574.058 илјади денари има кај Дирекцијата на АД ЕСМ поради зголемен надомест за балансирање на несакано отстапување на ел. енергија за 3.586.908 илјади денари. Зголемувањето во РЕК Осломеј е поради набавка на јаглен за производство на ел. енергија во вредност од 633.276 илјади денари. Додека вредносно зголемување на трошоците од 283.916 илјади денари има кај РЕК Битола поради зголемување на потрошениот мазут за 287.073 илјади денари, зголемување на трошокот за откоп на јаглен и јаловина за 247.685 илјади денари, повеќе потрошени материјали за 108.056 илјади денари и др. Кај Подружница Енергетика има најголемо намалување од - 51.772 илјади денари поради намалениот трошок за гас од -130.148 илјади денари.

Во 000 денари

Трошоци по подружници	01.01.2020-31.12.2020	План 01.01.21-31.12.2021	01.01.21-31.12.2021	2021/2020	2021/2021 П
Дирекција	1.537.456	1.072.588	5.111.514	232,47	376,56
ХЕС Маврово	522.668	584.958	503.647	-3,64	-13,90
ХЕС Црн Дрим	307.735	381.655	313.041	1,72	-17,98
ХЕЦ Тиквеш	135.765	168.035	133.790	-1,45	-20,38
РЕК Битола	7.892.819	7.118.893	8.176.735	3,60	14,86
РЕК Осломеј	1.383.952	1.828.575	2.237.652	61,69	22,37
ХЕЦ Треска	627.862	630.390	620.435	-1,18	-1,58
Енергетика	640.274	636.403	588.501	-8,09	-7,53
Вкупно трошоци АД ЕСМ	13.048.530	12.421.498	17.685.315	35,53	42,38
Вкупен приход АД ЕСМ	12.015.429	11.404.125	15.957.107	32,81	39,92

За период 01.01.-31.12.2021 година во однос на истиот период минатата година има зголемување на вкупните трошоци за 4.636.785 илјади денари што се должи на зголемен надомест за балансирање на несакано отстапување на ел. енергија за 3.586.908 илјади денари, набавка на јаглен за производство на електрична енергија за 654.135 илјади денари, зголемување на трошокот за откоп на јаглен и јаловина за 247.685 илјади денари, зголемен трошокот на мазут за 219.009 илјади денари и друго.

Анализата на трошоците е дадена во прилог.

II.1 Трошоците на продадени производи се однесуваат на следните ставки:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2020- 31.12.2020	План 01.01.21 - 31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Трошоци за сировини и други материјали	2.907.241	3.031.046	3.680.735	26,61%	21,43%
Набавна вредност на продадени стоки	605.175	319.659	4.197.140	593,54%	1213,01%
Услуги со карактер на материјални трошоци	2.111.938	2.139.829	2.604.850	23,34%	21,73%
Промени во залихата	24.555	-298.830	-167.944	-783,94%	-43,80%
Вкупо	5.648.910	5.191.704	10.314.782	82,60%	98,68%

Од табелата може да се констатира дека овие трошоци бележат зголемување од 82,60 % односно 4.665.872 илјади денари во споредба со истиот период минатата година пред се поради зголемен надомест за балансирање на несакано отстапување на електрична енергија за 3.586.908 илјади денари, зголемување на трошоците за сировини и други материјали од 773.495 илјади денари поточно за набавка на јаглен за производство од 654.135 илјади денари, додека услугите со карактер на материјални трошоци се зголемени за 492.912 илјади денари пред се заради зголемувањето на трошокот за откоп на јаглен и јаловина за 247.685 илјади денари. Исто така за напомена е и намалувањето на трошокот за залиха на недовршеното производство (јаглен) во висина од - 192.499 илјади денари.

Структурата на трошоци за сировини и материјали во износ од 3.680.735 илјади денари е следна:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2020- 31.12.2020	План 01.01.21- 31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Трошоци за сировини и материјали за производство	169.730	633.111	836.538	392,86%	32,13%
Потрошен јаглен за производство на ел.енергија	0	450.000	654.135	0,00%	45,36%
Потрошена вода за производство на електрична енергија	132.426	132.331	134.752	1,76%	1,83%
Потрошена врела вода за продажба	0	0	0	0,00%	0,00%
ХТЗ опрема во производство	2.257	11.310	1.091	-51,64%	-90,35%

Потрошен канцелариски материјал	3.460	6.643	4.291	24,01%	-35,40%
Материјал за чистење и одржување	6.287	8.412	1.927	-69,34%	-77,09%
Потрошени сировини и материјали за производство	25.300	24.416	40.342	59,45%	65,23%
Трошоци за потрошена енергија за производство	1.977.931	1.773.183	2.018.892	2,07%	13,86%
Потрошена електрична енергија	9.492	12.277	8.464	-10,84%	-31,06%
Потрошена сопствена електрична енергија	844.233	815.535	807.035	-4,41%	-1,04%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и машини	35.987	73.945	31.208	-13,28%	-57,80%
Парно	3.404	3.319	2.758	-18,98%	-16,93%
Друг огревен материјал (гас за Енергетика)	376.125	350.950	248.454	-33,94%	-29,21%
Потрошено уље за постројки и опрема	28.504	55.956	21.457	-24,72%	-61,65%
Потрошено уље за тешки моторни возила и градежни машини	2.081	3.530	1.690	-18,78%	-52,12%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	676.820	455.000	895.828	32,36%	96,89%
Потрошено дизел гориво за производство на ел.енергија	1.284	2.670	1.999	55,62%	-25,14%
Останати трошоци за енергија за производство	0	0	0	0,00%	0,00%
Трошоци за потрошена енергија за администрација	11.630	26.393	14.454	24,28%	-45,23%
Потрошен гориво за моторни возила	11.616	26.333	14.452	24,41%	-45,12%
Потрошено уље за моторни возила	14	60	3	-79,52%	-95,27%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за производство	693.940	534.310	771.089	11,12%	44,32%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	693.903	527.160	770.643	11,06%	46,19%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување на возила	37	7.150	446	1.111,56%	-93,77%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување за администрација	27.799	19.341	28.506	2,54%	47,39%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	27.799	19.341	28.506	2,54%	47,39%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми за производство	22.652	37.271	8.790	-61,20%	-76,42%
Трошоци за ситен инвентар за производство	15.569	16.444	4.153	-73,32%	-74,74%
Трошоци за авто гуми за градежни машини и тешки возила	1.007	1.489	186	-81,54%	-87,51%
Трошоци за ЛЗС за производство	6.076	19.339	4.451	-26,75%	-76,99%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми(за админ)	3.560	7.438	2.466	-30,73%	-66,85%
Трошоци за ситен инвентар	0	0	0	0,00%	0,00%
Трошоци за авто гуми за возила	3.560	7.438	2.466	-30,73%	-66,85%
Вкупно	2.907.241	3.031.046	3.680.735	26,61%	21,43%

- **Трошокот за ХТЗ опрема** за производство за период 01.01.-31.12.2021 е намален за
- 51,64% во споредба со истиот период минатата година или -1.165 илјади денари, бидејќи

оваа опрема се Требува на две години и во годината кога треба да се набавува овој трошок се зголемува.

- **Сопствената потрошената електрична енергија** е намалена поради намаленото производство на електрична енергија во термоелектраните.
- **Трошокот за потрошен дизел гориво за производство на електрична енергија** е зголемен во анализираниот период за 55,62% (714 илјади денари) и изнесува 1.999 илјади денари. Зголемувањето е во РЕК Осломеј и се должи на повеќе потрошено дизел гориво при покренување на термоелектраната.

Како позначајни ставки од претходната табела кои кај кои има поголеми промени се:

- **Потрошувачката на друг огреевн материјал** се однесува на евиденцијата на гас за производство на топлинска енергија во Подружница Енергетика и е намален за - 34,86 % односно - 130.148 илјади денари во однос на истиот период минатата година. Испораката на топлинска енергија е поврзана со надворешните температури и се врши согласно температурен дијаграм. Во Q1 2020 година поради пониските температури беа испорачани поголеми количини на топлинска енергија за што беа потрошени и поголеми количини на гас додека оваа година е испорачано помало количина на гас и цената на гас оваа година е помала од лани. Да напоменеме дека во 2020 година се произведуваше и електрична енергија при што работеше и турбогенераторската постројка TG1 и беа произведени 50.750 MWh, а оваа година овој период се произведени 13.889 MWh на електрична енергија.
- **Потрошените резервни делови и материјали за одржување** се зголемени за 76.740 илјади денари или 11,06 % во однос на истиот период минатата година. Ова зголемување се должи пред се поради повеќе потрошените резервни делови и материјали за тековно одржување на постројките во РЕК Битола за 108.056 илјади денари во споредба со истиот период минатата година.
- **Потрошен мазут за производство на електрична енергија** – вредносно е зголемен за 32,36% односно 219.009 илјади денари во однос на 2020. Од подолу приложената табела може да се констатира дека за период 01.01.-31.12.2021 година во РЕК Осломеј потрошувачката на мазут вредносно е намалена за - 31,11 % додека количински потрошувачката на мазут е зголемена за 1,37 % во однос на истиот период минатата година но се произведени повеќе 116 GWh, а во РЕК Битола потрошувачката на мазут вредносно е зголемена за 62,67 % додека количински потрошувачката на мазут е зголемена за 30,56 % во однос на истиот период минатата година, додека се произведени помалку - 551 GWh односно:

Потрошен мазут		01.01-31.12.2020	%	01.01-31.12.2021	%	2021/2020
МКД	РЕК Битола	458.048	67,68%	745.121	83,18%	62,67%
	РЕК Осломеј	218.772	32,32%	150.707	16,82%	-31,11%
Вкупно потрошен мазут во МКД		676.820	100,00%	895.828	100,00%	32,36%
Тони	РЕК Битола	18.739	69,85%	24.466	74,90%	30,56%

	РЕК Осломеј	8.090	30,15%	8.201	25,10%	1,37%
Вкупно потрошен мазут во тони		26.829	100,00%	32.667	100,00%	21,76%
Произведени во GWh Рек Битола		2.384		1.834		-23,09%
Произведени во GWh Рек Осломеј		87		204		133,51%
Мазут/GWh Рек Битола		7,86		13,34		69,76%
Мазут/GWh Рек Осломеј		92,77		40,27		-56,59%

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за сировини и материјали како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.- 31.12.2020	%	01.01.- 31.12.2021	%	2021/2020
Потрошена сопствена електрична енергија	844.233	7,03%	807.035	5,06%	-4,41%
Потрошен гориво за тешки моторни возила и градежни машини	35.987	0,30%	31.208	0,20%	-13,28%
Друг огревен материјал	376.125	3,13%	248.454	1,56%	-33,94%
Потрошен мазут за производство на електрична енергија	676.820	5,63%	895.828	5,61%	32,36%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување	693.903	5,78%	770.643	4,83%	11,06%
Потрошени резервни делови и материјали за одржување администрација	27.799	0,23%	28.506	0,18%	2,54%
Останати трошоци за сировини и материјали	252.374	2,10%	899.060	5,63%	256,24%
Вкупно трошоци за сировини и материјали	2.907.241	24,20%	3.680.735	23,07%	26,61%
Вкупено остварени приходи	12.015.429	100,00 %	15.957.107	100,00%	32,81%

Од погоре презентираниот заклучуваме дека за периодот 01.01.-31.12.2021 година поголемите трошоци со помал процент учествуваат во вкупниот приход односно вкупните трошоци за сировини и материјали учествуваат со помал процент во вкупниот приход.

Набавната вредност на продадени стоки за период 01.01.2021 – 31.12.2021 година се 4.197.140 илјади денари и се зголемени за 3.591.964 илјади денари или 593,54 % во споредба со истиот период минатата година. Ова зголемување е пред се за поголемата набавка на електрична енергија за 3.586.908 илјади денари оваа година во споредба со претходната година.

Во услови на енергетска криза кога берзанските цени на ел.енергија многу скокнаа, а во најголемиот производствен енергетски капацитет во државата РЕК Битола имаше хавариски пожар со кој беше оштетен трансформаторот на блок 3, како и влошената хидролошка состојба, АД ЕСМ не беше во можност да ги обезбеди договорените потребни количини кон ЕВН Хоме и беше принудена да набавува ел.енергија на пазар. Цената на електричната енергија во Ноември и Декември 2021 година беше енормно висока на пазарите за електрична енергија.

Структурата на ставката услуги со карактер на материјални трошоци е прикажана во следната табела:

денари

Во 000

ОПИС	01.01.2020- 31.12.2020	План 01.01.21- 31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Транспортни услуги	53.995	49.020	112.795	108,90%	130,10%
Транспортни услуги во јавен сообраќај во земјата	382	1.130	1.528	300,02%	35,26%
Трошоци за услуги на пренос, претовар и истовар	2	2	5	233,33%	150,00%
Услуги за превоз на вработени	5.638	5.149	5.116	-9,27%	-0,64%
Трошоци за пренесена електрична енергија	47.973	42.739	106.146	121,26%	148,36%
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	5.572	6.069	6.135	10,10%	1,08%
Трошоци на поштенски услуги во земјата	850	1.014	762	-10,34%	-24,80%
Трошоци за поштенски услуги во странство	0	49	0	0,00%	-100,00%
Трошоци за фиксни телефони	2.411	2.895	2.356	-2,30%	-18,62%
Трошоци за мобилни телефони	1.544	1.329	1.931	25,10%	45,35%
Трошоци за интернет услуги	767	783	1.085	41,54%	38,56%
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	26.847	37.074	26.836	-0,04%	-27,61%
Услуги за изработка, доработка на производи	26.847	37.074	26.836	-0,04%	-27,61%
Услуги за одржување и заштита	1.868.909	1.852.121	2.267.733	21,34%	22,44%
Услуги за одржување (ремонтни активности)	111.830	322.752	177.077	58,34%	-45,14%
Услуги за одржување на средствата за заштита на работа	345	670	247	-28,48%	-63,19%
Услуги за одржување на ситен инвентар и амбалажа	10	380	4	-58,08%	-98,91%
Услуги за одржување хигиена во просториите	811	700	601	-25,90%	-14,10%
Услуги за тековно одржување	452.322	360.198	538.626	19,08%	49,54%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	1.295.649	1.147.263	1.543.334	19,12%	34,52%
Услуги за одржување на тешки моторни возила	2.482	9.820	960	-61,33%	-90,23%
Услуги за одржување на лесни моторни возила	5.416	10.288	6.811	25,74%	-33,80%
Други услуги за одржување	43	50	74	71,31%	48,76%
Наемнини-лизинг	3.556	3.097	3.813	7,23%	23,14%
Наем за недвижности во земјата	3.505	3.097	3.732	6,47%	20,52%
Наем од граѓани	0	0	0	0,00%	0,00%
Останат наем	51	0	81	59,65%	0,00%
Комунални услуги	35.911	38.787	34.451	-4,06%	-11,18%

Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунален смет)	35.911	38.787	34.451	-4,06%	-11,18%
Трошоци за истражување и развој	4.553	35.875	14.148	210,76%	-60,56%
Трошоци за услугите за тековните потреби на научно истр.	4.553	35.875	14.148	210,76%	-60,56%
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саем	106	152	125	18,30%	-17,73%
Трошоци за промоција, пропаганда и реклама во земјата	106	152	125	18,30%	-17,73%
Останати услуги	112.490	117.633	138.814	23,40%	18,01%
Трошоци за услуги за заштита на работната средина	7.822	8.785	3.993	-48,95%	-54,54%
Надомест за користење на јавни складови	8	607	14	71,06%	-97,76%
Надомест за автопати, патарина и паркинг	1.457	1.599	1.727	18,56%	8,03%
Услуга за функционалност на уред ГПС	0	0	0	0,00%	0,00%
Надомест за технички преглед при регистрација на возила	1.156	1.101	1.142	-1,23%	3,68%
Трошоци за здравствени прегледи на работниците	5.901	13.844	7.151	21,19%	-48,35%
Трошоци за системски услуги	95.639	88.716	119.580	25,03%	34,79%
Други материјални услуги	508	2.980	5.207	925,12%	74,71%
Вкупно	2.111.938	2.139.829	2.604.850	23,34%	21,73%

Како позначајни ставки од претходната табела кои имаат поголеми промени се:

- **Услугите за одржување односно ремонтите активности** за анализираниот период оваа година се зголемени за 58,34% односно 65.246 илјади денари во однос на истиот период минатата година. Тие во поголем дел се однесуваат на РЕК Битола за специјализирана работна рака за ремонтни активности на Блок I и Блок III, и тоа: Браварски работи на арматура и брусење на вентили со сопствена машина, браварско-заварувачки работи на арматура, цевководи и заварување, ревизија на потпорно-обесувачки систем на цевководи и термичка обработка на заварени споеви.

- **Услугите за тековно одржување** за период 01.01.-31.12.2021 година покажуваат зголемување од 86.304 илјади денари или 19,08% во однос на истиот период минатата година. Зголемување има во повеќе Подружници но најголемо во Рек Осломеј каде трошоците се зголемени за 38.513 илјади денари, во Дирекцијата зголемувањето е 29.271 илјади денари за сервисирање на ветерен парк Богданци согласно договорот, додека во РЕК Битола трошоците за одржување се зголемени за 11.230 илјади денари.

Услугите од механизација во РЕК Битола се зголемени и тие опфаќаат ангажирана механизација, и тоа: камион со волумен на сандакот од мин.14 м3 за ПЕ-ТЕ, градежна машина KOMATSU 155 AX булдожер гасеничар со снага на мотор од 200-350 KW, скип со снага на мотор поголема од 40 KW, товарно возило MAN 4x4 со вградена телескопска дигалка, товарно возило MERCEDES Atego 4x4 со вградена телескопска дигалка, цистерна за вода со волумен мин.8 м3 со пумпа за распрскување, автодигалка од 13 до 25 т., утоварна лопата – гасеничар со зафатнина на корпа мин. 4 м3, и др.

- **Трошоците за откоп на јаглен и јаловина** за период 01.01.-31.12.2021 година се во износ од 1.543.334 илјади денари и се зголемени за 247.685 илјади денари или 19,12% во однос на истиот период минатата година додека во однос на планот исто се зголемени за 34,52%. Зголемувањето на трошоците се должи пред сè на:

1. Трошоците кои опфаќаат ископ, транспорт, одлагање и разатирање на јаловина на далечина од 1.500-3.000 метри за период 01.01.-31.12.2021 година се 580.830 илјади денари и се зголемени за 344.312 илјади денари или 145,57%.

2. Трошоците за ангажираната дисконтинуирана механизација од надворешни фирми за период 01.01.-31.12.2021 година се остварени во износ од 388.156 илјади денари и бележат намалување од-250.144 илјади денари односно -39,19 % во однос на истиот период 2020 година и истите се однесуваат на ангажирање на услуги од градежни машини заради создавање на услов за формирање на нови траси и објекти за одводнување како и создавање поволни услови за работа на рудникот. Потребата од ангажирање на механизација од надворешни фирми се јавува како резултат на недостатокот на сопствена механизација.

3. Трошоците за ископ и транспорт на јаглен во кило џули за период 01.01.-31.12.2021 година се 574.348 илјади денари и бележат зголемување од 153.517 илјади денари или 36,48 % во однос на истиот период минатата година. Произведени се 4.378.420 тони јаглен односно за 1,22 % повеќе во однос на истиот период од 2020 година кога се произведени 4.325.680 тони јаглен. Произведениот јаглен во Р.Суводол претставува 85,29 % од вкупното производство на јаглен.

- **Трошоците за услугите за тековните потреби на научно истражување** во периодот 01.01.2021 -31.12.2021 година во однос на истиот период 2020 година се зголемени за 210,76% односно 9.595 илјади денари. Тие во поголем дел се состојат од консултански услуги од факултетите, изработка на геодетски елаборати за геодетски работи за посебни намени, премер на објекти во функција на запишување, како и испитувања на транспортни траки.

- **Трошоците за здравствени прегледи** на работниците се зголемени за 21,19 % и изнесуваат 7.151 илјади денари. Здравствените прегледи се реализираат во зависност од можностите на Економскиот оператор кој ја дава услугата, како и од можностите да се ослободат работниците за таа намена без да трпи производниот процес. Согласно законските прописи здравствен преглед се врши на секои 2 години и затоа е можно динамиката на прегледите да е различна во одделни периоди или години.

Во табелата во продолжение прикажани се поголемите трошоци за услуги како учество во вкупно остварениот приход со цел да се види дали за остварените приходи направени се поголеми или помали трошоци во однос на претходната година, односно:

**Во 000
денари**

ОПИС	01.01.- 31.12.2020	%	01.01.- 31.12.2021	%	2021/2020
Услуги за тековно одржување	452.322	3,76%	538.626	3,38%	19,08%
Трошоци за откоп на јаглен и јаловина	1.295.649	10,78%	1.543.334	9,67%	19,12%
Комунални услуги (смет, вода, канализација, комунални услуги)	35.911	0,30%	34.451	0,22%	-4,06%
Трошоци за системски услуги	95.639	0,80%	119.580	0,75%	25,03%
Останати услуги	232.418	1,93%	368.860	2,31%	58,71%
Вкупно услуги со карактер на материјални трошоци	2.111.938	17,58%	2.604.850	16,32%	23,34%
Вкупен приход	12.015.429	100,00%	15.957.107	100,00%	32,81%

II.2 Општи продажни и административни трошоци се однесуваат на:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.2020- 31.12.2020	План 01.01.21-31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Трошоци за вработени	3.843.304	3.887.360	3.743.244	-2,60%	-3,71%
Вредносно усогласување на средствата	1.999	99	197	-90,15%	99,28%
Резервирање на трошоци и ризици	157.238	14.202	64.767	-58,81%	356,03%
Останати расходи од работењето	766.392	737.340	914.273	19,30%	24,00%
Вкупо	4.768.933	4.639.001	4.722.481	-0,97%	1,80%

Трошоци за вработени:

**Во 000
денари**

ОПИС	01.01.2020- 31.12.2020	План 01.01.21 – 31.12.2021	01.01.21- 31.12.2021	2021/ 2020	2021/ 2021 П
Плата и надоместоци од плата – бруто *	3.548.530	3.558.291	3.442.698	-2,98%	-3,25%
Останати трошоци за вработените	171.897	184.253	182.425	6,12%	-0,99%
Дневници за службени патувања, нокевања и патни трошоци	3.527	6.624	4.577	29,75%	-30,91%
Надомест на трошоците на вработените	103.597	122.028	102.788	-0,78%	-15,77%

и подароци					
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици на работници од процес при работа	15.753	16.164	10.756	-31,72%	-33,46%
Вкупно трошоци за вработени	3.843.304	3.887.360	3.743.244	-2,60%	-3,71%

* Во износот на плата и надоместоците од плата содржани се и платите на сите членови на Управен одбор на АД ЕСМ кои се вработени во друштвото и имаат склучено менаџерски договори. Согласно член 384 став 7 од Законот за Трговски друштва бруто примањата за 2021 година на членовите на Управниот одбор се: Васко Ковачевски од 1.893.239 денари, Дончо Стојановски од 690.915 денари, Добрила Стефаноска од 1.460.963 денари, Душица Јовановиќ од 565.874 денари, Благојче Трповски од 1.419.414 денари, Имер Зенку од 873.930 денари и Благој Гајдарџиски од 1.410.299 денари. Бруто примањата на членовите на Надзорен Одбор за 2021 година се: Слаѓана Богдановиќ од 168.000 денари и вработена во ГТЦ со плата од 44.947 денари, Љубчо Кижевски од 285.614 денари и вработен во АД ЕСМ со бруто примања од 1.345.134 денари, Сашо Додовски од 189.988 денари и вработен во МКЦ со плата 35.000 денари, Фросина Крстевска од 169.807 денари и вработена во фонд за здравствено со плата 26.145 денари, Игор Петков од 174.978 денари вработен во Боров дол со плата 42.000 денари, Васил Коцев со 54.290 денари и вработен во МЗШВ со плата 27.500 денари и Џемал Јусифи со 128.650 денари вработен во Државен универзитет Тетово со плата 47.000 денари. Просечниот број на вработени со Декември 2021 година изнесува 4.589 вработени, додека минатата година со Декември биле просечно вработени 4.802 лица. Трошоците за плата и надоместоци од бруто плата во 2021 се намалени за - 105.832 илјади денари во споредба со 2020. Останатите трошоци за вработените се зголемени за 10.528 илјади денари поради тоа што оваа година се исплати регрес за годишен одмор поголем за 5.856 илјади денари и зголемена е помошта на семејства за 3.518 илјади денари. Надомест на трошоците на вработените и подароци е намален за - 809 илјади денари бидејќи трошокот за сместување и исхрана на терен е намален за - 2.466 илјади денари.

Останати расходи од работењето се однесува на:

Во 000 денари

ОПИС	01.01.20 - 31.12.20	План 01.01.21- 31.12.202 1	01.01.21- 31.12.202 1	2021/ 2020	2021/ 2021 П
<i>Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители</i>	1.769	2.009	2.515	42,15%	25,18%
<i>Трошоци за спонзорства и донации</i>	56.707	58.437	49.454	-12,79%	-15,37%
Трошоци за спонзорство	3.020	3.733	620	-79,47%	-83,39%
Донации во земјата	5.687	6.704	834	-85,34%	-87,56%
Донации за синдикат	48.000	48.000	48.000	0,00%	0,00%
Донации за ДООЕЛ	0	0	0	0,00%	0,00%
<i>Трошоци за репрезентација</i>	6.732	5.643	4.457	-33,80%	-21,01%
Трошоци за репрезентација во земјата	596	1.107	445	-25,42%	-59,81%

Репрезентација - надворешни угостителски услуги	1.339	1.566	1.942	45,06%	23,98%
Репрезентација - кафе и сок	1.443	1.942	2.015	39,64%	3,77%
Трошоци за репрезентација - останато	3.354	1.028	55	-98,36%	-94,64%
Трошоци за осигурување	143.756	144.459	160.882	11,91%	11,37%
Трошоци за осигурување на средства	139.858	140.532	157.384	12,53%	11,99%
Трошоци за осигурување од задолжителни ризици од трети лица	2.875	2.882	1.919	-33,28%	-33,42%
Трошоци за осигурување за возила-автоодговорност	1.023	1.045	1.580	54,43%	51,13%
Банкарски услуги и трошоци за платениот промет	3.594	5.504	4.440	23,52%	-19,34%
Банкарски услуги и провизија	2.050	1.994	2.491	21,52%	24,92%
Провизии и куртажа	1.420	3.410	1.827	28,62%	-46,42%
Надомест на провизии за наплата на електрична енергија	124	100	121	-1,84%	21,43%
Останати расходи од работење	553.833	521.288	692.525	25,04%	32,85%
Придонеси за бенифициран стаж	57.454	47.962	56.613	-1,46%	18,04%
Надомести за придонеси на Стопанската комора на РМ	5.962	5.979	5.793	-2,84%	-3,11%
Членарина на здруженија и трошоци за придонеси	6.776	7.024	5.803	-14,36%	-17,39%
Надомести за воден придонес	61.080	61.615	68.191	11,64%	10,67%
Останати даноци, придонеси, членарина и други давачки	21.272	21.105	17.544	-17,53%	-16,87%
Административни и судски такси	4.570	11.459	6.869	50,32%	-40,05%
Консултантски , советодавни и сметководствени услуги	2.181	9.035	1.182	-45,81%	-86,92%
Адвокатски и нотарски услуги	88.741	28.144	14.100	-84,11%	-49,90%
Трошоци за привремени и повремени работи од агенции	210.760	244.611	228.157	8,25%	-6,73%
Интелектуални услуги	493	716	1.096	122,33%	53,03%
Останати нематеријални трошоци и услуги	8.789	24.701	7.456	-15,17%	-69,82%
Казни, пенали, надоместоци за штета и друго	1.105	1.344	754	-31,75%	-43,89%
Други дополнителни утврдени трошоци од минати години	1.791	742	112.262	6.167,14%	15.029,8%
Останати неспомнати трошоци - расходи од работењето	13	5	1.942	14.677,0%	42.132,4%
Расход од поранешми години – регрес за год. Одмор	0	0	30	0,00%	0,00%
Останато	82.845	56.847	164.735	98,85%	189,79%
ВКУПНО	766.392	737.340	914.273	19,30%	24,00%

Дел од трошоците кои се намалени се и трошоците за спонзорство, донации во земјата, репрезентација во земјата и репрезентација останато. Трошоците за осигурување се зголемени за 11,91%. Ова зголемување е поради зголемените премиски стапки согласно новиот договор.

Надоместите за воден придонес во износ од 68.191 илјади денари се зголемени за 7.111 илјади денари или 11,64% што се должи на зголемените трошоци за производство. Адвокатските и нотарските услуги се помали за -74.641 илјади денари или - 84,11 % и изнесуваат 14.100 илјади денари.

Ова намалување се должи пред се на трошоците во врска со спорот со Bilfinger Engeneering & Technologies GmbH (Бабкок) во вкупен износ од 59.286 илјади денари во 2020 година. Другите дополнителни утврдени трошоци од минати години се зголемени за 110.470 илјади денари заради евидентирање на трошоци од минати години по забелешка од ревизор во вкупна вредност од 112.210 илјади денари.

Останатите трошоци за период 01.01.2021 – 31.12.2021 година се зголемени за 81.890 илјади денари или 98,85 %. Ова зголемување се должи на судска пресуда во корист на ССА ДООЕЛ Благун од 40.320 илјади денари и други судски пресуди во вкупна вредност од 82.035 илјади денари.

Трошоци за привремени и повремени работи од агенции – овој трошок има зголемување од 8,25 % односно 17.397 илјади денари за период 01.01.-31.12.2021 година во однос на истиот период минатата година. Структурата на овие трошоци е следна:

Во 000 денари

ОПИС	вредност	вредност	ИНД
Агенција за вработување	2021	2020	2021/2020
1	2	3	4=2/3*100
РЕК БИТОЛА	156.421	148.701	5
Привремени и повремени работи од агенции	156.421	148.701	5
РЕК ОСЛОМЕЈ	56.632	46.656	21
Привремени и повремени работи од агенции	56.632	46.656	21
ДИРЕКЦИЈА	5.978	6.132	-3
Привремени и повремени работи од агенции	5.978	6.132	-3
ХЕС МАВРОВО	100	884	-89
Привремени и повремени работи од агенции	100	884	-89
ХЕС ЦРН ДРИМ	7.820	7.349	6
Привремени и повремени работи од агенции	7.820	7.349	6
ХЕС ТРЕСКА	154	193	-20
Привремени и повремени работи од агенции	154	193	-20
ХЕЦ ТИКВЕШ	256	0	0
Привремени и повремени работи од агенции	256	0	0
ЕНЕРГЕТИКА	795	845	-6
Привремени и повремени работи од агенции	795	845	-6

ВКУПНО	228.157	210.760	8
---------------	----------------	----------------	----------

Б. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

000EUR

Во 000 МКД /

	31.12.2020	31.12.2021 План	31.12.2021	31.12.2021		31.12.2020	31.12.2020 План	31.12.2021	31.12.2021
Актива	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 EUR	Пасива	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 EUR
Нето нематеријални средства	340.703	408.301	314.323	5.111	Капитал	33.170.883	33.170.883	33.170.883	539.364
Земјиште и згради	19.599.741	19.274.545	20.563.029	334.358	Резерви	4.146.220	4.156.998	3.702.388	60.201
Постројки и опрема	12.210.619	13.235.686	11.615.836	188.875	Акумулирана добивка	-1.033.101	15.728	-2.360.002	-38.374
Други постојани средства	3.893.234	2.692.962	3.476.704	56.532	Вкупна нето вредност	36.284.003	37.343.610	34.513.270	561.191
Други финансиски средства	623.900	430.035	623.882	10.144	Долгорочни обврски - Банки	3.054.598	3.058.367	2.821.929	45.885
Вкупно постојани средства	36.668.197	36.041.529	36.593.775	595.021	Вкупно капитал + долгорочни обврски	39.338.601	40.401.977	37.335.200	607.076
Залиха	2.689.804	2.693.605	2.888.833	46.973	Краткорочни обврски - добавувачи	1.656.578	923.983	3.071.913	49.950
Побарувања	1.183.900	1.283.369	1.424.655	23.165	Краткорочни кредити	1.197.415	1.162.959	1.038.117	16.880
Други побарувања	347.721	282.103	1.017.778	16.549	Други краткорочни обврски	410.712	458.024	405.494	6.593
Други тековни средства	91.246	118.097	79.038	1.285	Дивиденди	0	0	0	0
Готовина / банкарски депозити	1.745.997	2.665.986	1.141.558	18.562	Други обврски ПВР	123.559	137.746	1.294.914	21.056
Вкупно тековни средства	6.058.667	7.043.159	6.551.862	106.534	Вкупно краткорочни обврски	3.388.264	2.682.711	5.810.437	94.479
ВКУПНА АКТИВА	42.726.864	43.084.688	43.145.637	701.555	ВКУПНА ПАСИВА	42.726.864	43.084.688	43.145.637	701.555

*Прикажаниот биланс на состојба е прилагоден за аналитички цели, односно од него се отстранети состојбите на побарувањата и обврските од поврзани друштва од сметките 110 и 210.

***Од АВР и ПВР исто така за аналитички цели со состојба 31.12.2021 е отстранет износ од 7.859.491 илјади денари, кој произлегува од делбениот биланс на АД ЕСМ.*

I. АКТИВА

Во периодот од 01.01.2021 – 31.12.2021 ако го погледнеме паричниот тек ќе забележиме дека инвестиционите активности се во износ од 2.503.006 илјади денари.

Најголем дел од инвестиционите активности се вложувања во фотонапонска централа во РЕК Осломеј, ветерен парк Богданци втора фаза, топлификација Битола, рудници РЕК Битола, ревитализација на РЕК Битола поточно за разладна кула 2 РЕК Битола и друго.

Тековните средства

Залихи

Од вкупната залиха најголем дел опфаќаат резервните делови односно 80,58 %, додека вкупните залихи на РЕК Битола учествуваат со 82,59 % во вкупните залихи на АД ЕСМ.

Во табелата во продолжение дадена е структурата на залихите по категории и по Подружници:

Во 000 денари

ПОДРУЖНИЦИ	Залихи на сировини и материјали	Залихи на резервни делови	Залихи на ситен инвентар	Залиха на недовршено производство	Вкупно залихи на 31-12-21	%	Вкупно залихи на 31-12-20	%	2021/2020
ДИРЕКЦИЈА	1.949	5	86	0	2.040	0,07%	2.129	0,08%	-4,20%
ХЕС МАВРОВО	9.449	9.446	491	0	19.386	0,67%	20.296	0,75%	-4,48%
ХЕС ЦРН ДРИМ	8.091	4.292	1.896	0	14.279	0,49%	14.437	0,54%	-1,09%
ХЕЦ ТИКВЕШ	4.198	6.954	302	0	11.454	0,40%	12.258	0,46%	-6,56%
РЕК БИТОЛА	154.452	2.003.645	7.778	220.004	2.385.879	82,59%	2.084.524	77,50%	14,46%
РЕК ОСЛОМЕЈ	104.586	284.079	0	25.781	414.446	14,35%	514.240	19,12%	-19,41%
ХЕЦ ТРЕСКА	1.285	12.674	3.315	0	17.273	0,60%	17.343	0,64%	-0,40%
ЕНЕРГЕТИКА	16.078	6.747	1.251	0	24.076	0,83%	24.578	0,91%	-2,04%
ВКУПНО	300.088	2.327.842	15.118	245.785	2.888.833	100,00%	2.689.804	100,00%	7,40%

Во побарувања од купувачите структурата е следна:

Во 000 денари

ПОБАРУВАЊА	31-12-20	%	31-12-21	%	2021/2020
ЕВН	995.456	84,08%	953.358	66,92%	-4%
МЕПСО	27.862	2,35%	116.487	8,18%	318%
Останати побарувања	160.582	13,56%	354.810	24,90%	121%
ВКУПНО	1.183.900	100,00%	1.424.655	100,00%	20,34%

Побарувањата од купувачи на АД ЕСМ се концентрирани на два големи купувачи, чие заедничко учество во вкупните побарувања е околу 75,10 %. Наплатата на истите се одвива во меѓусебно договорените рокови на плаќање.

II. ПАСИВА

КАПИТАЛ

Во *капиталот* нема некои позначајни промени освен промените во акумулираната добивка кои се резултат на загубата за периодот после одданочување во износ од - 2.360.002 илјади денари.

Во ставката Резерви влегуваат:

Во 000 денари

ОПИС	31.12.2020	31.12.2021 План	31.12.2021
Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	177.182	923.351	177.182
Резервирања за користи на вработените	368.721	340.000	392.754
Останати долгорочни резервирања	152.955	415.103	86.396

Ревалоризациони резерви и законски резерви	3.447.362	2.478.544	3.046.056
ВКУПНО	4.146.220	4.156.998	3.702.388

Останати долгорочни резервирања се однесуваат на резервирањата што се прават за судски спорови, природни богатства и останати трошоци за вработени.

Долгорочни обврски

Долгорочните обврски се однесуваат на обврски по земени кредити од банки, како што е прикажано во табелата:

Во 000 денари

Состојба на долгорочни обврски на 31.12.2021		
ОПИС	Каматна стапка	Главнина
Комерцијална банка (КОГЕЛ)	6M euribor + 2,5 %	273.898
Комерцијална банка-Механизација	6M euribor + 1,9 %	612.920
EBRD Фотоволтаици Осломеј 1	3%	72.961
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	252.111
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	625.137
KFW банка - Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	504.358
KFW банка - Германија (ветерен парк)	3,30%	398.850
KFW банка - Германија (ветерен парк) II фаза	1,15%	50.763
KFW Банка Германија (Топлификација)	1,50%	30.931
Вкупно		2.821.929

Тековни обврски

Обврските кон добавувачи во износ од 3.071.913 илјади денари се однесуваат на обврски кон домашни и странски добавувачи. Истите се зголемени за 1.415.335 илјади денари во однос на 31.12.2020 година, додека во однос на планот за 2021 година исто така се зголемени за 2.147.930 илјади денари.

Краткорочни кредити

Се однесуваат на делот од долгорочните обврски кои АД ЕСМ ги има за плаќање во тековната година.

Во продолжение во две табели ќе ја прикажеме исплатената обврска по краткорочни кредити до 31.12.2021, како и преостанатите обврски по краткорочни кредити до крајот на идната година.

Табела 1 – Исплатени обврски по краткорочни кредити во период 01.01.2021 – 31.12.2021

Во 000 денари

Кредит по банка	Каматна стапка	Главнина	Камата	Вкупно исплати 01.01- 31.12.2021
FSM Света Петка	6M euribor+2,75%	202.414	3.466	205.880
Комерцијална банка (Когел)	6M euribor + 2,5 %	54.855	10.858	65.713
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	126.192	12.364	138.556
Дојче банка (Bavkok)	12M euribor+1,675%	251.061	12.674	263.735
KFW Банка Германија (ветерен парк)	3,30%	311.546	27.444	338.990
KFW Банка Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	167.181	0	167.181
ВКУПНО		1.113.249	66.806	1.180.055

Табела 2 – Преостанати обврски по краткорочни кредити за период од 01.10.2022 - 31.12.2022 година

Во 000 денари

Кредит по банка *	Каматна стапка	Главнина	Камата	Отплати за период 01.01-31.12.2022
FSM Света Петка	6M euribor+2,75%	0	0	0
Комерцијална банка (Когел)	6M euribor + 2,5 %	54.780	9.668	64.448
EBRD Фотоволтаици Ослемеј 1	3,00%	8.573	0	8.573
Стопанска банка (Power machines-Rusija)	1M euribor+2,6%	210.138	8.910	219.048
Дојче банка (Babkok)	12M euribor+1,675%	250.788	12.822	263.610
KFW Банка Германија (ветерен парк)	3,30%	311.294	26.268	337.562
KFW Банка Германија (ревитализација)	12M euribor-0,3%	166.608	0	166.608
ВКУПНО		1.002.181	57.668	1.059.849

* Вкупниот износ на камата и главница кој треба да се плати до крај на идната годината се пресметковни бидејќи каматите за кредитите се со променлива каматна стапка и се вкалкулирани согласно амортизационите планови и не се книжени во сметководствената евиденција, а обврската за плаќање ќе се реализира согласно променливите каматни стапки кои важат во периодот на плаќање.

В. ИЗВЕШТАЈ ЗА ГОТОВИНСКИОТ ТЕК

Готовинскиот тек за период 01.01.2021 – 31.12.2021 година е следен:

Во 000 денари

ОПИС	31.12.2021
Нето добивка/ загуба	(1.728.207)
Амортизација	2.577.428
Даноци	-
Вкупно	849.221
Даноци	-
Промени во побарувања од купувачи	(240.755)
Промени во останати побарувања	(670.057)
Промени во залихи	(199.029)
Промени во останати тековни средства	12.208
Промени во добавувачи	1.415.335
Промени во останати обврски	1.166.136
Готовински тек од оперативни активности	2.333.059
Промени во нематеријални средства	26.380
Промени во земјишта и згради	(963.288)
Промени во опрема и машини	594.783
Промени во останати фиксни средства	416.530
Промени во останати финансиски средства	17
Амортизација	2.577.428
Готовински тек од инвестициони активности	(2.503.006)
Слободен готовински тек (Free cash flow)	(169.947)
Дивиденди	-
Промени во долгорочни кредити	(232.669)
Промени во краткорочни кредити	(159.298)
Промени во акционерски капитал	-
Промени во резерви	(443.832)
Промени во задржана добивка	(1.326.901)
Добивка/загуба за финансиската година	(1.728.207)
Готовински тек од финансиски активности	(434.492)
Нето готовински тек	(604.439)
Парични средства на почеток на година	1.745.997

Парични средства на крај на година	1.141.558
------------------------------------	-----------

Готовински тек е направен за добивање на пореална слика за движењето на сите готовински приливи и одливи во зависност од тоа за што се употребени и од каде потекнуваат.

Некои позначајни показатели

Показателите се пресметани врз база на прочистен биланс на состојба т.е. намален за интерните односи и АВР и ПВР.

ОПИС	31/12/2020	31/12/2021 План	31/12/2021
Показател за тековна ликвидност	1,788	2,625	1,128
Брза ликвидност	0,994	1,621	0,630
Показател за финансиска задолженост	0,100	0,098	0,089
Показател за вкупна задолженост	0,151	0,134	0,200
Equity ratio	0,849	0,843	0,800
Financial debt equity ratio	0,117	0,117	0,112
Debt equity ratio	0,178	0,158	0,250
Повраток на актива	-2,42%	-2,37%	-4,01%
Повраток на капитал	-2,63%	-2,59%	-4,63%
ЕБИТ/трошоци за камата	-10,308	-11,257	-26,096
Денови на врзување на залихи	174	189	102
Денови на врзување на побарувања	47	50	56
Денови на плаќање на обврски кон добавувачи	107	65	109

Показателот за тековна ликвидност е мерило на способноста за плаќање на обврските и означува колку пати се состојат тековните обврски во тековните средства односно колку од тековните обврски се покриени со тековни средства. Од показателите гледаме дека тековните обврски се покриени 1,128 пати со тековни средства и ваквата ликвидност покажува влошување за разлика од последниот анализиран период 31.12.2020 кога овој показател изнесувал 1,788. Показателот за брза ликвидност е поверодостоен за нашата компанија бидејќи залихите во АД ЕСМ секако не се наменети за продажба односно од нив не можеме да очекуваме зголемување на ликвидноста. Колку показателите за тековна и брза ликвидност се поголеми толку е подобро за компанијата.

Показателот за брза ликвидност треба да изнесува барем 1, за анализираниот период е понизок од овој параметар и изнесува 0,630 што покажува намалување на ликвидноста за разлика од 31.12.2020 година.

Показателите на задолженост се слични со последниот анализиран период поради редовната исплата на обврските по кредити.

Показателите на поврат на актива, капитал и покриеност на камата се влошени поради негативниот финансиски резултат за овој период.

Деновите на врзување на побарувања покажуваат полоша наплата односно зголемени денови во однос на деновите на побарувањата на 31.12.2020.

Повеќето показатели од погорната табела покажуваат задоволителна состојба на компанијата.

Изработил:

Владимир Славковски

Директор на сектор финансии
Добрила Стефаноска дипл.екк.

ЗАВРШНА СМЕТКА ЗА 2021 ГОДИНА

ЕМБС: 06023754

Целосно име: Акционерско друштво за производство на електрична енергија

ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2021

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А.НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	36.593.774.706,00			36.668.197.205,00
2	-- I.НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	314.322.924,00			340.703.281,00
3	-- Издатоци за развој	29.641.112,00			48.979.987,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	6.645.230,00			10.999.000,00
7	-- Нематеријални средства во подготовка	278.036.582,00			280.724.294,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	35.655.569.341,00			35.703.594.002,00
10	-- Недвижности (011+012)	20.563.029.266,00			19.599.741.125,00
11	-- Земјиште	4.755.448.036,00			4.690.942.217,00
12	-- Градежни објекти	15.807.581.230,00			14.908.798.908,00
13	-- Постројки и опрема	11.615.836.301,00			12.210.619.067,00
14	-- Транспортни средства	122.669.980,00			118.269.986,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	81.467.006,00			96.400.063,00
16	-- Биолошки средства	25.894,00			25.893,00
17	-- Аванси за набавка на материјални средства	442.953.091,00			457.135.217,00
18	-- Материјални средства во подготовка	2.828.507.813,00			3.220.244.111,00
19	-- Останати материјални средства	1.079.990,00			1.158.540,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	623.882.441,00			623.899.922,00
23	-- Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	617.764.606,00			617.764.606,00
25	-- Побарувања по дадени долгорочни заеми	156.823,00			174.304,00
26	-- Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	9.051,00			9.051,00
27	-- Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	9.051,00			9.051,00

30	-- Останати долгорочни финансиски средства	5.951.961,00			5.951.961,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	6.473.051.712,00			5.967.649.119,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	2.888.833.373,00			2.689.804.487,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	300.088.006,00			338.808.119,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	2.342.960.266,00			2.273.155.071,00
41	-- Залихи на готови производи	245.785.101,00			77.841.297,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	2.442.433.079,00			1.531.620.130,00
46	-- Побарувања од поврзани друштва	50.255.288,00			46.779.074,00
47	-- Побарувања од купувачи	1.210.458.245,00			1.108.869.044,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	214.196.770,00			75.030.499,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	806.596.592,00			179.533.023,00
50	-- Побарувања од вработените	1.392.012,00			1.638.488,00
51	-- Останати краткорочни побарувања	159.534.172,00			119.770.002,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	29.026.140,00			1.250.227.665,00
57	-- Побарувања по дадени заеми	227.665,00			227.665,00
58	-- Останати краткорочни финансиски средства	28.798.475,00			1.250.000.000,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	1.112.759.120,00			495.996.837,00
60	-- Парични средства	1.112.759.120,00			495.996.837,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (ABP)	78.810.283,00			91.018.130,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	43.145.636.701,00			42.726.864.454,00
64	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	64.670.964,00			62.735.940,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	33.856.937.687,00			35.585.145.105,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	33.170.883.475,00			33.170.883.475,00
70	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	1.022.392.692,00			1.022.392.692,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	2.023.663.110,00			2.424.969.662,00
72	-- Законски резерви				401.306.552,00
74	-- Останати резерви	2.023.663.110,00			2.023.663.110,00
76	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	631.794.171,00			
78	-- X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	1.728.207.419,00			1.033.100.724,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	7.993.785.188,00			7.018.160.182,00
82	-- I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	656.332.510,00			698.857.546,00

83	-- Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	392.753.507,00			368.720.625,00
84	-- Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	263.579.003,00			330.136.921,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	2.821.929.341,00			3.054.597.997,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	2.821.929.341,00			3.054.597.997,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	4.515.523.337,00			3.264.704.639,00
96	-- Обврски спрема поврзани друштва	82.971.810,00			95.588.019,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	3.068.805.475,00			1.654.233.327,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	3.107.758,00			2.344.552,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	96.400.230,00			100.139.477,00
100	-- Обврски кон вработените	186.970.917,00			193.988.084,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	1.038.116.597,00			1.197.414.923,00
108	-- Останати краткорочни обврски	39.150.550,00			20.996.257,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	1.294.913.826,00			123.559.167,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	43.145.636.701,00			42.726.864.454,00
112	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	64.670.964,00			62.735.940,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	15.935.642.909,00			11.984.729.139,00
202	-- Приходи од продажба	11.165.506.491,00			10.887.271.785,00
203	-- Останати приходи	4.770.136.418,00			1.097.457.354,00
204	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на почетокот на годината	77.841.297,00			102.396.622,00
205	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на крајот на годината	245.785.101,00			77.841.297,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	17.782.634.846,00			12.907.129.455,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	3.680.735.394,00			2.907.240.740,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	4.197.139.817,00			605.175.487,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	2.604.850.459,00			2.111.938.468,00
212	-- Останати трошоци од работењето	716.290.456,00			746.860.916,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	3.743.244.157,00			3.843.304.184,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	2.276.614.247,00			2.345.139.206,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	201.959.066,00			208.485.907,00

216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	964.124.627,00			994.905.261,00
217	-- Останати трошоци за вработените	300.546.217,00			294.773.810,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	2.577.428.350,00			2.513.842.196,00
219	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	17.483,00			
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	179.462,00			1.999.116,00
221	-- Резервирања за трошоци и ризици	64.767.103,00			157.237.633,00
222	-- Останати расходи од работењето	197.982.165,00			19.530.715,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	21.464.443,00			30.700.225,00
224	-- Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	3.147.495,00			
225	-- Приходи од вложувања во поврзани друштва	3.147.495,00			
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	11.577.213,00			27.147.729,00
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	6.739.735,00			3.552.496,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	70.623.729,00			116.845.308,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	65.862.320,00			99.436.142,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	4.761.409,00			17.409.166,00
247	-- Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245)-(201+223+244)	1.728.207.419,00			1.033.100.724,00
251	-- Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	1.728.207.419,00			1.033.100.724,00
256	-- НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	1.728.207.419,00			1.033.100.724,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	4.589,00			4.802,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
270	-- Загуба за годината	1.728.207.419,00			1.033.100.724,00
291	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	1.728.207.419,00			1.033.100.724,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
601	-- Набавна вредност на издатоци за развој за сопствени цели (интерен проект)	990.072.318,00			972.195.123,00
604	-- Сегашна вредност на издатоци за развој за сопствени цели (< или = АОП 003 од БС)	29.641.112,00			48.979.987,00
606	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба (< или = АОП 004 од БС)	6.645.230,00			10.999.000,00

609	-- Земјишта	4.755.448.036,00			4.690.942.217,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	15.807.581.230,00			14.908.798.908,00
617	-- Сегашна вредност на основното стадо (< или = АОП 016 од БС)	25.894,00			25.893,00
619	-- Книги, слики, вајарски дела, музејски експонати, предмети од архивска граѓа и слично (< или = АОП 019 од БС)	1.079.990,00			1.158.540,00
623	-- Вложувања во природни богатства во подготовка (< или = АОП 018 од БС)	1.494.481,00			1.494.481,00
631	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од други трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или = АОП 065 од БС)	33.170.883.475,00			33.170.883.475,00
643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	10.843.561.456,00			10.660.961.359,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	2.643.743,00			2.674.458,00
654	-- Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)	63.008,00			48.185,00
655	-- Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)	16.276.970,00			39.369.750,00
657	-- Приходи од премии, субвенции, дотации и донации (< или = АОП 203 од БУ)	4.505.503.603,00			61.575.795,00
660	-- Приходи од укинување на долгорочни резервирања (< или = АОП 203 од БУ)				845.321.094,00
661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	248.288.116,00			148.685.689,00
662	-- Приходи од наплатени пенали, неподигнати капари, отстапнини, награди и слично (< или = АОП 203 од БУ)	18.363.486,00			1.389.854,00
663	-- Приходи од поранешни години (< или = АОП 203 од БУ)	66.852.280,00			80.000,00
664	-- Приходи од даноци и придонеси (< или = АОП 203 од БУ)	959.036,00			986.731,00
666	-- Приходи од дивиденди	3.147.495,00			
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	694.476.844,00			25.300.352,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	4.291.027,00			3.460.326,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	1.091.338,00			2.256.523,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	1.927.452,00			6.287.149,00
675	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	134.751.599,00			132.425.666,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	815.498.494,00			853.725.446,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	1.200.195.528,00			1.124.205.099,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	771.089.019,00			693.939.541,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП	8.790.063,00			22.652.157,00

	208 од БУ)				
680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	112.795.204,00			53.994.505,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	6.134.813,00			5.572.192,00
684	-- Надворешни услуги за изработка на производи (вон производство) (< или = АОП 211 од БУ)	26.836.106,00			26.847.113,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	3.813.364,00			3.498.303,00
689	-- Трошоци за истражување (< или = АОП 211 од БУ)	14.148.111,00			4.552.727,00
691	-- Вкалкулирани надомести за време на боледување	36.054.698,00			31.521.365,00
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	152.846.327,00			146.990.479,00
696	-- Помошти (< или = АОП 217 од БУ)	26.417.667,00			22.899.897,00
698	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	508.536,00			859.290,00
699	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	3.255.328,00			2.668.001,00
700	-- Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	102.788.154,00			103.597.115,00
701	-- Надоместок за сместување и исхрана на терен (< или = АОП 217 од БУ)	14.488.305,00			16.954.231,00
702	-- Надомести за одвоен живот (< или = АОП 217 од БУ)	145.060,00			
704	-- Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)	88.154.789,00			86.604.298,00
707	-- Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	2.514.955,00			1.769.257,00
708	-- Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	49.453.878,00			3.019.749,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	4.456.968,00			6.732.470,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	171.638.393,00			159.508.639,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	4.439.647,00			3.594.182,00
712	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	951.299,00			1.390.441,00
713	-- Придонеси кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	148.140.044,00			157.090.290,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	5.802.808,00			6.775.883,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	262.776.847,00			319.465.537,00
718	-- Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	382.852,00			1.027.500,00
719	-- Надоместоци за штети (< или = АОП 222 од БУ)	37.130,00			77.162,00
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	4.589,00			4.802,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2285	- 35.11 - Производство на електрична енергија	15.957.107.352,00			

Потпишано од:

Slavica Arsovska

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.